לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"ב באייר תשמ"ז, 21 במאי 1987 / שנה מ"ד מס' 13348 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

השתתפות שיא בבחירות לאגודת הסטודנטים בי"ם

פת: אם האוניברסיטאות יסתדרו עם שכה"ל – לא נתערב

השר גדעון פת אמר אמש, כי אם „האוניברסיטאות יסתדרו עם הסטודנטים בקשר לשכר הלימוד, הממשלה לא תתערב". השר טען, כי אנשי המערך, ובעיקר השר נבון, לחצו לקבל מהר את ההחלטה בממשלה, והמהירות נבעה מכך, שאתמול נערכו בחירות לאגודת הסטודנטים.

הבחירות לאגודת הסטודנטים באוניברסיטה העברית אתמול עברו ללא תקלות ואחוז ההצבעה היה גבוה יחסית, מעל 50 אחוז. התוצאות ייוודעו הבוקר. (עתי"ם)

המערך מתכוון להכשיל צירוף פרץ לממשלה ע"י העברת הנושא לקבינט

במערך אומרים כי תיקון פקודת הגיור הוא שינוי של הסטטוס־קוו ולפיכך יש בתנאי זה הפרה של ההסכם הקואליציוני ● אם יובא הדבר לקבינט צפוי שם תיקו שימנע האישור

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

צירופו של הרב פרץ לממשלה, תוך תיקון פקודת הגיור, ייתקל בהתנגדות תקיפה של שרי המערך. מ"מ ראש־הממשלה שמעון פרס העיר אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר באורח פרטי, במהלך ישיבת הקבינט שקדמה לישי־בת הממשלה, כי צירוף הרב פרץ לממשלת כרוך בהפרת ההסכם הקואליציוני. פרס רמז לשמיר, שאם בכוונתו להפר את ההסכם הקואליציוני — הוא (פרס) יבקש להעביר את הנושא לקבינט. בקבינט, כידוע, יחסי הקולות בין המערך והליכוד שקולים ולא יאושר צירופו של פרץ לממשלה.

שמעון פרס הסתמך על חוות־דעת שהגיש לו השר משה שחל. בחוות הדעת מתייחס שחל לשני סעיפים בהסכם הקואליציוני. האחד — הסעיף הקובע, כי יישמר הסטטוס־קוו בענייני דת.

שינוי הסטטוס קוו

בתיקון לפקודת הגיור רואה המערך שינוי הסטטוס־קוו ולפיכך הפרה של ההסכם הקואליציוני. השני — הסעיף הקובע, כי הצטרפות שר לממשלה טעונה הסכמת שני הצדדים להסכם הקואליציוני, המערך והליכוד. במקרה של הרב פרץ לא מתנגד המערך להצטרפותו לממשלה, אך

(סוף בעמוד 2)

לאחר פגישת המערך עם אגו"י אתמול ● ח"כ שפירא:

עכשיו נשאל את שמיר מדוע באמת הוא מתנגד לוועידה

משלחת אגודת־ישראל הבטיחה למערך כי תבקש הבהרות מראש הממשלה לפני שתחליט על עמדתה ביחס להקדמת הבחירות

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

אגודת־ישראל תפנה לרה"מ יצחק שמיר כדי לשמוע את נימוקיו להתנגדותו ליוזמה המדינית של שר־החוץ שמעון פרס בעניין הוועידה הבינלאו־מית — כך אמר אתמול ח"כ אברהם שפירא לאחר הפגישה עם אנשי מפלגת העבודה, השר פרץ וח"כ עוזי ברעם.

הפגישה נערכה ביוזמת „צוות הפירוק" של מפלגת העבודה במסגרת סבב השיחות עם כל הסיעות בכנסת בנסיון לבדוק את אפשרות תמיכתן לפיזור הכנסת.

מתעניינת בשלום

בפגישה אתמול הרצה שר־החוץ

(סוף בעמוד 2)

קוקלוקס קלאן — לא כאן

הפגנה נגד שכר הלימוד המפלה באוניברסיטת תל־אביב אתמול. (צילום: פרטוש)

יום נגד גזענות בקבה"א ● עמוד 5

רוב גדול אישר פרישת שינוי ● עמוד 3

פרשת שרון — ריקליס, בהמשכים: מחוות שקמים עד חיפה ● עמודים 2, 11

הממשלה החלה בדיון על גורל הפרוייקט ● העמדות בישיבה הראשונה:

האלופים היו נגד ה„לביא", השרים בעד

ראשי האגפים בצה"ל הציגו עמדה נחרצת נגד המשך הפרוייקט ● אמרו כי צה"ל מעדיף לרכוש מטוסי אף־16 משופר וכן להפנות התקציב לפיתוח סידרה של אמצעי לחימה אחרים ● שריד וצוקר (ר"צ) העלו הצעה חלופית שתמנע אבטלה בתעשייה האווירית ● חרף המלצת הצבא רוב השרים מצדד בפרוייקט, כנראה משיקולי בחירות ● עובדי התעשייה האווירית הפגינו בעת הישיבה: „לא רוצים חלופות, רוצים תעסוקה"

מאת כתבנו הצבאי, כתבנו הכלכלי בירושלים וכתבנו בכנסת

הדיון בעתיד מטוס „לביא", שהחל אתמול בממשלה, היה רווי מתח והדוברים מטעם צה"ל הציגו את הנתונים באופן שתאם את העמדה הנחרצת של הצבא השוללת המשך הפרוייקט. ראשי צה"ל ערכו הכנות מדוקדקות לקראת הדיון בממשלה ואתמול הציגו ראשי אגפים לכספים, לפיתוח לתכנון ואחר כך את הנתונים עליהם הם מופקדים ואת משמעויות המשך הפרוייקט והחלופות.

צה"ל נגד הממשלה

בעוד הצבא ופקידי האוצר, ממליצים להפסיק את הפרוייקט, ממשיכים רוב שרי הממשלה לצדד בהמשך פיתוחו של מטוס הקרב. זו התמונה שהצטיירה בתום היום הראשון של הדיונים בממשלה על עתיד פרוייקט „הלביא".

השרים שמעו דוחות מקיפים מפיהם של אנשי צבא ומערכת הבטחון על המשמעויות של המשך פרוייקט „הלביא". שר־הבטחון יצחק רבין והרמטכ"ל טרם השתתפו בדיון והם יעשו כן בישיבה הקרובה. הממשלה גם עתידה לשמוע את דעתם של אנשי התעשייה האווירית ורק לאחר מכן צפויה הכרעה.

מעדיפים החלופות

אנשי הצבא הדגישו שצה"ל היה מעדיף לרכוש מטוסים אמריקניים מדגם אף־16 סי. ולהשתמש בסכומים המוקדשים היום לפיתוח הלביא, לפיתוח סדרות אמצעי לחימה אחרים, בהם יש לצבא צורך. לדעת אנשי מערכת הבטחון פתרון כזה היה מונע התמוטטות של מערכות תעשיתיות ופיטורים נרחבים בעקבות הפסקת פרוייקט „הלביא".

(המשך בעמוד 4)

„הלביא" על שולחן הבחירות

סיומו של הדיון הממשלתי על עתיד פרוייקט ה„לביא" יכול היה להסיק, מי שאינו מצוי בנושא עצמו, כי המדובר במכונית שרד מדגם חדש, מפיתוח מקומי ושהלבנים, ששרי הממשלה עצמם יהיו המשתמשים העיקריים, ואולי אפילו הבלעדיים, בשרותיה. ושצה"ל הוזמן לחוות את דעתו רק על בסיס נותן העצות. רושם כזה אינו חסר הגיון, שהרי אילו היה „לביא" מכונית שרד, היתה המילה האחרונה והסופית, המכרעת לגבי עתיד יצורו, לצרכן העתידי של שרותיו. הוא חיל האוויר וצה"ל, וגורמים הללו כבר חזרו ואמרו אתמול באוזני כל הממשלה, שה„לביא" אינו תואם במידה מספקת את צרכיהם, שהוא יקר מדי, מתאחר מדי, אינו משתלב במערך התחזוקה הטכני ונופל בביצועיו הטכנולוגיים הנמדדים ממתחרהו העיקרי, הוא אפ.16 המשופר. למרות זאת, למרות חוות דעת שלילית של הצרכנים עצמם, ימשיכו שרי הממשלה לא רק לדוש בנושא, אלא גם מגבשים ביניהם רוב ברור לאישור המשך הפרוייקט. מפני שקשה להניח, כי מישהו מבין מקבלי ההחלטות בממשלה יטיס באחד הימים מטוס קרב צה"לי מטוס כזה או אחר, אם לא מחמת הגיל הרי לפחות בגלל העדר הזדמנות. המסקנה המתבקשת מדיוני הממשלה היא כי על הפרק מצוי ככל הנראה דבר מה שחברי אותה הממשלה מתמצאים היטב בביצועיו וישתמשו ברוב בטכנולוגיות שלו – ומהו דבר זה אם לא מכונית שרד מצויה!

אבל ברצינות: לא בין פורד אריקה, מהרכבה ישראלית, לפורד סיירה מהרכבה אמריקנית נדרשה הממשלה להכריע, אלא בין השקעה של מיליארדים של דולרים בהמשך פיתוח וייצור של מטוס קרב מתוצרת ישראל שמשתמשו הראשי – צה"ל – אינו רוצה בו ושחושש מעומס־יתר על סך כל הנתחן הלאומי של מספר מוגבל של מטוסים מדגם אפ.16 המשופר והזול בהרבה ממתחרהו המיובא. ועוד תכונה עדיפה לאפ.16: צה"ל, פשוט, מעוניין בו. ניתן ישאל כל הדיוט, על מה יש כאן עוד לדון?

בחירה כה חזרה, כה חד־משמעית, מזדמנת רק לעתים רחוקות מאוד לשולחן הממשלה. למרות זאת, תידחה ההכרעה, משום שהממשלה מעניקה. עכשיו שיקול עבר ותולך לשיקולי הבחירות הקרבות, שריתן העז מטשטש כל חוש אחר. ובטיוחה את החושים הבריאים. לפיכך, גוברים והולכים הסיכויים שתיפין העבודה על פרוייקט ה„לביא" בניגוד להגיון הכלכלי, הצבאי והשלטוני.

רחוקים אנו לזלזל בחשש מהיווצרות אבטלה, אפילו חולפת, של חלק מכוח העבודה ההנדסי־מקצועי, המועסק היום בפרוייקט ה„לביא". אך חשש כזה, לדעת כל המומחים, אינו ממשי ואינו מוצדק. במצב המשק היום, שורר במגזריו התעשייתיים המתקדמים ביקוש רב לכל סוגי העובדים המועסקים בתעשייה האווירית, והם יוכלו למצוא תעסוקת חלופית יעילה ותורמת לייצור וליצוא, לאחר תקופת המתנה מכאיבה. יתרה מזו־גם החבילה המוצעת כחלופה ל„לביא", כאשר רכישת 75 מטוסי אפ.16 והשקעה מקומית ניכרת בשיפורם והתאמתם, מבטיחה תעסוקה חילופית למועסקי פרוייקט ה„לביא". אולם, באומרנו זאת, מוכנים אנו להתייחס לנושא זה כאילו היה נבחן לפי קני־מידה אובייקטיבים ושקולים. ולא רק הוא במציאות: הלא ממשלתנו המסוכסכת בתוכה, שחשותף ... נה נשף בעורפו של האחר. כבר הוכיחה שגם ה„לביא" הוא רק קלף ... בבחירות שהן אצלנו תמיד באופק הקרוב.

„מיהו יוסי בן־אהרון שיתן הוראות למשרד החוץ?" — זעם פרס אתמול בכנסת

הרוחות בין הליכוד למערך התלהטו שוב אתמול כאשר ח"כ מצא (ליכוד) האשים את פרס בהתנהגות מתנשאת כלפי רה"מ וכי הפך לצנזור של הוראות היוצאות מלשכת שמיר ● פרס האשים הליכוד בסילוף האמת וקבל כי מנכ"ל רה"מ (בן־אהרון) הודיע לשגרירויות בחו"ל כי שר־החוץ אינו מייצג עמדת הממשלה

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" בכנסת

„כי הוא יוסי בן־אהרון שהוא נותן הוראות למשרד החוץ? האם הוא מעליך" — רגז אתמול בכנסת שר־החוץ שמעון פרס. חמתו של מ"מ ראש הממשלה עלתה כאשר יהושע מצא, נציג הליכוד, גינה אותו בדברים בוטים והאשים אותו כי מנע מראש־הממשלה להעביר את הודעות שמיר לשגרירויות ישראל בחו"ל על פסילת קיומה של ועידה בינלאומית לשלום.

צנזור ומסננת

מצא, שלפעמים נשמע כמגוחך, טען כי פרס הפך לצנזור ולמסננת. „שמיר סבל את התנהגותך המתנש־אות. אבל לא חתר להכשילך כראש־ממשלה. מדוע אתה עושה לו זאת היום? מדוע החתנונות להפלת הממשלה? אלו הנורמות השלטוניות שאתה רוצה להנחיל לבני הדור הצעיר ועם ישראל?"

סמוק פנים

שר־החוץ סמוק פנים לא נשאר חייב. הוא האשים את הליכוד בשיבוש האמת והזכיר כי בתקופת כהונתו מעולם לא קרא תגר נגד שר־החוץ ואמר לו כי אין הוא מייצג את מדינת ישראל. פרס קבל על מנכ"ל משרד ראש הממשלה יוסי

(סוף בעמוד 2)

הפורום מתכנס
ב־22.5.87, יום שני, בשעה 16.00 אחה"צ
לדיון מדיני
הפותח: דב ברניר

המו"מ על השכר בשירות הציבורי ייפתח בשבוע הבא

האוצר מעוניין לזרז המו"מ בשל החשש מהקדמת הבחירות

מאת א. קווה, כתבנו לענייני עבודה

בהסתדרות מעריכים, כי משרד־האוצר מעונין לזרז את המו"מ על הסכמי מסגרת בשירות הציבורי, בשל החשש מהקדמת הבחירות והגידול בדרישות העובדים בעקבות זאת.

שר־האוצר, משה ניסים, יהיה אורח הוועדה המרכזת והאיגודים המקצועיים בשבוע הבא.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, מסר בישיבה אתמול כי היום ייקבע המועד המדוייק לפתיחה הרשמית של המשא־ומתן באחד מימי השבוע הבא. „האוצר רוצה מהר ומעט. בעוד אנחנו רוצים מהר ויותר", אמר הברפלד.

הברפלד הכחיש שקיים ויכוח בינו לבין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר על ההדגשים במו"מ שייפתח. עוד אמר הברפלד, כי אין בכוונת האגף לפרט את מהלכיו לקראת המשא־ומתן ונתונים שפורסמו בנדון הם בגדר ספקולציה בלבד.

כתבנו מציין, כי עדיין שוררת מחלוקת בין ראשי האיגודים המקצועיים כיצד לנהל את המאבק ואיזה משקל להעניק להסכמי המסגרת ולהסכמים הענפיים.

עיוות בסולם השכר

יו"ר סיעת חד"ש, בנימין גונן, אמר בישיבה, כי כתוצאה מחקיקת חוק שכר מינימום נוצר עיוות חמור בסולם השכר ויש לפעול לתיקון המצב כדי שהעובדים בדרגות השכר הנמוכות יקבלו את המגיע להם בזכות ולא כחסד. גרשום הרפנס (פאג"י) אמר, שחוק שכר מינימום עשוי לקדם את האיזון בשכר. חיים כמיל (מפ"ם) תמך בהצעה העקרונית לעידכון הדרגות במיגזר הציבורי. שלמה [illegible] אמר, שבעיית העסקה [illegible] בחוזים אישיים הולכת ומחריפה וחובה לפעול נגדה.

הוועדה המרכזת אישרה [illegible] את עמדת ההסתדרות [illegible] להכריז על סכסוך עבודה [illegible] השידור. מזכ"ל ההסתדרות [illegible] אמר, שעקב סירוב [illegible] משלמים להנדסאים תוספת [illegible] של שישה אחוזים [illegible]

„הפנינג" נגד הגזענות בשדרות

מאת חנה דקטור

מאות השתתפו אתמול ב„הפנינג" נגד הגזענות שנערך בשדרות בחסות תנועת מענ"ה (מטה על נגד גזענות). בשיתוף עם מכון ואן ליר, מכללת שער הנגב והמועצה המקומית שדרות.

בשעות אחרי הצהריים ערכה תנועת מענ"ה סקר רחוב שבדק את התייחסות הציבור לעקרונות מגילת העצמאות ואת מידת הגשמתם במציאות הישראלית העכשווית.

באחד מדוכני הסקר, ליד מרכז מסחרי קטן בקצה שדרות, מצאתי את מוטי שושן בן 19 משדה־בוקר שעושה שנת שירות בשדרות, יחד אתו חיו אבי ושי בני 11 מבית־ספר „גיל".

לדוכן ניגש בני כהן, תושב שדרות בן 22 שהשתחרר לא מזמן מצה"ל. בני מתלבט לפני מילוי הטופס של הסקר. מוטי מסביר את עמדותיו, מאוד מתון, מאוד רגוע לא לוחץ, לא מנסה לשכנע. „אנחנו רק רוצים לעורר מודעות". מודעות למה? „למגילת העצמאות". מה זה אומר? „שאנשים ידעו מה זו המגילה, מה הם העקרונות שלה ואם הם לא מסכימים שילמדו לומר למה כן ולמה לא מסכימים".

בני ממשיך לחתלבט. „מצד אחד אני רוצה שנקיים את המגילה, אך מצד שני אנחנו רוצים לחיות כאן לבד" מה זה לבד? „תראי, לתת חופש ביטוי לערבים זה קשה". איפה כתוב לערבים? לא, כתוב לכל מי שגר פה בארץ. אבל הם הרי הראשונים שניזוקים כשמוגעים בחופש הדיבור. כלומר הפתרון שלנו זה לא להיות כסאח עם הערבים אלא לתת להם מדינה פלשתינית משלהם".

מסה נגד הימין

מאוחר יותר, לפני פתיחת עצרת הסיום, אומר לי יגאל [illegible] מקיבוץ רביבים, חבר המזכירות הפעילה של מענ"ה: „את הסקרים אנחנו עורכים החל משנה שעברה. התחלנו בבאר־שבע, אחר־כך עברנו לטבריה ולגבעתיים. נדהמנו מגודל ההשתתפות. חשוב לנו להגיע דווקא לאוכלוסיות שבאות מאזורי מצוקה. בדרך־כלל הם ציבור קשה יותר לקבלת הרעיונות שלנו. הרעיון הוא לפעול בין הלא משוכנעים".

דקות לפני תחילת העצרת, במהלך ויכוח סוער בין [illegible] המועצה המקומית. אומר אמיר פרץ, ראש המועצה: „צריך [illegible] תחוצת למסע הסברה אישי, כל אחד יתחיל מהילדים שלו, [illegible] לעזוב את הסלון". אשתו אחלמה מדברת על יציאה לרחוב. לא להגיע כוח פיזי, אלא „להראות שקיימת כאן מסה נגד הימין [illegible] והמטפטף את „הפשיזם הנאור"".

בעצרת השמיע ראש המועצה המקומית אמיר פרץ קריאה [illegible] למען השלום. „אנחנו רוצים להעלות על סדר היום הציבורי [illegible] השאלות המהותיות של המדינה ואין טעם לטאטא את הבעיות מתחת לשטיח", אמר. הוא קרא לבטל את החלטת הממשלה [illegible] לשכר הלימוד באוניברסיטאות.

השר משה שחל, שאמור היה להשתתף בעצרת, הודיע ברגע האחרון כי לא יוכל להגיע, בשל דיוני הממשלה.

פורת מנע כיסוי ישיבות מליאת הכנסת בשידור חי בערוץ השני

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת, מנע אתמול את כיסויין של ישיבות מליאת הכנסת בימי ד' בשעות 11.00־14.00 בשידורים ישירים במסגרת הערוץ השני.

שר התקשורת פנה בעניין זה ליו"ר הכנסת שלמה הלל וביקש את אישורו. היו"ר אישר, וצוות של הטלוויזיה הלימודית עמד להגיע היום לכנסת על מנת לשדר ממנה.

הדבר נודע לפורת, שפנה להלל והודיעו, כי עמדת היועץ המשפטי לממשלה לגבי השידורים בערוץ השני היא, כי היחידה הרשאית לשדר בערוץ השני היא רשות־השידור בתיאום עם משרד התקשורת. אי־לכך עצם הפניה היא בגדר עבירה על חוק רשות השידור, מה גם שהשר רובינשטיין פנה להלל מבלי להביא את כוונתו לידיעת הנהלת רשות־השידור ותוך התעלמות מעמדת היועץ המשפטי לממשלה. „השידור הישיר מן הכנסת ללא שום פיקוח ובקרה לא יתכן אפילו אם מדובר ביוזמתו של שר־התקשורת" — אמר אתמול פורת, הרואה בפנייתו של רובינשטיין משום ניצול תמימותו של יו"ר הכנסת, שאיננו מצוי במסתרי הערוץ השני.

יו"ר מינהלת ההקמה של הערוץ השני, אברהם פורז, הגיב אתמול על צעדו של פורת ואמר, כי אין לרשות־השידור שום מעמד בשידורים המתבצעים באמצעות הטלוויזיה הלימודית לא בערוץ הראשון ולא בערוץ השני. מה גם שההסכם שהושג בשעתו בקשר לשידורי הנסיון של הערוץ השני קובע, כי בשעות השידור של הטלוויזיה הלימודית ישודרו שידורי הנסיון באמצעות הלימודית ותוך כדי שימוש בכוח־האדם שלה.

„חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה איננה סופית, וקשה לי להעלות על הדעת שהיועץ המשפטי יאמר, כי דיוני הכנסת „אינם חינוכיים". כפי שאמר לי אחד מפקידי משרד המשפטים אתמול", אמר פורז, שהוסיף, כי בסך־הכל דובר בשידורים לתקופה של שבועיים עד לחידושו של משפט דמיאניוק והכוונה היתה שלא להשאיר חלל שידורי ריק.

פוליטיזציה גסה

„הצעה שאין להעלותה על הדעת, אין לה אח ורע והיא מגיעה בגדר בדיחה מאקברית" — כך הגיב אתמול יו"ר מינהלת הערוץ השני, עוה"ד אברהם פורז על הצעתו של יו"ר ועדת הערוץ השני [illegible] הכנסת, חה"כ פנחס גולדשטיין, [illegible] בתקופת הביניים עד [illegible] הזכיונות למפיקים הפרטיים [illegible] חברי הוועדה על מועצת השידור [illegible] הערוץ השני ויפעלו, למעשה [illegible] המנהל שלה.

בערוץ השני רואים בהצעה [illegible] מרחיק לכת לכיוון של פוליטיזציה [illegible] גסה ובוטה של הערוץ השני [illegible] קשה בעצמאותו.

חריש יבדוק חשד להיבטים פליליים בפרשת שרון־ריקליס

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

היועץ משפטי לממשלה יבדוק אם יש היבטים פליליים לכאורה בפרשת קבלת טובות הנאה של שר־המסחר־והתע־שייה, אריאל שרון, מהמליונר משולם ריקליס.

אתמול נדונה הפרשה פעם נוספת בוועדה לענייני ביקורת המדינה של הכנסת. יו"ר הוועדה, ח"כ ליבאי אמר, שממצאים עובדתיים מבוססים, שנקבעו לאחר חקירה של המבקר, אינם „רכילות". סטיית השר מהכללים אינה דברי שטות, שכן אילו במקום השר שרון היה עובד מדינה רגיל נותן רשיון שמקנה טובות הנאה כספיות לאדם שנתן לו בעבר הלוואה של 200.000 דולר ללא ריבית לעשר שנים, היתה המשטרה פותחת בחקירה אם אין כאן פרשת שוחד.

ליבאי הוסיף, שלמרות ששרון היה הטיפול במקרה זה רצוף בחריגים התמוהים הבאים:

ראשית — כל עוד לא היה ריקליס מעורב בעניין, דחתה מינהלת מרכז ההשקעות את בקשת החברה לאשר השקעה של 10 מיליון ש"ח במפעל מאושר, לאחר שמשרד־המסחר־והתעשייה המליץ לדחות את הבקשה משום שאינה עומדת בקריטריונים. מדוע השתנתה עמדת המשרד לאחר שריקליס נכנס כשותף לחברה?

שנית — בעוד שהחוק מרשה להגיש ערר תוך 60 יום בלבד, התקבל במקרה זה ערר חריג שהוגש בשלושה חודשים לאחר המועד החוקי להגשתו. מדוע לא נדחה ערר זה על הסף?

שלישית — ועדת הערר החליטה לאשר את ההשקעה רק כתוספת להשקעה מאושרת קודמת ודחתה את הבקשה לאשרה כהרחבה נוספת של המפעל, כלומר נדחתה הבקשה לזכות את המפעל בהטבות מס. והנה, כאשר התבקש השר לחתום על הוראה לנהל [illegible] ההשקעות לאשר את המלצת [illegible] הערר, הוגש לו פרוטוקול [illegible] כאילו בישיבה מיום [illegible] במעמד תשעה [illegible] „לקבל את הערר ולאשר [illegible] ההשקעה כהרחבה [illegible] פרוטוקול הישיבה מיום 1.4.86 [illegible] יום זאת ומי ידע על כך

קיבוץ סאסא מחפש גננת
לשנת תשמ"ח,
רצוי בוגרת של אחד מסמינרי הקיבוצים
עם אפשרות גם לקליטה
להתקשר בשעות אחה"צ לטל: 06-988604

פסטיבל ישראל 87

עלייה להר הצופים

קיי טאקי, מהיוצרים המקוריים ביותר בתחום המחול העכשווי, שבאה לארץ עם להקתה, „האדמה הנעה", ושיתפה ביצירתה החדשה „עלייה לרגל" את רקדני סדנת להקת המחול הקיבוצית ואת קבוצתה של רות זיו־אייל.

זהו מחול רב משתתפים, שאווירתו פסטורלית והתנועה קרובה לאדמה. תחילה יש בה אפילו אלמנט של עיבוד קרקע ממש והכל נע במקצבים פנימיים, איטיים, על אף שקיי טאקי מרבה להשתתף באוניסונו. תנועה אחידה של הלהקה כולה, לעולם אין הדבר הופך לתרגילי סדר לבדיים. כל רקדן הוא עולם בפני עצמו ופועל לפי הדחף הפנימי שלו, במסגרת הקולקטיב — וזה מקנה לעבודה כולה אווירה של כפר, של שיתוף.

לקראת הסוף עולים המשתתפים הישראלים על החומות המגיפות את אמפיתיאטרון הר הצופים, חבילות בידיהם ובגדיהם בהירים, ומטפסים באיטיות מודגשת ותנועה שוטפת על החומות, בעליית רגל אמיתית.

איכות התנועה המיוחדת של קיי טאקי ולהקתה מקנים למופע זה רוגע שיש מתחתיו סערת נפש, יחסים בין בני־אדם אמיתיים אך גם מאופקים. זהו ריקוד יפה ביותר, כן ואמיתי.

גיורא מנור

ילדים שרים לירושלים

שש מקהלות ילדים ביצעו אמש שבע יצירות מקוריות של מלחינים ישראליים, אשר הוזמנו במיוחד לציון 20 שנה לאיחוד ירושלים. המלחינים, שריף, קופיטמן, אבני, אבן־אור וטל חיברו יצירות למקהלות נערי ירושלים, נוה־שיר, האפרוני, לירון, אנקורה והקונסרבטוריון בתל־אביב.

היו אלה יצירות מורכבות, המדברות בשפה מודרנית, לעתים א־טונאלית. היצירה היחידה ששמרה על תמימות והתאימה לילדים היתה יצירתו של יחזקאל בראון.

המחצית השנייה של הקונצרט הוקדשה לביצוע בימתי של האופרה הקאמרית „סיפור יונה" מאת אנדרי היידו בביצוע מקהלת האפרוני ובניצוחה של מאיה שביט. היצירה ארכה כ־40 דקות, אף כי מבחינת המסר המוזיקלי שלה אפשר היה לקבצה במידה ניכרת.

הישגן של מקהלות הילדים הוא איכותי ומעודד: יש היום בישראל קבוצה של מקהלות ילדים, המסוגלות להתמודד עם יצירות אמנות נכבדות. חבל מאוד שהיצירות אשר הוצגו לילדים היו גדולות בכמה מספרים.

יצחק שור

היהלומנים דורשים תוספת 8 מיליון דולר

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

נציגי תעשיית היהלומים יתבעו היום מצביה דורי, סמנכ"ל משרד־התעשיה והמסחר והמפקחת על היהלומים, להמליץ בפני משרדי האוצר והתמ"ס שיגדילו את תשלומי ביטוח שער כ־8 מיליון דולר — על כך מסר לכתב „על המשמר" צבי שור, מנכ"ל התאחדות תעשייני היהלומים.

הוא טוען, כי הענף, שמייצא כ־2 מיליארד דולר בשנה, ומזה כ־300 מיליון דולר הכנסה נקיה לממשלה, נאלץ לבקש תוספת של 8 מיליון דולר בשנה בגלל חישוב לא נכון של הערך המוסף עליו זכאי ענף היהלומים לביטוח שער.

שור הדגיש, כי דרישת תעשיית היהלומים נראית כמוצדקת לעומת הדרישות של תעשיות אחרות.

הטלוויזיה תמשיך בהקרנת התוכנית „בשידור חוקר"

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

הטלוויזיה תמשיך בהקרנת התכנית „בשידור חוקר", כשמידוות הזמן בין התוכניות יגדל. התוכנית הקרובה אמורה להיות משודרת בעוד כחודש. כך הוחלט אתמול בפגישת עבודה שהתקיימה בין צמרת המשטרה לבין אנשי הטלוויזיה העוסקים ב„שידור חוקר".

כל משתתפי הישיבה הביעו דעתם, כי יש להמשיך בתוכניות ומפכ"ל המשטרה דוד קראוס עמד על חשיבות התוכניות. גם אם ידוע מראש שהסיכויים להגיע לפיענוח קלושים למדי. כיוון שחשיבות הדברים אינה נמדדת רק במושגי פיענוח.

קיבוץ נחשונים מודיע

חחל מהיום, יום ד' 20.5.87, מספרי הטלפון החדשים של קיבוצנו:

מרכזיה	03-9386411
מזכיר	03-9386558
מרכז משק	03-9386556
הנהלת חשבונות	03-9386560
מתכת נחשונים	03-9386555
חדר האוכל	03-9386566

כמו כן ניתן להתקשר ישירות לחדרי החברים.

אנו מודים לחברות בזק וטלרד על ביצוע עבודותם

קיבוץ המעפיל מחפש אחות

העדפה בבת קיבוץ או בעלת ניסיון עבודה בקיבוץ (הכניסה מידית)

להתקשר במשך היום 063-67009 בערב: 063-67990

רק 8 חברים מהקיבוץ־הארצי באו לפגישה עם מזכ"ל „העבודה"

אמרו כי „אינם רוצים בבערה בביתם ולא יקיימו אסיפות על הרשא"

מאת דורית גפן, כתבנו לענייני מפלגות

רק 8 חברים מהקיבוץ הארצי השתתפו אתמול בפגישה עם מזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם.

בשיחה אמרו החברים שבאו מקיבוץ הזורע, מגן שמואל, כפר מסריק ורוחמה כי הם רוצים להיות פעילים בתוך מפלגת העבודה. אך בשום פנים לא על חשבון קרע בביתם. הם ציינו כי את פעילותם במפלגת העבודה הם רוצים לעשות כלפי חוץ ולא כלפי פנים.

לא רוצים בבערה

„אנחנו לא רוצים בבערה ובמהומות בבית ואין לנו כוונה לערוך אסיפות על הרשא". הם חזרו ואמרו כי הם רוצים להצטרף או להשתלב בתוך מפלגת העבודה ואף להשפיע בה. החברים שהם אמרו כי לא השלימו עם פירוק המערך. חלק מהשיחה הוקדש לנושאים ארגוניים לגבי פעילותם בעתיד בתוך המפלגה.

דוברת מפלגת העבודה אמרה אתמול כי הפגישה עם ברעם היתה ביוזמת חברים אך על דעתו של ברעם.

התק"ם לא תנהל כל פעילות פוליטית בקבה"א

מאת כתבנו

בעקבות כנס חברי הקיבוץ־הארצי התומכים במפלגת העבודה, שהתקיים אמש הודיע שלמה לשם דובר התק"ם: „התק"ם לא יוזמת ולא תיזום פעילות פוליטית כלשהי מטעם מפלגת העבודה בקיבוצי הקיבוץ־הארצי. מאז ומעולם היו חברים בקיבוץ־הארצי שהזדהו עם מפלגת העבודה. הם הצביעו עבורה כשם שהיו ויש חברים בקיבוצי התק"ם המזדהים עם מפ"ם.

התק"ם שוללת הקמת סניפים של מפלגת העבודה בקיבוצי הקיבוץ הארצי".

המשקיף

המערך מתכוון להכשיל

(סוף מעמוד ראשון)

המערך מתנגד להצטרפותו בתנאים שמדובר בהם. המהים, כאמור, שינוי בסטטוס קוו בענייני דת.

יובא ביום א'

יצויין, כי בישיבת הממשלה שהתקיימה אתמול לאחר ישיבת הקבינט, התנהלה חליפת פתקים ערה בין השר שחל ובין שר האוצר משה נסים, על רקע חוות הדעת של שחל. מעשית, ראש־הממשלה לא הביא אתמול לממשלה את ההצעה לצרף את הרב פרץ. מקורבי ראש הממשלה מסרו, כי שמיר יביא את הצעתו לממשלה ביום א'.

הפגישה שזימן אתמול בבוקר ראש הממשלה עם שמעון פרס ועם שר הבטחון יצחק רבין, הוקדשה לדיון קצר, בן כ־15 דקות, בנושא בטחוני שעמד במרכז ישיבת הקבינט, שהתקיימה מיד לאחר מכן במשך כשלושת־רבעי שעה — עד לישיבת הממשלה המיוחדת ב־9 בבוקר, שהוקדשה לפרוייקט ה„לביא".

אינו מעוניין בדיווח

שרי הליכוד התכנסו אתמול אחה"צ והדגישו מחדש, כי הם מתנגדים לממשלה צרה ולבחירות מוקדמות וסבורים שהממשלה בהרכבה הנוכחי צריכה ויכולה להמשיך בתיפקודה הנורמאלי. על רקע החלטה זו מצפים, כי בימים הקרובים יזמן שמיר את שמעון פרס לפגישה, כדי להרגיע את היחסים המתוחים ביניהם. עם זאת, אתמול חזר שמיר בפומבי שוב על כך שאינו מעוניין לקבל דיווח מפרס על מסעו בארה"ב כי אינו חושב שלפרס יש מה לחדש לו.

„בינתיים לא שמעתי דבר משר החוץ שמעון פרס, שחזר מארה"ב, אבל גם אינני חושב, שיש לו מה לחדש, שכן היוזמה של הוועידה הבינלאומית כבר איננה קיימת מטעמים אובייקטיביים וסובייקטיביים כאחד" — אמר ביום ד' אחה"צ ראש הממשלה י. שמיר בראיון ביומן בגלי צה"ל.

בתשובה לשאלה אם ינקוט צעדים נגד שר החוץ הממשיך בפעילותו המדינית, אמר מר שמיר: „יש לי אורך רוח, ואינני נחפז להשתמש באמצעים משמעותיים. אני חושב, שעל ידי המדיניות הזו וההתנהגות הזו אני אביא לידי כך, שהממשלה לא תתפרק, וכל המאמצים להוציא אותנו משיווי

עכשיו נשאל את

(סוף מעמוד ראשון)

בפני הח"כים שפירא ופורוש והרב אלטר על ההצעה האמריקנית ,על ההסכמה וההבנה עם ירדן בנושא קידום תהליך השלום. ח"כ שפירא אמר כי ייתכן שלאחר הפגישה עם רה"מ שמיר יציע לקיים מפגש משותף עם שמיר ופרס לדיון בנושא השלום. ח"כ שפירא הבהיר כי עד אשר לא ילמדו את כל נושא תוכנית הוועידה הבינלאומית לא יחליטו גם בעניין הקדמת הבחירות.

שפירא ציין, כי בפגישה עם פרס ואנשי הצוות שלו, שמעו נציגי אגו"י פעם ראשונה פרטים על תוכנית השלום. „אחרי ששמענו מה הוא מציע, יש באמת מה לשאול את ראש־הממשלה, במה הוא רואה את הסיכון".

לא פורסמנו דבר

„אם ניפגש עם הליכוד לא יהיה מיקוח איתם מה הם נותנו לנו, אלא נרצה לשמוע מדוע הם נגד תוכנית השלום של פרס", הוסיף ח"כ שפירא. „לא סיכמנו שום דבר לא עם הליכוד ולא עם המערך. אנחנו לא קונים ולא מוכרים. אנחנו חייבים ללמוד את הנושא", אמר.

גורבאצ'וב: קשרים עם ישראל — אם תהיה התקדמות לשלום

מוסקווה. — מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב קרא שוב לכינוס ועידה בינלאומית לשלום במזה"ת. בראיון שפורסם אתמול ב„ליאוניטה", בטאון המפלגה הקומוניסטית האיטלקית.

הוא אמר, כי יש לכנס ועידה בינלאומית „במתכונת אוניברסלית וגמישה, שבמסגרתה יוכלו להתנהל שיחות דו־צדדיות, תלת־צדדיות ורב־צדדיות".

להלן אמר, כי „הנקודה המרכזית צריכה להיות הצדק: הכוחות הישראליים יצטרכו לסגת מהשטחים הכבושים למן יוני 1967. הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני — כולל הזכות להקים מדינה — צריכות לזכות בהכרה וכן האפשרות של כל המדינות במזרח הקרוב — ביניהן ישראל כמובן, — להיות בשלום בגבולות בטוחים ומוכרים".

גורבאצ'וב הבהיר, כי היחסים בין בריה"מ לישראל „יוכלו להתחדש רק אם תהיה התקדמות ממשית לקראת הסדר הסיכסוך במזה"ת. אין לנו כל סיבה להתייחס אל ישראל בצורה שונה מאשר למדינה אחרת זולת המדיניות התוקפנית שלה כלפי הערבים," אמר גורבאצ'וב.

צפויה פגישה פומבית בין נשיאי סוריה ועירק

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזרח התיכון

לונדון.— סגן נשיא סוריה עבד אלחלים חדאם וסגן ראש ממשלת עיראק טאריק עזיז נפגשו ביום שבת שעבר בבסיס האוויר הירדני, איג' 4., על מנת להכין מפגש פומבי בין שני הנשיאים אשר כזכור נפגשו בחשאי בסוף החודש שעבר.

העיתון אל־קבס שמסר על כך אתמול גילה כי הפגישה התאפשרה בזכות התיווך של המלך חוסיין שקיים בשבוע שעבר פגישה עם הנשיא אסאד והנשיא סדאם חוסיין מעיראק. למלך חוסיין הסתבר שעל אף הפגישה בין סדאם חוסיין לאסאד, המשיכו שתי המדינות במתקפת התעמולה ההדדית.

שיהיו לפחות נייטרלים

בעת היותו בבגדד שמע המלך חוסיין טענות קשות מפי העיראקים נגד הסורים. לדבריהם הסורים אינם רציניים ואינם מכינים, או אינם רוצים להבין כי הנושא העיקרי עבור עיראק הוא סיום המלחמה עם איראן. סדאם חוסיין אמר למלך הירדני כי אינו מבקש מסוריה שתלחם לצידו, אלא לפחות שתנקוט עמדה נייטרלית (עד כה תמכה סוריה באיראן). העיראקים טוענים כי אם ינקטו הסורים בצעד זה יביא הדבר לסיומה של המלחמה, וכי אין אמת בטענת הסורים שתרומתם לסיום המלחמה הינה שולית.

הסכנה האיראנית

המלך חוסיין שיכנע את המנהיגים מעיראק וסוריה לקיים פגישת בזק בין סגניהם כדי להכין את פגישת הפיסגה. לדברי „אל־קבס" אמר חוסיין לאסאד: „אם היתה נופלת בצרה הדבר היה מוביל גם לנפילת דמשק ובגדד." המלך חוסיין אמר כי על הערבים לנקוט בעמדה מאוחדת נגד הסכנה האיראנית. חוסיין הצליח לשכנע את אסאד והתוצאה היתה קיום מפגש הבזק של סגן הנשיא הסורי לסגן ראש ממשלת עיראק ביום שבת. הפגישה היתה מוצלחת והוסכם בה על עקרונות על מועד לפיסגה בין שני הנשיאים.

מיהו יוסי בן־אהרון

(סוף מעמוד ראשון)

בן־אהרון על שהוא נותן הוראות למשרד החוץ ומורה לעובדיו שילכו ויודיעו ששר־החוץ לא מייצג את מדינת ישראל.

מסמסלי הליכוד הטיחו לעבר פרס האשמות כי הוא רוקם תוכנית משרה ביחס לירושלים כדי שהעיר השלמה תהיה תחת חסותו של המלך הירדני. פרס רתח מזעם „מי שיפלג את ירושלים זה יהיה אתה, מפני שאתה מפיץ כזבים". קרא לעבר יהושע מצא.

שם־טוב: טירוף מערכות

פרס האשים את מנכ"ל משרד ראש הממשלה בפרסום פרטים סודיים מהקבינט, דבר שאין הדעת סובלת אותו. ויקטור שם־טוב (מפ"ם) התריע כי לא ניתן לדבר על סדרי מינהל תקין כאשר ראש־הממשלה מאחל לשר החוץ שלו להיכשל בשליחות בחו"ל. „אני חושב שהממשלה הזאת היא דוגמה של טירוף מערכות" — אמר שם־טוב.

● היתרון של השמרנים על הלייבור, לקראת הבחירות הכלליות שייערכו בבריטניה ב־11 ביוני, ירד ל־6 אחוזים, בסקר דעת־קהל של „האריס" — נמסר כאן אתמול.

תיקון טעות

בידיעה מאמש על ארגון חברי מפלגת ה„עבודה" בקיבוץ הארצי, נפלה טעות כשנכתב ש„ההזמנות לכנס נשלחו על נייר רשמי של אגף הארגון של התק"ם". צ"ל: „אגף הארגון של „העבודה". שום גוף בתק"ם לא עסק בארגון הכנס.

המערכת

הפרקליט הצבאי ייפגש עם חריש בעניין נאפסו

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

הפרקליט הצבאי הראשי תא"ל אמנון גבה, העומד לייצג את המדינה בשמיעת ערעורו של עיזת נאפסו בבית המשפט העליון, ייפגש הבוקר, או מחר, עם היועץ המשפטי לממשלה לתאום עמדתו. תחילה אמור היה יוסף חריש לכנס את הצוות המורחב כדי להתוות את קו ההגנה.

בצוות זה משתתפים נציגי פרקליטות המדינה, באי כוח השב"כ, הפצ"ר, והיועץ המשפטי עצמו. בפגישה ראשונה התגלעו חילוקי דעות חריפים בין הפרקליטות לשב"כ. ולאור מתיחות זו בחר חריש שלא לזמן עוד את המפגש המשותף.

ארה"ב דוחה בקשת פרס להשפיע על עמדת בריה"מ

ושינגטון. — ארה"ב אינה מעוניינת לתווך בין בריה"מ לבין ישראל בעניין הוועידה הבינלאומית לשלום במזה"ת, בקשה שהעלה שר החוץ, שמעון פרס.

במקום זאת, סבורה ארה"ב, כי שומה על מוסקווה לנקוט בפעולה מעשית על־מנת להוכיח, כי היא מוכנה למלא תפקיד קונסטרוקטיבי בתהליך השלום.

„קיימנו ונקיים חילופי דברים עם הסובייטים על בעיות המזה"ת, לרבות תהליך השלום, ונמשיך בכך" אמרה דוברת משרד החוץ האמריקני, פיליס אוקלי, בתדריך לכתבים. „אולם לדעתנו, הסובייטים הם שחייבים להראות כי הם מוכנים למלא תפקיד קונסטרוקטיבי בתהליך השלום."

בביקורו בארה"ב בשבוע שעבר, אמר פרס, כי הוא מצפה שארה"ב תפעל כמתווכת בין ישראל לבין בריה"מ, בנסיון לערב את מוסקווה בתהליך הוועידה. הוא אמר, כי בלי ארה"ב, לא יתברר הנושא הזה, שהוא העומד על סדר היום עתה." (ע"ר, ע"צ)

גורבאצ'וב: „לא" לדמוקרטיה בנוסח המערב

מוסקווה. — „בריה"מ איננה מתכוונת כלל להתקרב לסוג הדמוקרטיה הקיים במערב" — אמר מנהיג בריה"מ, מיכאיל גורבאצ'וב, בראיון שפורסם אתמול ב„לאוניטה", בטאון המפלגה הקומוניסטית האיטלקית.

„הייתי אומר אפילו כי ההפך הוא הנכון... אנו מפתחים את מהותם העיקרית של העקרונות הלניניסטיים של הדמוקרטיה הסוציאליסטית הסובייטית בהתחשב בפוטנציאל הפוליטי והתרבותי של החברה והעם שלנו", אמר.

עם זאת, הוסיף, „אנו משוכנעים עמוקות, כי דמוקרטיזציה אמיתית אינה יכולה להזיק כלל לסוציאליזם."

בראיון סיפר גורבאצ'וב כי חלם להיות פיסיקאי, בטרם החליט ללמוד משפטים. כאשר התבקש לדבר על חייו הפרטיים ומעשיו בשעות הפנאי, העיר תחילה, „אצלנו לא מקובל לדבר על כך" אם כי הודה, כי זוהי „הלא מעניינת."

הוא הוסיף: „תמיד הייתי בדעה, כי התעניינותי בעניינים רבים, המגוונים ביותר, היא 'חולשתי' הגדולה ביותר. אינני מסוגל אפילו להגיד מה היו המקצועות המועדפים שלי בבית־הספר". (ע"ר)

„מחזה" בנושא הוועידה הבי"ל מול ביתו של פרס

הפגנה מקורית ערכו אמש אנשי תנועת „אלישע" — [illegible] — מול ביתו של מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס. המפגינים הציגו מעין מחזה בנושא הוועידה הבינלאומית. במחזה השתתף ילד [illegible] ל„שרוליק" המייצג את מדינת ישראל. סביב צווארו נכרך חבל [illegible] יצאו 14 חבלים שחוברו ל־14 שחקנים אחרים שייצגו את המדינות [illegible] שישתתפו בוועידה הבינלאומית. אחד מהם, שהתחפש ליאסר ערפאת [illegible] בידו גם דגל אש"ף אשר הוחרם ע"י המשטרה.

אנשי התנועה אמרו, כי הם מתכוונים במחזה להביע את הסכנה [illegible] הממשית הצפויה לעם ישראל אם תהיה ועידה בינלאומית. [illegible] מפגינים ליד ביתו של פרס משום שהוא מזמין במסעותיו [illegible] עניבת החנק על צווארה של ישראל.

מ"מ רה"מ שמעון פרס שחזר לביתו הגיב בתחילה [illegible] הצבעונית שליד ביתו. כאשר יצא מביתו כעבור כמחצית השעה [illegible] דו־שיח נוקב בין פרס למפגינים, והוא חזר על עמדתו כי מעשיו [illegible] שבעתיד לא יהרגו יותר חיילי צה"ל.

לחברינו סולי ואילנה דורון

משתתפים באבלכם במות האב

יעקב דסקל ז"ל

חברי קיבוץ מגן

במלאת שלושים

לפטירת חברתנו

נעמי מונטיליה

נתייחד עם זיכרה

ביום ראשון 24.5.87 בשעה 21.30

בבית הבנים בקיבוץ גת

המשפחה וקיבוץ גת

במלאת שלושים לפטירת חברינו היקר

ליוניה פלד ז"ל

תתקיים אזכרה לזכרו

ביום שני, 25.5.87, בשעה 21.15

מוקירי זכרו מוזמנים

המשפחה וקיבוץ רוחמה

„המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ

עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: סבר פלוצקר

עורך משנה: ישראל זמיר

מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833

חשבון בבנק הדואר 3—43360—4

המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"

(The Daily Guardian) 2. Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בזיהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121, טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ברוב מכריע – החליטה אתמול מועצת שינוי לפרוש מהממשלה

רובינשטיין קרא לעטשי להמשיך עם התנועה ● עטשי: איני פורש משינוי אבל אתנגד להקדמת הבחירות ולאי אמון בממשלה ● וירשובסקי: הגיע הזמן שתנועת שינוי תבריא ותתלכד

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

ברוב של 58 נגד 5 ו־2 נמנעים החליטה אמש מועצת תנועת „שינוי", שהתכנסה ב„בית הסופר" בת"א, לפרוש מהממשלה ומהקואליציה.

הצעת ההחלטה הוגשה על־ידי גדעון הראר, יו"ר המזכירות. בהצעה נאמר: „מזכירות שינוי קיימה דיון בהצעת יושב־ראש התנועה אמנון רובינשטיין ושמעה את נימוקיו, ומציעה למועצה לקבל המלצתו ולפרוש מהממשלה והקואליציה". בהמשך נאמר „מזכירות שינוי תעשה כל שבידה לחזק את הכוחות השקולים במרכז המפה הפוליטית וקוראת למועצה לתמוך במאמציה לאיחוד מפלגות וגופים בעלי השקפות עולם דומה".

לקראת ההצבעה פנה שר התקשורת אמנון רובינשטיין לח"כ זיידאן עטשי והביע תקווה, שהוא „יקבל את החלטת המועצה ונמשיך ללכת יחד במערכות הבאות". כן הודיע כי ימסור את מכתב ההתפטרות מהממשלה והקואליציה ביום ראשון בבוקר בישיבת הממשלה.

ח"כ זיידאן עטשי ביקש בתום הדיון להודות לחברים על הדברים שהשמיעו וגם על דברי הביקורת כלפיו. „עתה עלי לחזור לשקול ולהתייעץ עם חברי הדרוזים בקשר לצעדי הבאים", אמר.

שר התקשורת אמנון רובינשטיין אמר לחברי המועצה כי הנימוקים שהניעו אותו להחליט על פרישה מהממשלה הם דחיית היוזמה לשלום; השיתוק שאחז בממשלה: העובדה שאין בה אחריות משותפת והיא הפכה ללעג ולקלס בישראל ובחו"ל, כאשר שגרירויותיה משותקות ומבוכות.

השר אמר, כי הליכוד הפר בגסות וברוטליות את הסכם הקואליציה בענייני דת. ראש הממשלה הלך למפלגה אנטי־ציונית וחתם אתה על הסכם — זוהי חוצפה שאין שעור לה. לכך נוסף צעד מביש, מרושע ואווילי, שגרם להפלייה בשכר הלימוד באוניברסיטאות בין ערבים ויהודים.

ח"כ זיידאן עטשי, שהיה נרגש, אמר כי העדה הדרוזית נפגעה והושפלה ע"י מפלגת העבודה. הוא עשה חשבון נוקב במיוחד עם ראש הממשלה לשעבר שמעון פרס ושר החקלאות אריק נחמקין, שלא עמדו בהבטחותיהם ואף זילזלו בתביעות של העדה הדרוזית והתעלמו מפניותיו ומתזכיריו, שבהם התריע על המצב.

עטשי אמר, כי הוא הודיע לחברי המזכירות, שאם תבוא הצעה להקדים את הבחירות וקולו יציל את הממשלה — יצביע נגד הקדמת הבחירות. לדבריו, ההחלטה שהתקבלה בממשלה להשוות את הזכויות של העדה הדרוזית עלולה להיכשל, אם יוקדמו הבחירות.

בתשובה לשאלות אמר, כי אינו פורש מ„שינוי", אלא רק אם יוציאו אותו. אבל הוא מרגיש עצמו מחוייב לשני נושאים: נגד הקדמת הבחירות ונגד הצבעת אי אמון בממשלה, וזאת רק בגלל מחוייבותו לעדה הדרוזית, שלמענה הוא פועל.

בפנותו לאמנון רובינשטיין אמר: „בגללך הצטרפתי לד"ש. אני לא רק אוהב אותך, אני מעריץ אותך, אתה כמו אח. אבל אני חייב להיות עם עדתי וגם אתך".

ח"כ מרדכי וירשובסקי, אמר כי „שנתיים וחצי בממשלה היינו חולים, ועתה עם הפרישה מהממשלה הגיע הזמן שתנועת שינוי תבריא ותתלכד לקראת המערכות הבאות נגד ממשלת הליכוד".

חבר המועצה סטף ורטהיימר פנה לזיידאן עטשי באמרו: „אני פונה אליך ואומר כי אתה לא יכול להרשות לעצמך לא להיות אמין. עליך להחליט להיות בפנים או בחוץ". (עתים)

מבקר המדינה מלץ הזים דברי פורר בוועדה לביקורת המדינה

באמצעות מכתב שכתב פורר (יו"ר ועדת הערר) לבליזובסקי (יו"ר המרכז) ● פורר טען שלא חתם על פרוטוקול הישיבה מה־17 למאי ולא דן עם שרון על חיפה כימיקליים

מאת חיים מרגלית, כתב „על המשמר"

מבקר המדינה יעקב מלץ קרא בפני חברי הוועדה לביקורת המדינה שהתכנסה אתמול מיכתב ששיגר יהושע פורר, יושב־ראש ועדת הערר של מרכז ההשקעות, ליושב־ראש „המרכז" יורם בליזובסקי. במכתב מבקש פורר מבליזובסקי לתקן את הפרוטוקול של ישיבת ועדת הערר, שדנה ב־17 באפריל 1986, בבקשת חברת חיפה כימיקלים והבעלים של משולם ריקליס להעמיד לרשותה הלוואת־ערבות בסך 10 מיליון דולר.

באותה ישיבה נדחתה הבקשה. השר שרון ביקש מפורר לשנות את ההחלטה ופורר בעזרת שניים מחברי הוועדה אברהם אשרי ויעקב מאכט אישרו את השינוי בשיחות טלפון, שנערכו ב־5 במאי 1986. בכך הזים מבקר המדינה את דברי פורר, שהופיע אתמול לפי בקשתו בפני הוועדה לביקורת המדינה וטען כי הוא לא חתם על פרוטוקול הישיבה מה־17 במאי והפרוטוקול נערך על־ידי מתי דוידוביץ', סגן מנהל רשות החברות הממשלתיות. פורר טען כי מעולם לא נפגש עם ריקליס ולא שוחח עם שרון בנושא חיפה כימיקלים.

ח"כ רן כהן אמר בישיבה כי השר שרון במכתבו אל מבקר המדינה הבהיר כי הטיפול של פורר היה פגום מבחינה נוהלית. בשיחה עם כתב „על המשמר" הוסיף ח"כ רן כהן כי הוא סבור שדברי מבקר המדינה מורים כי פורר משקר אף כי המבקר לא השתמש בביטוי זה, אך כך עולה מדבריו.

ח"כ דוד ליבאי מסר כי ח"כ גדעון גדות מהליכוד, שאינו חבר הוועדה אך נשלח אליה כמחליף, מתנהג בצורה שאינה הולמת חבר כנסת. לדברי ליבאי, ח"כ מצא מהליכוד שהוא חבר בוועדה מפיץ בין העיתונאים ידיעות על ישיבות הוועדה שאין בינן לבין המציאות שום דבר משותף.

ח"כ יאיר צבן חבר הוועדה טוען כי חברי הליכוד מנהלים עתה מסע השמצות נגד מוסדות המדינה. ראש הממשלה שמיר מבזה בג"צים, חבריו מעלילים על מבקר המדינה כאילו הוא עוסק ברכילות וכל אלה במגמה לפגוע במוסדות ולהגן על שרון.

ח"כ צבן הוסיף כי ביקש מיושב־ראש הוועדה ח"כ ליבאי לזמן ישיבה, שבה ישתתף יושב־ראש הכנסת כדי להעמיד את ח"כי הליכוד במקומם.

פרץ תקף את חריש על שהזהיר את הרב יוסף להמנע מפוליטיקה

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

עם שובו לממשלה תקף השר בלי תיק המיועד יצחק פרץ (ש"ס) בדברים חריפים את היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. פרץ ביקר את חריש על אשר הזהיר את הרב עובדיה יוסף שלא לעסוק בעניינים של מו"מ פוליטי בין מפלגות, שכן עיסוק זה סותר את מעמדו של הדיין בישראל.

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש הלך בעקבות קודמו פרופ' זמיר וגער ברב עובדיה יוסף על המגעים הפוליטיים שהוא מקיים העומדים בניגוד להלכה שהורה בית המשפט העליון.

כידוע מכהן הרב יוסף כדיין בבית הדין הרבני הגדול ומקבל את משכורתו מידי המדינה. מעמדו של דיין זהה למעמדו של שופט בישראל וכידוע אנשי הרשות השופטת מנועים מלעסוק בעניינים פוליטיים.

הקורבנות מעידים, הפרקליטים נואמים — וספסל הנאשם בארבי נשאר ריק

מאת ארנון יסה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — אנדרי בולאווקי, מזכיר חוג ידידי מפ"ם „בראנר לזאר", העיד אתמול במשפט הפושע הנאצי קלאוס בארבי בליאון על ארגון גירוש היהודים והובלתם אל מחנות ההשמדה על־ידי הנאצים.

הוא סיפר על קורותיו משעה שבה נצוד בפאריס, מעצרו במחנה מעצר במגרש משחקים, עד הגיעו לאושוויץ, הוא הראה לאב בית־הדין סרדיני את המספר המקועקע שהטביעו הנאצים בזרועו.

כמה ניצולי שואה פתחו אתמול את שלב העדויות של קורבנותיו של בארבי. המשפט נחלץ ממאבק המומחים ומן המערכה הנוהלית. אך תא הנאשם עדיין ריק, והמשפט מתנהל בשלווה. רק 30 מבין 400 העיתונאים נותרו בליאון לסקרו.

עורכי־הדין המייצגים את הקורבנות המשיכו לריב על המיקרופונים ולהשמיע נאומים נבובים.

מישל גולדברג העיד על נסיון לרצוח את בארבי, בלה פאז, כנקמה על גירוש ורצח אביו. הוא אמר, כי למראה בארבי, נזכר שיהודים אינם נוהגים לבצע נקמת־דם.

מישל גולדברג, שהעיד אתמול בבית־המשפט בליון (צילום: איי.פי)

ח"כ וותד: יקוימו מיד ההבטחות לרשויות הערביות

מאת כתב „על המשמר" בכנסת

ח"כ מוחמד וותד (מפ"ם) אמר כי „בטרם יהיה מאוחר מדי ותתרחש התפוצצות בקרב הציבור הערבי בשל אי מילוי צרכיו האלמנטריים באמצעות המועצות המקומיות הערביות, אני דורש משרדי הפנים והאוצר לקיים מיידית את ההבטחות שניתנו למועצות המקומיות."

הוא העלה בכנסת הצעה דחופה לסדר היום בנושא מצוקתן של המועצות המקומיות, על רקע שביתת האזהרה, שנערכה בשבוע החולף ועל רקע השביתה הצפויה בימים הקרובים.

בדברי הצעתו הסביר ח"כ וותד, שהפער התקציבי בין המועצות הערביות למועצות היהודיות הולך וגדל והגרעונות גדלים, ובראש וראשונה נפגעים שרותי החינוך.

בדברי תשובתו הבטיח מ"מ שר הפנים ח"כ רוני מילוא לזרז את הטיפול בדרישותיהם של המועצות הערביות ולהעביר את הנושא לוועדת הפנים.

ועדת הפנים דחתה ביקורה בהר הבית

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

ועדת הפנים של הכנסת נעתרה לבקשת המשטרה ודחתה את ביקורה בהר הבית מערב „יום ירושלים" למועד אחר בחודש הבא.

מפכ"ל המשטרה רב ניצב דוד קראוס ומפקד משטרת ירושלים תת ניצב יוסי יהודאי ערכו אתמול מסע שכנוע בקרב חברי ועדת הפנים של הכנסת כדי להניא אותם מרצונם לעלות להר הבית כאקט הפגנתי ביום איחוד ירושלים.

קראוס הסביר לח"כים הנסערים בראשותו של יושב־ראש ועדת הפנים דב שילנסקי כי העיתוי עלול להיות אומלל. אותם ימים חוגגים המאמינים המוסלמים את צום הרמאדן וחג הקורבן ואלפים מהם עשויים ברחבת הר הבית ואין קל מאשר הסתה בזמן זה.

עצרת שלום ביוזמת השוה"צ בשבת בסבאסטיה

מאת פנחס ענברי, כתב „על המשמר"

בשבת תתקיים בסבאסטיה שבשומרון עצרת למען קידום השלום וסיום הכיבוש, ביוזמת השומר הצעיר ובסיוע הקיבוץ הארצי ומפ"ם. משתתפי העצרת יקראו למחנה השלום הישראלי להתלכד למען לא תוחמץ ההזדמנות לפיתוח תהליך שלום.

כמו כן יקראו לממשלה להפנות את המשאבים מן השטחים לעיירות הפיתוח, לשכונות, ולמען המגזר היצרני. המשתתפים גם יתריעו מפני הפגיעה באושיות הדמוקרטיה ובאופיה היהודי־ציוני של מדינת ישראל.

לה קארה: גורבאצ'וב הדמות המעניינת בעולם

מוסקווה. — ג'ון לה קארה, הסופר הבריטי, מחבר ספרי־ריגול רבי־תפוצה, העורך עתה את ביקורו הראשון בבריה"מ, תיאר את מנהיג הקרמלין, מיכאיל גורבאצ'וב, כדמות המעניינת ביותר בעולם — מסר אתמול השבועון הסובייטי „ליטראטורנאיה גאזטה".

לה קארה, בן 55, בא בשבת למוסקווה לביקור של שבועיים, על־פי הזמנת אגודת הסופרים הסובייטית. השבועון מסר, כי אחד מכתביו שאל את לה קארה בנמל־התעופה, מדוע בא לבריה"מ, ביתם של סוכני הק.ג.ב., שגיבורו, ג'ורג' סמיילי, מנסה לגבור עליהם.

„באתי כדי לגבש את דעתי על ארצכם, להרחיב את הידע שלי ולהיטיב להבין את בריה"מ, ביחוד בתקופה ראויה לציון זו", השיב.

„אני שותף לדעתם של מומחים רבים במערב, הסבורים, כי אנו עדים לראשיתה של תקופה מרגשת מאד. אני מסכים גם לדעה, כי גורבאצ'וב הוא כיום הדמות המעניינת ביותר בחיים הבינלאומיים".

נודעה שמועה, כי לה קארה יבקש להיפגש עם המרגל הבריטי העריק, קים פילבי, החי במוסקווה. אולם לה קארה, שהתרחק ממקורות הפרסומת מאז הגיע לבריה"מ, לא אישר ולא הכחיש זאת. (ע"ר)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 21.5.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
[illegible]	1	—	—	1.6672	1.6880	1.6773
[illegible]	1	1.54	1.61	1.5702	1.5898	1.5800
[illegible]	1	0.87	0.91	0.8883	0.8994	0.8927
[illegible]	1	2.60	2.73	2.6489	2.6820	2.6670
[illegible]	1	0.25	0.27	0.2655	0.2688	0.2668
[illegible]	100	1.10	1.16	1.1233	1.1373	1.1322
[illegible]	1	0.77	0.81	0.7865	0.7963	0.7920
[illegible]	1	1.06	1.12	1.0840	1.0975	1.0893
[illegible]	1	0.25	0.26	0.2531	0.2562	0.2546
[illegible]	1	0.23	0.25	0.2383	0.2413	0.2401
[illegible]	1	0.23	0.24	0.2358	0.2388	0.2372
[illegible]	1	0.35	0.37	-0.3641	0.3686	0.3663
[illegible]	4	1.14	1.20	1.1648	1.1793	1.1743
[illegible]	1	1.10	1.18	1.1372	1.1514	1.1446
[illegible]	1	0.54	0.80	0.7904	0.8002	0.7955
[illegible]	10	0.42	0.44	0.4289	0.4343	0.4308
[illegible]	10	1.24	1.30	1.2619	1.2776	1.2694
[illegible]	1,000	1.20	1.28	1.2256	1.2408	1.2308

המשכים

האלופים היו נגד

(סוף מעמוד ראשון)

השתכנעו... אבל

שרים אשר התפטאו לאחר הישיבה, אמרו שהם התרשמו מאוד מהסקירה של אנשי מערכת הבטחון, אך רובם אמרו שהם ימשיכו לצדד בהמשך פיתוח מטוס הקרב. השר היחיד אשר הראה סימנים של שינוי, עמדות היה השר משה שחל, אשר אמר שהוא ממשיך לתמוך בפרוייקט. אך בעקבות הסקירה מאתמול התעוררו אצלו סימני שאלה רבים.

שחל אמר שהוא מקווה שהדיון על "הלביא" לא יגלוש לפסים מפלגתיים שכן המדובר בבטחון ישראל. יש לציין ששר־האוצר משה ניסים טרם הביע את דעתו בסומבי בנושא "הלביא", למרות שהפקידות הבכירה במשרדו מתנגדת בתוקף להמשכו של "הלביא", שכן המשך הפרוייקט יהיה כרוך, ככל הנראה, בתוספות תקציביות ניכרות וזאת מכיוון שמשרד הבטחון טוען שהוא אינו מסוגל לשאת ממקורותיו בנטל פיתוח "הלביא".

תעסוקה חלופית

"חלופת צה"ל ללביא כוללת הצעה לפיתוח ובנייה של עשרה אמצעי לוחמה מקוריים, שהכנתם תספק תעסוקה מלאה. לרוב עובדי התעשייה האווירית והנלווית. העסוקים עתה "בלביא" — טענו אתמול ח"הכ יוסי שריד ודדי צוקר (ר"צ) לקראת פתיחת הדיון בנושא זה בממשלה.

שריד וצוקר אומרים, כי אם תכריע הממשלה בגלל נימוקים פוליטיים ושיקולי בחירות בעד "הלביא", תהיה זאת הפעם הראשונה בהיסטוריה העולמית, שממשלה מחליטה על מטוס לצבא, כאשר הצבא עצמו אינו רוצה במטוס ואינו זקוק לו. המשך פיתוח "הלביא" עומד בניגוד מוחלט לאינטרס הבטחוני של ישראל.

היקר בעולם

עוד אומרים השניים, כי הלביא יהיה היקר ביותר בעולם מסוגו, וכל מטוס יעלה כ־60 מליון דולר, פי שניים ויותר מהאף־16 שהוא מטוס עדיף ברוב ביצועיו על "הלביא". "הלביא" יעלה למדינת־ישראל יותר מדי ביוקר, ורק במלחמה הבאה ייתשף מלוא מחירו הכבד מנשוא, כאשר צה"ל ייכנס למלחמה לא ערוך ולא מצוייד, אבל עם מטוס שאין בו צורך מבצעי, אמרו שני הח"כים.

כתבנו כצפון, יהודה צור מוסר: שר הבטחון אמר אמש כי קיימות שלוש חלופות, העומדות לפני הממשלה: המשך פרוייקט הלביא, הערפת חלופה אמריקנית; הערפת חלופה נוספת אותה הוא כינה "חלופת צה"ל".

רבין: די לקיצוצים

רבין אמר שהוא כבר גיבש לעצמו עמדה בנושא, אך ידבר על כך רק אך ורק בישיבת הממשלה. רבין אמר שהוא מקווה שתקופת הקיצוצים בבטחון, שהקטינה בצורה משמעותית את צה"ל, את מערך המילואים והסדיר, המחקר והייצור, הגיע לסיומה. "הגענו לרצפה שממנה אין לרדת ואני מקווה שפקידי האוצר מבינים זאת".

הפגנת העובדים

עובדים בתעשיה האווירית קיימו אמש משמרת מחאה מול משרד ראש הממשלה בירושלים, בעת שהממשלה דנה בעתיד פרוייקט "הלביא".

למשמרת המחאה הגיעו 70 עובדים, נציגי המפעלים והסקטורים השונים בתעשיה האווירית, המפגינים הניפו שלטים, כגון "פרוייקט הלביא הוא פרוייקט לאומי" ו"רוצים תעסוקה ולא חלופה".

"באנו לכאן כנציגי עשרים אלף עובדי התעשיה האווירית", אמר מזכיר הארגון הארצי של עובדי התעשיה האווירית, יעקב שפי. "באנו לומר לשרים לתמוך בהמשך פרוייקט הלביא, שבו תלויה פרנסתם של אלפי עובדים בערים ובעיירות הפיתוח".

נציג אחר של העובדים, יצחק בן שמואל, הביע תקוותו כי השרים שהכריזו בטקסים השונים כי הלביא ימריא — לא ישכחו את הבטחתם. המפגינים העבירו מכתבים לשרים ואח"כ חזרו לעבודתם בקרית־ויצור.

קיסר: להמשיך בפרוייקט

"למיטב ידיעתי, תומכים רוב חברי הממשלה בהמשך פרוייקט הלביא וההסתדרות הביעה את עמדתה, באורח חד משמעי, שיש להמשיך בפרוייקט". כך אמר אמש מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בשיחה עם עתונאים בבאר שבע, לאחר שהגיע מישיבת הממשלה, ששמעה סקירה של מערכת הבטחון לקראת הדיון בממשלה על עתיד פרוייקט הלביא. (עתי"ם)

ארבעה חיילי צה"ל נפצעו ברצועת הביטחון; רבין: נמנע אסון גדול יותר

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

ארבעה חיילי צה"ל נפצעו אתמול בשעות הבוקר, כשהרכב שבו נסעו עלה על מוקש על גבול רצועת הביטחון. המקרה אירע סמוך לשעה 7 בבוקר, כשסיור ממונע של צה"ל שנע דרומית מערבית לרישוע עלה על מוקש שהוטמן ברכס השולט על האיזור.

ארבעת החיילים שנפצעו פונו לבית־החולים רמב"ם. מצבו של אחד הוגדר קשה, שניים מצבם קל והפצוע הרביעי שוחרר כבר אחר־הצהריים לביתו.

באיזור שבו אירע המקרה, התפוצץ לפני יומיים מטען צד ליד חיילי צה"ל ואף לפני שבוע התפוצץ בו מטען צד ליד חיילי צה"ל.

שר הביטחון יצחק רבין שסייר אתמול בגליל אמר בתגובה על התקרית שארבעת החיילים שנפגעו מנעו מספר גדול יותר של נפגעים. לדברי השר, צה"ל יפיק לקחים מן האירוע וננקוט צעדים כדי להקטין בעתיד אפשרות שמחבלים יניחו מוקשים ומטענים. יחד עם זאת, הדגיש, זהו איזור גדול ולצה"ל אין יכולת למנוע לחלוטין הטמנת מוקשים ומטענים.

עוד אמר רבין שמטעני צד הונחו אומנם, באיזור הביטחון במשך השנה האחרונה "אולם זה המחיר הנדרש מאתנו כחלק מן המאבק שלנו כדי להבטיח את שלום הגליל".

חיזבאללה טוענת לאחריות

"ההתנגדות האיסלמית" (הזרוע המזויינת של חיזבאללה), טוענה אתמול לאחריות לפיצוץ. בהודעה שפורסמה בביירות, מסרה "ההתנגדות האיסלמית" כי מטען הצד הוטמן בכביש בין [illegible] לבין טאהר, בקצה הצפוני של רצועת הבטחון. בהודעה נטען כי בפיצוץ ניזוק טנק "מרכבה" ופרצה בו דליקה.

מצידון נמסר כי מטוס של חיל האוויר הישראלי חגג אתמול נמוך מעל נמל צידון ומעל [illegible] הפלשתינים שבקרבת מקום. [illegible] אזעקה הופעלה בעיר [illegible] מיה ועין אל חילווה [illegible] הפלשתינים נכנסו לכתנות [illegible] בתותחים נגד מטוסים [illegible] המטוסים הישראליים. (עיד־ע"צ)

דו"ח של המשנה ליועץ המשפטי מגלה:

פרשיות שחיתות של מתן נכסי מדינה ע"י מינהל מקרקעי ישראל למקורבים

מאת בצלאל עמיקם, כתב "על המשמר"

פרשיות שחיתות של מתן נכסי מדינה על ידי מנהל מקרקעי ישראל לטובת מקורבים, בשווי מאות אלפי דולרים, נחשפו בימים אלה. לידיו של רן כהן הגיע דו"ח שנכתב על־ידי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יורם בר־סלע ובו נבדקו ארבעה מתוך מספר רב של תיקים ובהם חשדות לכאורה על קבלת טובות הנאה שלא כדין על ידי אנשים שהפרו הסכמים, פלשו לרכוש לא להם וסרבו להתפנות.

אחת הפרשיות נוגעת לעיסקת סוריטיצקי, בשנת 1965 דרש המינהל מסטיירצקי לפנות אדמה שאינה שלו. 17 שנים נמשכה ההתדיינות ובסיכומה הושגה פשרה שלא לטובת המינהל. יורם בר סלע קובע כי "הפשרה מעוררת מחשבות נוגות".

פרשייה אחרת עניינה בסכסוך בין שתי משפחות על רכוש קרקעי של המינהל באיזור פוריה. למרות הוראות מנהל המינהל ופסיקת בית המשפט המחוזי בחיפה, הצד שהיה זכאי לקבל את הקרקע לא קיבלה ואילו הצד שנגזר עליו לפנותה — נשאר לשבת עליה.

"פנינת הכתר" היא עמותה שקיבלה קרקעות באזור אשדוד לבצע תוכניות חקלאיות. העמותה לא הגשימה את הבטחותיה ותחת זאת הקימה על השטח בית מגורים. הוגשה תביעה לפינוי, אך באורח מפתיע הגיעה מלמעלה הוראה לבטל את התביעה והאדמה נשארה בידי הפולשים.

גם בעכו פלשו שלא כדין לאדמה שבבעלות המינהל. מנהל מחוז חיפה קיבל הוראה מראש מינהל מקרקעי ישראל להקצות את הקרקע לפולשים שלא על פי דין. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (שפרש בינתיים מתפקידו) קובע כי לכל המקרים הללו יש מכנה משותף: אנשים קיבלו קרקע בניגוד לאינטרסים של המינהל, הפרו חוק ופלשו. למרות המגמה של [illegible] מתפקידי המינהל, [illegible] של עוברים בכירים שפעלו לקדם האינטרסים של המדינה. "יש מקרים ברורים של מתן [illegible] שאיננה מתחייבת מתנאים [illegible] לטובת מי שמפר הסכם [illegible] חייב לסלקו".

הביקורת מכוונת לכאורה [illegible] שר החקלאות לשעבר פסח [illegible] ומנהל מינהל מקרקעי ישראל [illegible] ליפקה. אומר יורם בר סלע [illegible] ליפקה חשיב למתלונן [illegible] שילות חיצי כוז ורפש [illegible] אישי, מעשה שנראה על [illegible] מקובל וראוי לביקורת". [illegible] מקרקעי ישראל [illegible] סלע מקור להטבות [illegible] חנאה למקורבים.

ח"כ רן כהן אמר אתמול [illegible] כי הוא דורש משר החקלאות [illegible] להוריה לאלתר את מנהל [illegible] מקרקעי ישראל על רקע פרשות אלה.

הצעה: הכנסת תכבב בשידורי הערוץ השני

מאת אתי רונאל, כתבת "על המשמר"

האפשרות לשדר תוכנית שבועית קבועה, בשידור ישיר, ממשכן הכנסת הועלתה אתמול בפגישה, בין יו"ר הכנסת, שלמה הלל, ובין מנכ"ל רשות־השידור, אורי פורת.

מדובר בהעברה בשידור חי של הדיונים מאולם המליאה או מאחת מוועדות הכנסת, הנושאים יתואמו וייקבעו מראש.

מוצע שזו תהיה תוכנית שאורכה שעה, אשר תשודר בימי שני בשעה 4.00 אחה"צ. יש להניח, שהשידור יהיה בערוץ השני, מפני ששעות השידור של הערוץ הראשון מתחילות רק ב־17.30. מנכ"ל רשות השידור ויו"ר הכנסת הסכימו ביניהם, כי אין טעם להעביר את הדיון מאולם המליאה במלואו, אלא לקבוע מסדר היום שאילתות קצרות, שיש בהן עניין לציבור.

מנכ"ל הרשות הבטיח לבדוק את הדרכים בהן ניתן להתגבר על הבעיות הכרוכות בהפקה כזאת, ולהביאן בשבוע הבא לאישור הוועד המנהל של רשות השידור.

3 שוטרים לבנים נהרגו ממכונית תופת בדרא"פ

יוהאנסבורג. — שלושה שוטרים לבנים נהרגו ו־12 איש, ביניהם שישה שוטרים, נפצעו אתמול, בהתפוצץ מכונית תופת ופצצה ליד בית־משפט בלב יוהאנסבורג.

מכונית התופת היא שגרמה לרוב הנפגעים. הפצצה השנייה, שהונחה כנראה על המידרכה ליד בית־המשפט, התפוצצה כעבור דקות ספורות. הפיצוצים גרמו בהלה בקרב העובדים הרבים, שיצאו ממשרדיהם כדי לאכול.

מיד לאחר הפיצוצים, ילדה אשה שחורה תינוק על המידרכה.

המשטרה סגרה מיד את האזור ועתונאים הצטוו להסתלק. (עיד, ע"צ)

הסקטור הפרטי צבר עודף של 450 מיליון ד' ברביע הראשון

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הסקטור הפרטי צבר ברביע הראשון של 1987 עודף של כ־450 מיליון דולר בחשבון השוטף של מאזן התשלומים. זאת בהשוואה לעודף של כ־400 מיליון דולר לכל שנת 1986.

נתונים אלה נמסרו אתמול על ידי בנק ישראל בסקירה על התגמולים והתשלומים במטבע חוץ של הסקטור הפרטי.

הבנק הסביר, שהעודף נוצר בגין יציבות שער החליפין, ושער הריבית בארץ, הגבוה מהשער בחו"ל, ומהווה תמריץ ליבוא הון לזמן קצר.

מהנתונים שפרסם בנק ישראל, עולה שב־1986 נרכש מהמערכת הבנקאית סכום של מטבע חוץ שהיה קטן בכ־450 מיליון דולר, ממה שהוצא בפועל על ידי תושבי ישראל.

זהו סכום שמשמש אינדיקציה לדולרים שהוצאו "מתחת למזרן", בעיקר למימון נסיעות לחו"ל.

בנק ישראל מציין, שבניגוד לשנים 1986, היו בשנתיים הקודמות דליפות חזקות של מטבע חוץ אל מחוץ למערכת. בשנת 1984 הגיעו הדליפה לכ־620 מיליון דולר ובשנת 1985 לכ־480 מיליון דולר.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

[illegible]

הודעה

(לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965)

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מורדות הכרמל הוגשה על־ידי פישלר מרדכי ורוזל בקשה להקלה בגוש 10544, חלקה 165, בגבעת כולף עתלית, שם ומספר התכנית החלה על המקרקעין נשוא הבקשה ג/945, מהות ההקלה: הקמת קומה נוספת מעל מספר הקומות המותר וסטיה של 6% מאחוזי הבנייה המותרים.

ניתן לעיין בבקשה ללא כל תשלום במשרדי הוועדה בשעות העבודה הרגילות. המעוניין להגיש התנגדות יגישנה לוועדה במכתב מנומק תוך 14 ימים מיום פרסום הודעה זו.

שלמה עזבדיה — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה "מורדות הכרמל"

הדמוקרטים והרפובליקנים בארה"ב ימשיכו לתמוך בישראל

וושינגטון. — השדולה הפרו־ישראלית בארה"ב סיימה אמש את ועידתה השנתית הי־28, לאחר שקיבלה הבטחה מאת מנהיגים דמוקרטיים ורפובליקניים, כי התמיכה במדינת ישראל תישאר דו־מפלגתית.

פול קירק, יו"ר הוועד הארצי של המפלגה הדמוקרטית, אמר, כי ההגנה על ישראל היא אחד מעקרונות היסוד של המפלגה הדמוקרטית. קירק, שחזר לא מכבר מביקור בישראל, הוסיף: "המפלגה תתמוך בישראל חזקה, בעלת גבולות בטוחים".

פראנק דונאטלי, עוזר הנשיא רייגן לעניינים פוליטיים, הביא לוועידה את ברכת הנשיא, ואמר, כי מימשל רייגן חיזק את קשריו עם ישראל, בהדקו את היחסים המדיניים והצבאיים, למרות מאמצים בקונגרס לקצץ בהוצאות הבטחוניות. דונאטלי הוסיף, כי ישראל וארה"ב מאוחדות באינטרס משותף, בהתנגדות לסכנה הסובייטית. (עסט"א)

שבועון פריסאי:

סוכני ביון צרפתיים חיסלו רוצח שגריר צרפת בבירות

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — סוכני ביון צרפתיים חיסלו בהדרי־נתוחים בטריפולי סוכן סורי, שרצח את שגריר צרפת בביירות — גילה השבועון "קאנאר אנשנה", בכתבה על מבצעי־הגמול הצרפתיים נגד הטרור הסורי.

השבועון מייחס להם פיצוץ מכונית־תופת מול אחד ממטות המודיעין הסורי.

השירותים הצרפתיים איתרו את חוליית רוצחי השגריר לואיס דלמר בסיוע אש"ף. "אחד מהם סארק מוסאוי, נפצע בטריפולי בקרבות לגירוש ערפאת. ב־1983, סוכנים צרפתיים קיבלו מידע, שהוא מוטל על שולחן הניתוחים. הם חדרו לבית־החולים. אחרי הניתוח, הסתננו לחדרו "וניתחו אותו שוב".

השבועון מייחס לשירותים גם נסיון התנקשות בנספח התרבותי הסורי במאדריד.

מלחמת החיסולים החשאית לא הפריעה לשתי הממשלות להמשיך בשיחות גיאו־פוליטיות וחילופים תרבותיים.

● נתן שצ'רנסקי ויורי אורלוב, שניים ממתנגדי המשטר הסובייטיים המפורסמים ביותר, קיבלו אתמול מן הסנט הצרפתי את "פרס אומץ הלב היום־יומי".

דיפלומאט לובי לשעבר ניצל אתמול בווינה מנסיון התנקשות

עיז א־דין גדאמשי, [illegible] לשעבר של לוב בווינה, שנפצע אתמול קל. [illegible] מרחובות העיר, כאן הוא [illegible] בתצלום ארכיון. (צילום: [illegible])

וינה. — אדם שהיה בעבר דיפלומט לובי ואחד המקורבים לשליט לוב, מועמר קדאפי, עיז אידין גדאמשי, נורה אתמול ונפצע קל ברחוב במרכז וינה — מסרה המשטרה.

האיש שירה בגדאמשי נמלט, אך שמט בדרכו דרכון של דיפלומט לובי אחר.

גדאמשי שרד מהתקפה קודמת על חייו בווינה, לפני שנתיים, אתמול בלכתו ברחוב, הותקף בירייה ונפגע במספר כדורים, בכיכר פטר, באיזור המסחרי של העיר.

גדאמשי היה אחד הקצינים שחוללו יחד עם קדאפי את ההפיכה והדיחו את המלך אידריס, בספטמבר 1969. הוא היה שגריר לוב בווינה מ־1971 עד 1980.

דיפלומטים בווינה אמרו, כי גדאמשי, נשוי ואב לחמישה ילדים, התבקש לטפל בענייני לוב, למרות שאיבד את תפקיד השגריר.

הדרכון ששמט התוקף הוא על שמו של מוחמר אל־זואג, שהגיע לא מזמן מפראג לאוסטריה. גדאמשי אמר, כי הוא מכיר את תוקפו.

לובי, החשוד שהיה לו קשר עם התקיפה, נעצר שעות ספורות לאחר התקרית.

דובר משרד הפנים האוסטרי אמר, כי אדם אחר, לבוש אפודה מוכתמת בדם, נראה נכנס לשגרירות לוב. המשטרה תיגבורה את המעקב סביב השגרירות.

האדם שנעצר, אחמד עבדאללה, בן 28, נעצר במלון שבו הוא מתגורר. המשטרה מצאה את כרטיס הביקור שלו בדרכון ששמט התוקף בעת בריחתו. גם הוא נכנס מפראג לאוסטריה, יחד עם בעל הדרכון. (עיד, ע"צ)

בעקבות החלטת הממשלה בעניין שכ"ל באוניברסיטאות

משלחת מפ"ם והקבה"א מבקרת היום בשפרעם; תביע תמיכתה במאבק בחוק

מאת קאסם זייד, כתב "על המשמר"

משלחת מטעם מפ"ם והקיבוץ הארצי ברשותם של מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות ומזכיר הקיבוץ הארצי אפרים [illegible] ובהשתתפות רכז המחלקה הערבית של הקיבוץ הארצי [illegible] שחר, מנהל המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה יורם מרון ורכז הפעולה הערבית במפ"ם אילן שדה תבקר היום בשפרעם כדי להפגש עם יושב־ראש הוועד הארצי של הרשויות הערביות אברהים נמר ועם יושב־ראש ועדת המעקב לחינוך הערבי ד"ר מאגד אלחאג'.

חברי המשלחת יביעו בשם מפ"ם והקיבוץ הארצי את תמיכתם במאבקו של הציבור הערבי נגד האפליה בשכר לימוד באוניברסיט־אות ויציינו בפניהם את החלטת הקיבוץ הארצי להשבית היום את מוסדות החינוך העל־יסודיים שלו, כולל המכון ללימודים ערביים בגבעת חביבה, לאות מחאה על שכר הלימוד באוניברסיטאות וכהזדהות עם הציבור הערבי.

שביתה במגזר הערבי

היום ישביתו הרשויות המקומיות הערביות את כל השרותים למשך יומיים — למעט מערכת החינוך שתושבת ליום אחד — במחאה על מצוקתם של הרשויות הערביות וכמחאה על חוק שכר הלימוד המפלה לרעה את הסטודנטים הערביים. לכתבנו נודע כי הסטודנ־טים הערביים בכל האוניברסיטאות ישבתו היום וכי הם ובני משפחותיהם יחרימו את טקסי חלוקת תעודות לבוגרים.

אחד מהורי הסטודנטים הערביים ביטא את עוגמת הנפש של ההורים באומרו: החלטת הממשלה הפכה אצלי את אווירת החג והשמחה (חג הרמדאן) לאווירת עצב ודיכאון, ועל כן אי אפשר למחול לממשלה.

המורים הערביים, המשתתפים בפרוייקט לחינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום, הודיעו על כוונתם לבטל את השתתפותם עד שתבוטל החלטת הממשלה.

המורים בבתי הספר במשולש שיגרו מברקים לראש הממשלה ולשר החינוך בתביעה לבטל את החלטת הממשלה. במברקים נאמר כי החלטת הממשלה מעמידה אותנו במצב לא נוח ומביך בפני תלמידינו.

מוסדות החינוך בקבה"א שובתים היום מלימודים

יערכו משך היום דיונים בגזענות

19 מוסדות חינוכיים של הקיבוץ הארצי, שבהם לומדים 4,000 תלמידים בגיל תיכון ישבתו היום מלימודים ויקדישו את שעות הלימודים לדיון בנושא הגזענות. ההשבתה באה בעקבות החלטת הממשלה בנושא שכר הלימוד באוניברסיטאות.

ח"כ גרנות ומחנכי הקיבוץ הארצי קראו אתמול, לשר החינוך, למשרד החינוך ולמחנכי ישראל ללכת בעקבות מוסדות הקיבוץ הארצי ולייעד את שעות הלימודים היום להסברה וללימודים נגד הגזענות והשכלותיה על חיי הפרט והחברה. (עשית)

ועד ראשי האוניברסיטאות החליט אתמול לדחות הניסיון להפלות בין הסטודנטים

הוועדה לתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה הודיעה כי החלטת הממשלה לא תאפשר פתיחת המוסדות בתשמ"ח ● ראש עיריית לוד קורא לדיון מחודש בנושא ● בבאר שבע הפגינו הסטודנטים

מאת יצחק שור וירון זליג, כתבי "על המשמר" ומאת כתב עתי"ם

ועד ראשי האוניברסיטאות החליט אתמול לדחות בתוקף כל נסיון להפלות בשכר לימוד בין אוכלוסיות סטודנטים. הוועדה לתכנון ולתקצוב של המועצה להשכלה גבוהה הודיעה לוועד ראשי המוסדות, כי החלטת הממשלה לא תאפשר פתיחת המוסדות בתשמ"ח.

לפי חישובים שהציג יו"ר הועדה לתכנון ולתקציב פרופ' יעקב זיו לפני נשיאי המוסדות ידרוש בתשמ"ח שכר לימוד של 1600 דולר לסטודנט לשנה, במחירי יולי 1986. זהו המינימום המאפשר פעולה תקינה. אם הממשלה לא תקצה למוסדות לחשכלה גבוהה את התקציב הדרוש ייאלץ כל מוסד לקבוע את שכר הלימוד בהתחשב בהמלצות הוועדה לתכנון ולתקצוב.

היום תתכנס מליאת ועד ראשי האוניברסיטאות המורכבת מצוותי [illegible] (נשיא, מנכ"ל, רקטור) ותקבע את עמדתה המעשית. השאלה העיקרית שבה תפסוק המליאה היא: האם לפטור את המוסרות בתשמ"ח או להטיל על הסטודנטים תשלומים תמורת "שירותים מיוחדים" כמו־ספריית לימוד אנגלית או שפה זרה אחרת.

פרופ' זיו אמר כי הממשלה החליטה לקבוע מענק של 780 דולר לכל סטודנט בוגר שירות צבאי או לאומי, אך לא מימשה את ההלטה. כמו כן תוכנית רב־שנתית לפיתוח, ישול וקידום ההשכלה הגבוהה שמתינה זה חודשים רבים לדיון רציני בממשלה...

בקריאה לממשלה לשנות את החלטתה בעניין שכר הלימוד באוני־ברסיטאות יצא כנס מיוחד של חברי הסנט, ראשי חוגים וראשי מכונים, שזומן ע"י רקטור אוניברסיטת תל־אביב, פרופ' יהודה בן־שאול. הכנס קרא לממשלה להעניק שכר לימוד מתאים ללא אפליה, ולהגדיל משמעותית את תמיכתה באוניברסי־טאות כדי להבריא את מצבן האקדמי והפיננסי וכדי למנוע את סגירת האוניברסיטאות.

כתבנו הכללי מוסר כי פרופ' גור עופר מהמחלקה לכלכלה באוני־ברסיטת ירושלים הציע אתמול כי שכר הלימוד באוניברסיטאות יעמוד על 1500 עד 2000 דולר לשנה. אך הממשלה תקים קרן שתיתן הלוואות לכל סטודנט שיפנה אליה, בגובה של מחצית משכר הלימוד. ההלוואה תהיה לטווח ארוך ובריבית סבירה. פרופ' עופר דיבר במסגרת יום עיון שהתקיים אתמול באוניברסיטה העברית.

עוד אמר ששכר לימוד בגובה של 1500 עד 2000 דולר יפתור חלק מהבעיות הכספיות של האוני־ברסיטאות ויעודד סטודנטים לתכנן בקפדנות את מסלול לימודיהם. הוא אמר שבמקרה כזה יהיה לסטודנטים אינטרס ברור למנוע בזבוזים במערכת האוניברסיטאית.

עופר ציין שהממשלה והסקטור הציבורי היו אחראים על חלק מה־גרעונות שהצטברו באוניברסיטאות בשנים האחרונות וזאת בגלל הירידה החדה בתרומתם למימון הוצאות האוניברסיטאות. אך הוסיף שהאוניברסיטאות לא דאגו לבדוק בית ובמקרה של האוניברסיטה העברית היו הוצאות שהיו קשורות למימון הבנייה בהר הצופים והגירול בעובדים שיצאו לפנסיה.

נשיא האקדמיה הישראלית למדעים: השלכות מוסריות

נשיא האקדמיה הישראלית למדעים פרופ' יהושע יורטנר אמר אתמול כי הוא מודאג מההשלכות העקרוניות והמוסריות של החלטת הממשלה. פרופ' יורטנר אמר כי עתידה של מדינת ישראל יישען על פיתוח כוח האדם המדעי־טכנולוגי וטיפוח כוח האדם האקדמי מכל שכבות האוכלוסיה וזאת על ידי קיום מערכת סיוע מגוונת הכוללת תמיכה בחיילים משוחררים, מתנדבים לשרות לאומי וסטודנטים מקבוצות אוכלוסיה חלשות, הסיוע המיוחד ליוצאי צה"ל חייב להתבצע במסגרות הסיוע הקיימות.

ראש עיריית לוד מבקש דיון מחודש

ראש עיריית לוד מקסים לוי פנה אתמול במברק לראש הממשלה יצחק שמיר, לשר החינוך והתרבות יצחק נבון ולמנכ"ל משרדו, וביקש מהם לחזור ולדון מחדש בנושא שכר הלימוד באוניברסיטאות.

לוי, איש "חירות" ואחיו של השר דוד לוי, אמר במברקו שהוא פונה כראש עיריה מעורבת, שבה חיים תושבים יהודים וערבים, ומבקש מהממשלה לדון מחדש בנושא רגיש זה.

הפגנת מחאה נגד האפליה בשכר הלימוד ערכו אתמול סטודנטים ערביים באוניברסיטת בן־גוריון בבאר־שבע.

סטודנטים ממפלגות הימין ניסו להפריע למהלך ההפגנה ויו"ר אגודת הסטודנטים הגיע להרגיע את הרוחות ולהודיע על מאבק משותף לסטודנטים היהודים והערבים. היום יושבתו הלימודים באוניברסיטת באר־שבע לשעתיים ותיערך עצרת משותפת של הסטודנטים והנהלת האוניברסיטה.

כהפגנה שארגן ועד הסטודנטים הערביים בבאר־שבע השתתפו את־מול כמאה צעירים ערבים, שהופרעו בקריאות ביניים על ידי סטודנטים יהודים. יו"ר אגודת הסטודנטים, אבי לוינזון, פנה למפגינים ואמר: "אתם תרסנו את הקיצוניים אצלכם ואנו נרסן את הקיצוניים אצלנו ונמשיך במאבק משותף, זה אינו מאבק בין ימין לשמאל, אלא מאבק של כולנו ואין מקום לסיכסוכים בין יהודים וערבים".

כמה עשרות סטודנטים מהמקול־טה לאומנויות באוניברסיטת ת"א קיימו אתמול מיצג אומנותי ברחבי הקמפוס במחאה על החלטת הממשלה. במשך שעה ארוכה קיימו הסטודנטים מצעד מחאה בקמפוס, כשהם חובשים לראשם מצנפות בנוסח האירגון הגזעני קוקלוס קלאן. בסיומו של המיצג הסירו הסטודנטים את המצנפות וקרעו אותן לגזרים. ההתהלוכה עברה בשקט ללא כל הפרעות.

סטודנטים עם מצנפות בסגנון "קו קלוקס קלאן" אתמול באוניברסיטת תל־אביב (צלום: מאיר פרטוש)

אגודת הסופרים: לבטל ההחלטה האומללה

הוועד המרכזי של אגודת הסופרים העבריים רואה בהחלטת הממשלה בנושא שכר לימוד לסטודנטים — החלטה מפלה, הוצרת אפליה בין תלמיד לתלמיד ובין אזרח לאזרח. מדינת ישראל, שמגילת העצמאות שלה מבטיחה חופש ושוויון לכל אדם באשר הוא, אינה יכולה, ואינה רשאית לסגת מכבר, בעיקרונות הקבועים בה, כמולם ערביה. אין לנו ספק, שבנינו המשרתים בצבא ראויים לעזרה [illegible] אך לא על אפליית הזולת תהיה תפארתם ותפארתנו. אנו תובעים לבטל החלטה אומללה זו.

רפא"ל מפתחת טילים שיגרמו למהפכה בשדה הקרב היבשתי

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

רפא"ל שוקדת היום על פיתוח טילים מתקדמים שיעשו מהפכה בשדה הקרב היבשתי, בדיוק כמו המהפכה שהתרחשה בים ובאוויר, אמר אתמול מנכ"ל רפא"ל ד"ר זאב בונן, בעת הנוכחות השלב האחרון של מתקני "לשם" של רפא"ל בגליל המערבי.

הוא ציין שכתוצאה מכך ביבשה יחסי השחיקה הם כיום שלוש לאחד לטובתנו והוא מקווה שיחס זה יגיע בעתיד, כמו באוויר ובים, לעשרות לאחד לטובתנו. עוד אמר שהיום עוסקת ישראל בפיתוח טילי באוויר "פטון שלוש" וטיל אווירים, "ברק אחד". עוד הוסיף המנכ"ל שמתקן חדיש שהוקם בשותפות עם תדיראן משמש אבן יסוד לפיתוח מערכת לראיית לילה, גלאים לטילים ומערכות אחרות. ד"ר בונן גילה שב"לשם" עובדים 1,200 איש, מתוך 6000 עובדי רפא"ל ושהקמתו תעניק תנופה לפיתוח הגליל. "לשם" משמש היום משכן למנהלת הטילים של רפא"ל. הסמנכ"ל שלום דרורי אמר שהיקף הפעילות "בלשם" מגיע למאות מיליוני דולרים.

במתקן "פרעה" עצורים במספר כפול מהמותר

מאת כתבנו הצבאי

במתקן הכליאה פרעה בשכם משוכנים כיום יותר מכפול ממספר העצורים שמאפשר המתקן. לאחר שני גלי הפרות הסדר בשטחים בחודשים האחרונים ועם החמרת העונשים על מידי אבנים, גדל בלמעלה מפי שניים מספר העצורים במתקן והוא עומד עתה על פי 350.

מטרת מתקן פרעה לחקור ולהלין חשודים בעברות של הפרות סדר, בעיקר נערים, תוך הארכת מעצר בצו של שופט עד למשפט או עד לשחרור. כיום נמצאים במתקן גם מי שנשפטו ולא נמצא להם מקום בבית הסוהר בשטחים. מתקני החקירה והמגורים מלאים עד אפס מקום וצה"ל העמיד אוהלים גדולים לשיכון האוכלוסיה המתרבה.

נבון לניסים: תזורז ההכרעה בתקציב החינוך

שר החינוך יצחק נבון ביקש היום משר האוצר משה ניסים לזרז את הדיונים בעניין תקציב החינוך לשנת הכספים הנוכחית שטרם אושר בגלל המחלוקת על גובה הקיצוץ. נבון שב ופירט באוזני ניסים ההשלכות החינוכיות וחחברתיות הזמורות שיהיו לקיצוץ של 44 מיליון שקל ואמר כי מערכת החינוך פשוט לא תוכל לעמוד בקיצוץ זה. שרי החינוך והאוצר, שדנו בהרחבה בנושא זה ביום שישי האחרון, החליטו כי שני המשרדים ימשיכו ללבן את הבעיה ולהגיע להכרעה מוסכמת עד סוף השבוע.

במקביל שוחח נבון עם יו"ר ועדת הכספים של הכנסת ח"כ אברהם שפירא ועם יו"ר ועדת החינוך והתרבות של הכנסת ח"כ נחמן רז וביקשם לפעול לאישור תקציב החינוך לכל המאוחר עד סוף החודש.

שפירא ורז פנו לאוצר ותבעו בתקיפות כי יעביר לחינוך את כל התקציב הדרוש להפעלת המערכת. כזכור, לא אישרו שתי הוועדות את תביעת הממשלה להטיל אגרת חינוך על הורי התלמידים, והאוצר מיהר להפחית את הסכום כ־100 מיליון שקלים, מתקציב החינוך.

"אוביר" למסורב עליה: אישור תמורת גירושים

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

מסורב עליה מלנינגראד, בוריס טנחילביץ, פנה אתמול טלפונית למועצה הציבורית למען יהודי ברית־המועצות וביקש עזרה במאבקו למען עלייתו לישראל עם משפחתו — אישתו ובנם בן ה־9.

טנחילביץ העלה את בקשתו בשיחה טלפונית מלנינגראד עם שמואל בן צבי, האחראי על ההסברה במועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

בוריס טנחילביץ, בן 40, מדען לפיזיקה ומתמטיקה, הוא מסורב עליה זה 8 שנים. לאחר הגשת בקשתו לעליה הוא פוטר מעבודתו ומאז הוא נאלץ להתקיים ממתן שיעורים פרטיים. סיפר בוריס, התקשרו אליו מ"אוביר" (משרד ההגירה) והציעו לו להתגרש מאשתו אנה ו"אז יתנו לו לעלות". אנשי "אוביר" טענו, שאחיות אשתו אינן מסכימות שאחותן תעלה לישראל ועל כן עליו להתגרש.

בהגיבו על המקרה האומלל אמר חיים צ'סלר, מזכ"ל המועצה הציבורית, שהיהודים בבריה"מ הרוצים לעלות לישראל "ממשיכים לסבול מיחס השלטונות המתנכלים להם ולמשפחותיהם, ונגזר עליהם להתנכסות שוב ושוב בהשפלות ורדיפות הזוריות לחייהם".

מוקמת תחנת רדיו בקרית־שמונה

תוך ארבעה חודשים תופעל בקרית־שמונה תחנת רדיו שתשדר בתדר A.M. ושידוריה ייקלטו עד צפת.

התחנה תיקרא "רדיו 8" ותופעל 16 שעות ביממה. היא תוקם במקלט ציבורי במרכז העיר. רובר עיריית קרית שמונה אמר, כי עלות ההקמה תהיה 200 אלף דולר והכסף גוייס מגורמים צה"ליים ובטחוניים.

כל העבודה הקשורה בכינון התחנה תיעשה ע"י צה"ל, ואילו המיכשור והאביזרים יסופקו ע"י חברת אורן אלקטרוניק, בתיאום עם מפקדת חיל־הקשר. בשלב ראשון תתופעל התחנה ע"י אנשי מקצוע מיובאים, ובמקביל יוכשרו כוחות מקומיים.

בימים אלה פורסם מיכרז להקמת התחנה. (עתי"ם)

על היום

21.5.87

הסכמי־שכר בשירות הציבורי

סחר בחירות

לכלכלת בחירות עשויה להיות השפעה ישירה על השורה התחתונה בהסכמים שייחתמו, בתנאי שאנשי הוועד־הפועל לא ישחקו ב„אחריות לאומית"

מאת אבשלום קווה

המשא ומתן בין אנשי ההסתדרות לנציגי המעסיקים הציבוריים להשגת הסכמי מסגרת ושכר חדשים במיגזר הציבורי, יפתח רשמית בשבוע הבא. המו"מ הצפוי, מהיר או איטי, מתיש או נינוח, יתנהל תחת הענן התמרורי־מתוק של בחירות קרובות. לכלכלת הבחירות תהיה השפעה ישירה על השורה התחתונה של ההסכמים.

הבחירות המתבשלות באופק כבר תרמו משהו למו"מ: לפני מספר ימים עמד משרד האוצר והשר משה נסים בסירובו להיכנס כלל למשא ומתן. נסים הפגין עמדה נוקשה, שעיקרה הקפאת ההסכמים הקיימים והסתפקות בתשלום תוספת היוקר. הוא וחבריו שינו עתה כיוון והם כבר מוכנים לשבת. מתקבל הרושם שבוער להם והם מבקשים לסיים את העניין במהירות הגדולה ביותר ובעלות הנמוכה ביותר.

בהסתדרות מרוצים מכך שהשר מחל על נוקשותו ונתן אור ירוק להתחלת הדיונים. אם לא היה עושה כן, סביר להניח שכבר בימים הקרובים היה מקבל מנה הגונה של סכסוכי עבודה. נסים שינה את עמדתו לא בגלל הצורך לתקן עיוותים במסגרת ההסכמים החדשים או בשל העובדה שיש לחדשם כי תוקפם פג כבר לפני חודשים.

משחק פוליטי

ההתמודדות הצפויה בקלפי מעמידה את השאלה כמה כדאי לדרוש; ככל שיתקרב מועד הבחירות, כך יעלה המחיר. האוצר מבקש לגמור מהר ובמחיר מינימאלי. החשש בהסתדרות, כי לאחר החתימה יעשה הליכוד בעזרת זרועו הארוכה — משרד האוצר — מספר צעדים, אשר יעמידו את הישגי ההסתדרות, אם בכלל יהיה כזה, באור מגוחך. ההסכמים החדשים, אם כן, הפכו לחלק מרכזי במלחמת הכוחות המוחות בין שני הגושים הגדולים. המשחק הפוליטי הצפוי סביב ההסכמים, דבר שלא ניתן להמנע ממנו, יהיה בעוכרי ההסכמים עצמם. אלה מיועדים להעניק פתרונות לעיוותים בתוך השירות הציבורי, הסובל ממחלות ילדות ובגרות חשוכות־מרפא.

צפיפות בסולם הדרגות

חוק שכר מינימום, שחוקקה הכנסת זה לא מכבר, יצר מצב בלתי נסבל בסולם השכר בשירות הציבורי והחמיר את הבעייתיות בה שרוי מיגזר זה: שלוש הדרגות האחרונות בדירוג האחיד ובדירוג המקצועי מצאו עצמן חופפות לשכר המינימום. החוק יצר צפיפות גדולה בסולם וצורך מיידי ב„לאוורר" אותו ולהחזיר את הפרשיות במערכת השכר, ולו באופן חלקי. אחד החברים בוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי חישב ומצא, כי כדי להגיע למצב נסבל, בו שכר המינימום מהווה את הדרגה התחילית, יש למתוח את הסולם תוך מתן תוספת של שבעים אחוזים.

סולם השכר המקבל את פני המתדיינים הוא סולם שכר שבור ורצוץ. כולו טלאים ותחלואים. זהו סולם שכר, שנותר לו לחלום על סולם יעקב, משום שהוועדה הציבורית, ועדת זוסמן, אשר מונתה כדי להביא גאולה לסקטור זה, עדיין רחוקה מלסיים את תפקידה. הוועדה היתה אמורה לסיים עבודתה בתחילת השנה. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, אמר לפני הפסח, כי גם אם יגובשו המלצות, לא ניתן יהיה להתחיל ביישומן לפני 88'. אך גם זה בספק — ההמלצות של הוועדה נועדות, ככל הנראה, ליישום רק בשלבים. סביר להניח, שהוועדה לא תביא ישועה לשירות בזמן הנראה לעין.

התיסכול גובר

בינתיים גובר התיסכול בקרב קבוצות עובדים רבות המוצאות עצמן, מעשית ופסיכולוגית, קרובות לשכר המינימום.

מזכירי איגודים מקצועיים מצביעים על המצב וטוענים כי הוא גורם לירידה במוטיבציה לעבודה.

בטקס החתימה על ההסכם הקיים בשירות הציבורי, שנחתם בחודש ספטמבר שעבר, היה השר נסים מרוצה מעצמו וממחיר ההסכם שניים עד שלושה אחוזים לדבריו. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר קפץ על המציאה ואמר: אני מוכן לקנות את ההסכם גם לשנה הבאה. באגף לאיגוד מקצועי לא מוציאים

(המשך בעמוד 8)

שמרטף טורדני

אני מסובבת את כפתור המזגן ומתלוננת על החום הכבד. אני לא נזכרת ב־40 ילדים בכיתה של בני, שצריכים לתפקד בחום המתיש והמחניק, שאפילו ונטילטור אחד לרפואה אין להם.

מחשבות אלו לא מדרגנות את מצפוני גם בימי הקור שפוקדים אותנו לפרקים. ואיני מוטרדת שלארבעים ילדים אין אפילו תנור אחד לחימום.

גם אינני מתרגשת במיוחד, כאשר מורים מוחים על פיטורי מורים. הרי ארבעים ילדים בכיתה זה לא סוף העולם. למורים יש זכרון טוב: הם יזכרו את השמות... עליהם לשלם במשהו את מחיר חופשותיהם המתמשכות.

וכאשר אני קוראת על החלטה לקצץ 44 מיליון שקל מתקציב החינוך, אני לא רואה בכך דבר מזעזע. אמנם זה קצת פוגע בי אישית, כי הבייבי־סיטר הצמוד, הנקרא בית־ספר, יסתיים מוקדם יותר. בכל זאת ילדי לומדים שלוש (!) שעות — אבל לא כל יום. אי־אפשר לזלזל בכך.

ובכלל, שמורים יאבקו למעני, למען ילדי, למען חינוך במדינה — זה לא עניין. אינני מצטרפת. אני אשב לי במשרד עם מזגן צמוד, אקשיב לחרשות הבורסה עם כוס קפה ביד וארטון על המורים, שמפירים את שלוותי בשביתת השעתיים המרגיזה שלהם.

ורד ידידיה

גישושים בניקרגואה

הסנדיניסטים בניקרגואה כעסו על המעורבות הישראלית בסיוע למורדי ה„קונטראס" אך אצל ראשי השלטון מנשבת עתה אווירה שונה של רצון כן לשיפור היחסים ■ חייקה גרוסמן אחרי ביקור במנגואה

מאת יהודה צור

חשיפתה של ישראל כשותפתו־לעבודות־בזויות של בעל הבית האמריקני, לא הוסיפה לה אהדה בעולם. במיוחד לא אצל השלטון הסנדיניסטי בניקרגואה, שמצא את הזרוע הישראלית־אמריקנית תומכת במתנגדיו — מורדי ה„קונטראס". ראשי השלטון כעסו. שיגורה של משלחת חקלאית לישראל באורחות מפ"ם והקיבוץ הארצי — בוטל בלי שום התפתלויות דיפלומטיות. הם הבהירו במפורש: הרקע פוליטי.

אולם חודשים אחדים אחרי התפוצצות הפרשה, מתחילה לנשב בניקרגואה אווירה שונה. ח"כ חייקה גרוסמן ששבה מביקור ממושך ביבשת הלאטינו־אמריקנית, במהלכו נפגשה עם השלטון הסנדיניסטי, מספרת על רצון כן לשיפור היחסים בין שתי המדינות.

גרוסמן, שהצטרפה אל משלחת הכנסת לכינוס האיגוד הבין־פרלמנטרי שהתקיים במנגואה, כבר ביקרה בניקרגואה בספטמבר 1984, בראש משלחת מפ"ם, כאורחת מפלגת השלטון. אותה עת הוחלט להדק את הקשרים בין שתי המפלגות באמצעות חילופי משלחות. הסיכומים לא יצאו כמובן לפועל. בביקור הנוכחי, אך טבעי היה שייערך ניסיון להידבר, להסביר, לגשש — על סמך קשרי העבר. על רקע זה צירפה ח"כית מפ"ם אל היוצאים, ברגע האחרון, בלחצם של גורמים שמחוץ לכנסת.

בדרך לשיפור יחסי שתי הארצות, יש לחייקה גרוסמן מה לומר, על טיפולה של משלחת ישראל בוועידה הבין־פרלמנטרית: „מאיר כהן־אבידב ועדנה סולודר, משתתפים כמעט באופן קבוע באותם מפגשים בין־פרלמנטריים. מאיר אבידב עמד בראש המשלחת שלה שני קולות. אני צורפתי ללא זכות הצבעה. בפורום של ארצות אירופה — בעיקר אנשי האינטרנציונל הסוציאליסטי — השתתפנו עדנה סולודר ואני. בפורום היו חילוקי דעות ביחס לעמדות שיש לנקוט כלפי הדיון במזרח־התיכון. בוועדה המדינית הוצגה כהצעת ביניים עמדתה של ברית־המועצות, משום שהיתה בגדר פשרה בין העמדות הקיצוניות נגד ישראל מצד ארצות העולם השלישי ומדינות ערב ובין העמדות המתונות של ארה"ב והעולם המערבי. ישראל ישבה 24 שעות על ספסל הנאשמים. כאשר כולם מתקיפים אותה ורק ארצות המערב תומכות בה. הצעתי שהמשלחת הישראלית תציג הצעות משלה — קונסטרוקטיביות ולא סרבניות. הצעתי שגם אנחנו נציע עמדות ופתרונות לבעיות ולא נסתפק בהצבעת־נגד. כדאי ללמוד מארה"ב ונציגיה. כאשר נדונה בעיית אמריקה המרכזית, קרי ניקרגואה, הנציגים האמריקנים עשו הכל כדי להימנע מעימותים. כדי לא להימצא בעמדת מיעוט, הם הסירו כל התנגדות וביקשו תמיד ללכת בעמדות מתונות. למעשה, הסנדיניסטים הלכו לקראתם. ישראל היתה חייבת לנקוט אותה גישה ולא להופיע כסרבנית, וכאמור להציע הצעות משלה. אך הצעתי לא התקבלה וכך הופענו בוועידה בלי הצעות משלנו. גם כאשר בריה"מ הציעה הכרה הדדית בין ישראל לאש"ף, החלטנו להצביע נגד, למרות שהצעתי לצרף את החלטות 242, כדי שהסירוב יבוא מצד נציגי ערב ולא מצידנו — אך לשווא".

פגישה עם הסנדיניסטים

המפגש הראשון עם המארחים התנהל באווירה הססנית מצד המארחים: ביחסם לישראל והן למפ"ם. נראה היה כי נתונים בסד של החלטות פוליטיות ברגע העליון. כזאת היתה הפגישה עם חוסה פאסוס, „האיש החזק" ליחסים בינלאומיים של הסנדיניסטים. בפגישה נאמר לחייקה גרוסמן כי המשלחת החקלאית לא תגיע לישראל מסיבות פוליטיות. הדבר נאמר באופן גלוי, בלי לתרץ זאת באירועים אקטואליים. עוד הוסבר שכל צעד בכיוון חידוש הקשרים עם ישראל יתבע מניקרגואה מחיר פוליטי מצד המדינות המכונות „העולם השלישי" — ארצות ערב ואש"ף.

„לסנדיניסטים חוב רציני כלפינו מהתקופה של לפני עלייתם לשלטון", אומרת חייקה גרוסמן. ואולם, כמחווה של רצון טוב סיפר פאסוס שממשלתו החליטה כמחווה של רצון טוב כלפי העם היהודי ומדינת ישראל לשקם בית־כנסת הרוס במנאגואה, ויש כוונה להזמין לחנוכת הבית נציגים מהקהילות היהודיות בעולם.

„טענתי לעומתם, שהעבודה שחלק מהעולם סגור מבחינה דיפלומטית בפני ישראל מביאה לסחף מתמיד בדעת הקהל הישראלית ולעליית כוחו של הימין. הסברתי שמלחמתה של מפ"ם נגד כל סוג של נסיגה באזורי מתיחות אלימה, נתקלת בהתנגדות גוברת והולכת בארץ. אמרתי להם, שרבים חיים כיום עם הרגשה שכל העולם נגדנו ולכן מותר לכרות ברית עם השטן. באשר לבית־הכנסת ציינתי שזאת אשליה לחשוב שמחווה מסוג זה ליהדות הדתית תוכל לשפר את היחסים עם מדינת ישראל ויכולה להביא לתוצאות חיוביות".

גרוסמן סבורה שלא רק עניינים עקרוניים מנחים את הסנדיניסטים לנסות לשפר את יחסם לישראל. „התערבותו של הלובי היהודי בארה"ב בנושא ישראל וההודעות אינן קנה המידה אמיתי ומכריע. אצל הסנדיניסטים מורגש היטב הצורך לעזור לארץ הנתונה במצוקה איומה. מה שדרוש לניקרגואה במצבה הוא סיוע של משלוחי מזון והקלות כספיות. פער האשראי החסר היום לניקרגואה מגיע ל־800 מיליון דולר. וזה צורך מיידי של המדינה לקבל עזרה כדי להמשיך להחזיק. הרושם שלי הוא, שהסנדיניסטים מחפשים כיום ערוצי תקשורת לארגונים יהודיים בארה"ב והם מבינים שלא יצליחו לרכוש את ליבם בלי לשנות את יחסם לישראל".

גרוסמן מספרת עוד, כי הטיחה דברים חריפים כלפי מארחיה באותן נקודות. גם הדגישה שאכן מפ"ם מתנגדת למכירת נשק למשטרים דיקטטוריים ולאזורי מתיחות.

האנטישמיות — מציינת גרוסמן — פעילה, הגם שבניקרגואה אין קהילה יהודית. על־פי המודל הקלאסי מתנקזים הקשיים הכלכליים, הבטחוניים והפוליטיים של המדינה לכיוון ישראל, שהפכה שעיר לעזאזל, ללא שום יחס לעובדות עצמן.

על רקע זה קשה לצפות להתקרבות דרמאטית ביחסים בעתיד הקרוב. הסנדיניסטים, עצמם מודים בגילוי־לב: „יש אילוצים משלכם, וגם לנו. היום ארצות ערב מעניקות סיוע חשוב לניקרגואה. התקרבות ביחסים עם ישראל עלולה לסכן העזרה. עליכם להבין זאת".

חטא השותפות, עונש המילכוד

מאת אריה יערי

כאשר הוקמה ממשלת פרס־שמיר, שהציגה עצמה ברוב חגיגיות כ„ממשלת אחדות לאומית" זוכתה לברכתם של כמה מבכירי אנשי הרוח. נמצאו גם מסוררי־שמחה חסרי־תקנה, שניבאו כי תהיה זו ממשלת שיתוק לאומי. עתה — משנפלו המסיכות ואת גינוני הנימוסים המאולצים החליפו גידופים רוויי־שינאה בין שני המחנות — תמה העמדת הפנים ונגוזו האשליות. „ממשלת האחדות" התגלתה כניסיון נואל לעטות מעטה של אחדות מדומה על מערומי הניגוד הבלתי מתגשר בין שתי דרכים: דרך של הנצחת האיבה והכיבוש מול דרך של חתירה לשלום.

שותפות הדת־אסון זו לידתה במקח־טעות משווע. כיצד יכלה מפלגת העבודה להתעלם מכל מעלליה של חירות, שהגיעו לשיאן במלחמת לבנון? כיצד יכלה להתעלם מכל האזהרות ולתת לגיטימציה פוליטית ומוסרית לאנשים כמו שמיר ושרון, עד כדי נכונות לשבת איתם בממשלה כשותפים שווי־ערך ועוצמה? כלום חשבו „לחנך" אותם, כדי שיסורו מדרכם הלאומנית האלימה? הרי בקווי היסוד של הממשלה לא רק הונצח הסטטוס־קוו, אלא הוסכם אף על התנחלויות נוספות — שלא לדבר על „עיבוי" של הקיימות.

הניגודים טויחו

בשנתיים וחצי של שלטון משותף הפכה „העבודה" שותפה מלאה לאחריות לכל המעשים והמחדלים. הניגודים טויחו, חילוקי הדעות טואטאו מתחת לשטיח. במקום הצבת אלטרנטיבה בהירה ונחושה, הציגו לציבור מעין קונסנסוס בעיקר, שהופרע רק בגין סכסוכים אישיים חסרי־חשיבות.

ועתה — כשבאה שעת הקיצה האכזרית — „העבודה" מוצאת את עצמה לכודה ושבוייה בממשלת המילכוד הלאומי. ידיה כבולות ודרך היציאה חסומה. הקנוניה הבלתי מכובדת עם נציגי הקנאות הדתית החשוכה, התגלתה כמשענת קנה־רצוץ — עוד חולייה בשרשרת האשליות.

מפלגת העבודה קוטפת היום את פרי הבאושים של טשטוש דמותה הפוליטית והאידיאולוגית. נסיונות הנפל לעקוף את הליכוד מימין בסיסמאות נוסח „ליכוד ב'", או הישענות על שותפים קנויים, שתמיד עוברים למרבה במחיר — אין בהם כדי להביא לשינוי פני השלטון או לשכנוע העם בצורך התמורה.

אכן — מבוי סתום שהמוצא ממנו נמצא תמיד מאחוריך. אין מנוס מחזרה לאותה פרשת דרכים, בה פנית בכיוון המוטעה.

הבדיל כמותי

פרשת הדרכים ההיסטורית נמצאת בראשית הכיבוש. הוא שהוליד את משיחי השקר הפוליטיים והדתיים של ארץ ישראל השלמה, את הפלנגות הפנטיות של גוש־אמונים, את כנופיות הטרור היהודי, את הגזענות הפשיסטית של כהנא ותומכיו ב„תחיה". הוא שהעלה את הליכוד לשלטון והטיל מבוכה ופירוד בשורות תנועת העבודה. כתוצאה מחולשת־דעת זאת, תנועת העבודה לא התייצבה מול הסכנה, אלא העדיפה להתחרות בה תוך התפשרות עם הקנאות הימנית.

הדילמה

ועתה — לאן פניך מפלגת העבודה? אם היו למישהו ספיקות, היום ברור שבתוך הממשלה הזאת אין לשמעון פרס כל אפשרות להגיע לוועידת שלום. המשך הישיבה בממשלה בתנאים אלה יתפרש, בצדק, בוויתור והחמצת הסיכוי, כהעדפת כיסאות השלטון על המאבק להשגת השלום. תהיה זו

(המשך בעמוד 8)

על הפרק

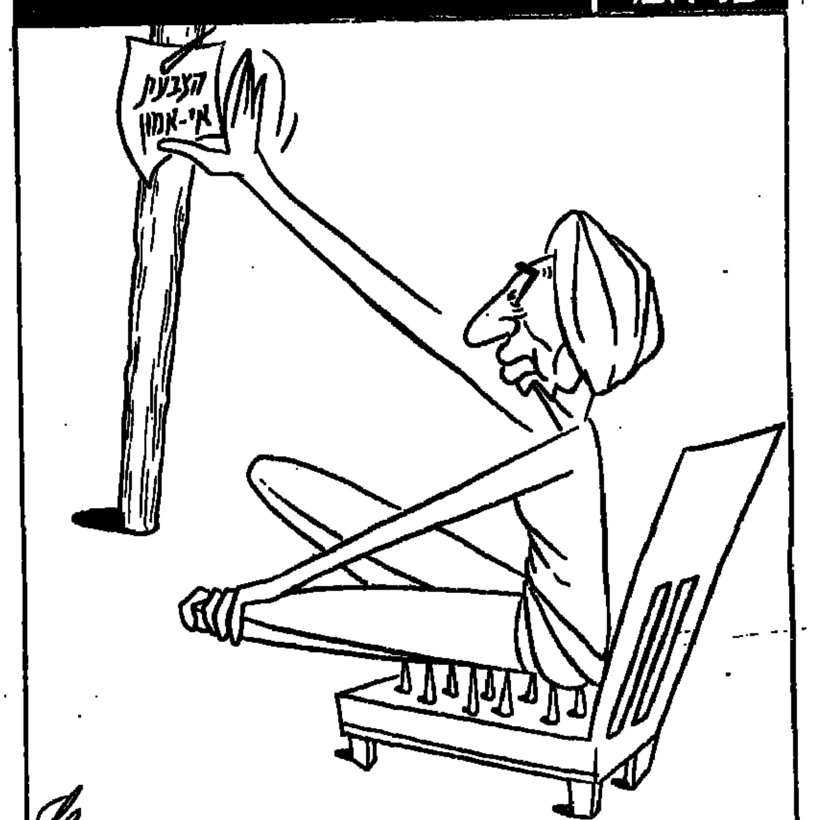

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמנית אנטר

סטודנטים סוג ב'

אפרטהייד סמוי

מאת אפי לנדאו

יותר מדי טוב להם, לסטודנטים הערבים, אמר שמיר. האם באמת כך? האם בכלל סטודנט יכול להיות טוב, מה עוד שאינו שווה־זכויות לרוב במדינה היהודית?

●●●

בשנים קנים לאחור, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב בבאר־שבע, מקום קטן, פרוכינציה. רק סטודנטים — חלקם ערבים. הרגשנו שם כמו בשמורת טבע, חממה לחיי חברה פורחים, דיונים אינטימיים על ספל קפה נצחי במזנון. ל„ריסקוסים" אל תוך הלילה לקראת מבחן אחד ביומו, לפגישות ראשונות, ידידויות ראשונות, עם סטודנטים וסטודנטיות ערבים.

כמו בעת השתכרותו הראשונה, ושאינו יודע לשתות — לוגם לעצמו מכל טוב המשקאות עד ה„האנג אובר" של הבוקר למחרת. כך גם הייתי אני, בבואי לקמפוס. בפגישותי הראשונות עם קרנים. בתחילה היה החשש. „ערבי" היה מושג של בית־הספר, של התנועה. אמרו שם (אלה שהיו לחנך) שגם הוא אדם ככל השאר. אך לא ראיתי, לא נפגשתי, עם „האדם" הזה. הה פגישה יום יום, רק במלחמה. רק ב„שפוט" שלי בעת שירותי בגדה המערבית. רק במסעדות עת טעמתי את החומוס והסטייק.

החשש פינה מקומו לצימאון. צימאון כזה של אותו שיכור מתחיל. הסקרנות היתה הרגש הגדול. לא אהבה. לא שנאה. יזמתי את הקשרים, דיברנו על כל הדברים שבעולם: לימודים, פוליטיקה, אוכל, מין, אהבות ושנאות. שנים מאוחר יותר, בעת טיול באירופה, חזרה אלי אותה הרגשה של סקרנות שאינה יודעת שובעה לגבי אנשים זרים שונים. רק אז הבנתי שהסטודנט הערבי, שבא מכפרו במשולש או בגליל, בא למעשה מ„חו"ל".

אחרי כן היתה הידידות. ידידות אמת עם שניים שנמשכה לאורך השנים, עד עתה. ידידות של עניין משותף, בילויים ביחד ולימודים, עם כמה אחרים ואחרות. היו גם השנאות. וכשאלה הפכו הגוף ה„ערבי" לאדם רגיל, במו בולנו, עם חסרונותיו ויתרונותיו.

הופתעתי לראות השבוע סטודנטים מפגינים ונלחמים על נושא עקרוני שאינו שכר לימוד (גם הוא חשוב כדי להפגין עליו). לראות מחזה כזה באוניברסיטאות ירושלים ותל־אביב... כאילו מחזה שלא מן הארץ הזו, לא של הסטודנטים האלה. בבאר־שבע, כבר היה כדבר הזה, אמנם לא נגלל כבו עתה, אך היה באותה תקופה בה שהיתי שם. אגודת הסטודנטים היתה א־פוליטית ונלחמה על דברים אלמנטריים כמו חופש הבעת־דעה, זכות ההפגנה, דיור משותף לערבים ויהודיות ונגד הכנסת משטרה לקמפוס.

„אסטלטה למדעי המנוה" — אותה חבורת אנשי שמאל, יהודים וערבים, שיצרו כבר אז את דמות „הבטלנים" (למרות ציוניהם הגבוהים), נלחמה בתופעות המכוערות של הקמפוס: קבוצה של ימנים קיצונים שעסקה בהסתה ומשלוח מכתבים אנונימיים לערבים. כותב שורות אלה, עורך עיתון הסטודנטים שנתן פתחון־פה לערבי מעל דפי העתון, זכה שאביו הקשיש יקבל מכתב נאצה לביתו במרכז הארץ. יותר מכל, קוממו אותם הקשרים בין סטודנטים ערבים לסטודנטיות יהודיות, קשרים שהתקבלו בטבעיות על־ידי רוב־רובם של הסובבים אותם.

●●●

אין לי תרעומת לראש־הממשלה הנכבד שהראה לאחרונה את נטיותיו הגזעניות החבויות. גם כאשר האוניברסיטה מתייחסת אל הערבים כאל סטודנטים רגילים מן המניין, כלא אפליה בתשלום שכר לימוד, אין הם מרגישים טוב, לא כל שכן „יותר מדי טוב". בכל קשרי עם ערבים בקמפוס ומחוצה לו, נוכחתי שתחושתם הבסיסית תהיה תמיד של אזרחים סוג ב' במדינת ישראל. תחושה זו טורה המימסד להחדיר בהם מילדות, דרך היחס להוריהם, דרך הזלזול בתשתית מקום מגוריהם, דרך הבדיקות הבטחוניות בדרכים וגם לעתים דרך יחס העוברים ושבים ברחוב. אפרטהייד סמוי תמיד היה במדינת ישראל. עתה, עם האפליה בשכר הלימוד באוניברסיטאות, יצא לגלוי.

גבול האפליה לטובה

העמדת הצבא מעל החברה — שעומדת בבסיס החלטת הממשלה להפלות לטובה משוחררי צה"ל — היא, נרצה או לא, מיתוס פשיסטי

מאת רוביק רוזנטל

המיגננה של גדעון פת וחבריו בשאלת שכר הסטודנטים הגיעה למקום הצפוי והוא, ש„לא רק הערבים סובלים מן ההחלטה".

בלי קשר לתקפותו של הטיעון, הוא חושף היבט שאין מדברים עליו במעט בהקשר להחלטת הממשלה והוא — עצם השירות בצה"ל כקריטריון מבחין בין קבוצות אוכלוסייה.

כאשר מדינה מחליטה להפלות לטובה קבוצת אוכלוסייה, היא אינה מפירה בהכרח את עקרונות היסוד שלה. להיפך, לעתים היא מקדמת את הגשמתם. מה שקובע אינו עצם האפלייה־לטובה, אלא תוכן האפלייה לטובה, וקריטריון ההבחנה בין הזוכים להטבות.

כאשר מפלים לטובה קבוצות אוכלוסייה מקופחות, כמו מזרחיים, נשים או מעוטי־אמצעים, נובעת האפלייה־לטובה משיקול מוסרי, והיא נועדת להגיע לשיוויון בין כל אזרחי המדינה. תוכן האפלייה ותוצאותיה נותנים לה אופי מוסרי.

כאשר מפלים לטובה קבוצות בעלות כוח כלכלי או פוליטי, הנתון להן ממילא, תוכן האפלייה הוא בלתי מוסרי ותוצאותיה הם סיאוב החברה והשחתתה.

כאשר מפלים לטובה קבוצה אתנית אחת על אחרת, תוכן האפלייה הוא גזעני.

אבל כאשר מפלים לטובה, בדרך של חוקים ותקנים, את קבוצת המשרתים בצבא, מתקיים אלמנט שאנו פוחדים לגעת בו — האפלייה לטובה הזו מתבססת על המיתוס הוותיק, העמוק כל־כך, של העמדת הצבא מעל החברה. וזה, נרצה או לא נרצה, מיתוס פשיסטי.

החברה הישראלית צריכה לסייע לחייליה, להעניק להם הרגשת ערך וחשיבות. אך השירות בצבא הוא חובה המעוגנת בחוק, החייל — הסדיר או המשוחרר — הוא אזרח הממלא חובה, והשיחרור מן השירות — של אדם יחיד או של קבוצה — מעוגן באותו חוק עצמו.

מן הסיבה הזו התנגדתי גם להצעות של כמה מירידי הטוכים להצר את זכויותיהם של תלמידי הישיבה מפני שאינם משרתים בצה"ל, או להתנפל על פוליטיקאי מפני שלא שירת בצבא. גם כאן וגם כאן הרחתי את ריחו המתוק של הקונסנזוס הלאומי, שממנו ניזון כל פאשיזם. מן הריח המתוק הזה מתפרץ הפאשיזם הנקי כהצעתו של פת, והגזענות כאן אינה אלא קרובת־משפחה המצטרפת לחגיגה בששון.

נכון, לא רק הערבים סובלים מן האבחנה בין מי ששירת בצה"ל למי שאינו כזה. אבל זה אינו הופך את האבחנה הזו לקלה יותר, אלא לחמורה יותר.

לנסות להרגיש סוג א'

נזאר דראושה מכפר עראבה בגליל, שנה א' במדעי ההתנהגות באוניברסיטת באר־שבע — בעקבות דברי שמיר על הסטודנטים הערביים

מאת רונית מורגנשטרן

ראש ממשלת הדמוקרטיה היחידה במזרח התיכון, היא ישראל, הגן על החלטת הממשלה המפלה בשכר לימוד את הסטודנט הערבי בטענה כי „הסטודנטים הערביים מרגישים יותר מדי טוב באוניברסיטאות".

נזאר דראושה, שנה א' במדעי ההתנהגות באוניברסיטת באר־שבע, תושב כפר עראבה בגליל: „המציאות בשטח שונה לגמרי והיתה שונה גם לפני התבטאות שמיר. תמיד היתה אפליה. גם בשכר הלימוד היתה אפליה כבר לפני־כן — הרי מילגות מחולקות רק ליהודים. אין מילגות לערבים. אולי חוץ מכמה ברואים ודרוזים ששרתו בצבא. למעונות מתקבל אחוז קטן מאד מהסטודנטים הערביים. רק בשנה ג' או ד' מוכנים לקבל אותם. השאר צריכים לשכור דירות וזה כמו שכר לימוד נוסף. האפליה מתחילה בעצם אפילו בקבלה לאוניברסיטה: אחוז קטן מאד מקרב הערבים המועמדים מתקבל לפקולטות הלא־הומניסטיות כמו הנדסה ומחשבים. אני מכיר כאלה שעמדו בקריטריונים עם ממוצע של 9 בבגרות, שלא התקבלו והפנו אותם ללמוד מדעי הרוח. ההרגשה שלי היום היא של סטודנט סוג ב'. כבר למדתי לקבל את האפליה כעובדה. אולי, כדי לנסות להרגיש סוג א', אני משתדל בכל כוחי להצטיין בלימודים. שמחתי מאד על התמיכה היהודית בנו. אבל אני מאוכזב מהתגובה במגזר הערבי. אם המגזר הערבי לא ילך אתנו, שום דבר לא יזוז. לדעתי צריך לעשות שביתה כוללת במגזר הערבי — להשבית בתי־ספר, מסחר, מקומות־עבודה. שמיר אומר, שאנחנו מפגינים למען אש"ף ומניפים דגלים של אש"ף. אני לא ראיתי שהניפו רגלים של אש"ף באוניברסיטה. נכון שיש סטודנטים ערביים שתומכים באש"ף. גם אני תומך באש"ף, כנציגו של העם הפלשתיני. אפ־כי אני נגד הטרור של אש"ף, כמו שאני נגד האלימות של הצד הישראלי. האהדה שלי לאש"ף דומה לזו של רבים מהשמאל הישראלי — אז מה, הם אש"ף? היה סטודנט ערבי שתפסו אותו במעשה חבלה? אני לא זוכר מקרה כזה. כל העסק הזה מזכיר ימים נוראים ליהודים באירופה. עם שסבל מגזענות ואפליה מיישם את זה במדינתו שלו. אני חושש שהחלטת הממשלה תביא להקצנה של המתונים בין הערבים הישראלים. יש תחושה חזקה של עלבון. התמיכה של הסטודנטים היהודים, ובעיקר של ראשי האוניברסיטאות והמרצים, מראה שיש עוד קצת צדק במדינה. לי אישית זה עוזר להחזיק עדיין במתינות שלי".

*

גאנם מאמון, סטודנט שנה א', הנדסת מכונות אוניברסיטת באר־שבע: „אני לא מרגיש יותר מדי טוב. לפעמים אני אפילו מרגיש רע. גם בתוך האוניברסיטה לא פעם אני מרגיש מופלא לרעה. קרה לי מקרה, שעבדנו — אני, חבר ערבי שלי ועוד חבר יהודי — בצוות במעבדה, וביצענו ניסוי משותף. הגשנו עבודה משותפת של שלושתנו; אני והחבר שלי קיבלנו 85, והסטודנט היהודי קיבל 90. נאמר לנו שאי־אפשר לערער על כך. אנחנו לא מפגינים בעד אש"ף, אנחנו מפגינים בעד הערבים בשטחים, בעד סטודנטים כמונו שלומדים באוניברסיטת ביר־זית, למשל. גם מצד סטודנטים יהודים אני מרגיש לא פעם גזענות והתנשאות — מתייחסים אלי כמו אל אדם פגום, אפ־כי יש גם כאלה שמתייחסים אלי כאל שווה. אבל ששמיר לא יראג, אנחנו לא מרגישים יותר מדי טוב באוניברסיטאות: אפילו רק טוב אנחנו לא מרגישים."

על המרצע אשר יצא ועל השק אשר נשאר

קורס קצר בדיני אפליה

מאת תמר פלג

נוכח גל המחאה הנחרצת, המרנין את הלב, אשר קם נגד החלטת הממשלה בעניין שכר הלימוד באוניברסיטאות, מוצע בזה קורס קצר למתחילים בדיני אפליה.

שם הקורס: הסתכל במרצע וגם בתוך השק.

השיעור הראשון: נא לעיין בחוקים הרשומים מטה:

חוק יסוד: מקרקעי ישראל;

חוק מקרקעי ישראל, התש"ך — 1960;

חוק מינהל מקרקעי ישראל, התש"ך — 1960;

חוק ההתיישבות החקלאית (סייגים לשימוש בקרקע חקלאית ובמים), תשכ"ז — 1967;

חוק המועמדים להתיישבות חקלאית, תשי"ג — 1953.

לאחר העיון בחוקים נא להשיב על השאלות הבאות:

- איך קבוצת אזרחים ערבים תקים יישוב חקלאי?
- ערבי ישראלי מעוניין להצטרף ליישוב חקלאי קיים — מה עליו לעשות? והתייחס בתשובתך ליישובים החקלאיים לסוגיהם, ובכלל זה לקיבוץ ולמושב שיתופי.
- ערבי ישראלי מעוניין ליצור שותפות בעיבוד קרקע או ביבול עם יהודי בעל משק חקלאי שאף הוא מעוניין באותה שותפות. מה יהיה?
- ערבי ישראלי מציע לרכוש את היבול שבשדהו של בעל משק יהודי. בעל המשק מסכים. מה יעלה בגורלם?

הערה: ענה על השאלות בהתייחס לבעלי המשקים וליישובים היושבים על אדמות הלאום.

מורה: קח בחשבון שיותר מ־90 אחוזים מהאדמות במדינה הן אדמות הלאום.

בשיעור השני: דיני האורחות והכניסה לישראל.

בשיעור השלישי: דיני חינוך ומים, הלכה למעשה.

בשיעור הרביעי: בנייה בלתי־חוקית: עבירות באין חיקוק.

בשיעור החמישי: המועצות המקומיות — מה עם התקציבים?

בהצלחה!!!

„גיטו הספסלים"

הפולנים תרמו לתרבות הפוליטית העולמית את שיטת הנומרוס קלאוזוס — הקצאת מספר מוגבל של מושבים לסטודנטים יהודים ● כנופיות־נוער טרחו לכפות אותה באלימות ● האינטליגנציה לא התערבה

מאת יוסף שמי

לכל עם ועם תרומה משלו ל„תרבות השלושי העולמית". תרומתם של הפולנים בשיטות חיכוי של המיעוט היהודי — „גיטו ספסלים" באוניברסיטאות. לסטודנטים היהודים היה מותר לשבת רק בספסלים מסויימים. שיטות שחורות, כגון אלות, סכינים, סכיני גילוח ומשפריים בקצה מקל הליכה או מטריה שימשו להבאת „יהודונים". לא היו עניין חידוש מיוחד. גם בגרמניה חבירו, הזמן הפולני השתלט בהדרגה, שמאמצע שנות העשרים, על כל מוסדות הלימוד האקאדמיים ועיקר המגמה הופנה לסילוק היהודים כליל, אם כמורי הסגל ואם כתלמידים. האנטישמיות של האקאדמיה נרצלה כדי לבצע את מה שהיה ידוע אחר־כך בכינוי „נומרוס קלאוזוס", שיטת המיכסות.

שיטת המיכסות זכתה לתמיכה מצד חלק של הסגל האקדמי. בשנים 22־1921 היו באוניברסיטאות פולין 8426 סטודנטים יהודיים; עשר שנים לאחר מכן, כאשר האוכלוסיה היהודית גדלה ביותר משליש, היו אחוז היהודים בכלל הסטודנטים ירד מ־24 ב־22־1921 ל־18.5 ב־31־1930. עד 39־1938 ירד אחוזם של היהודים ל־8 אחוזים בלבד. במספרים אבסולוטיים ירד מספר הסטודנטים היהודים מכמעט תשעת אלפים בראשית תקומתה של פולין העצמאית לכ־4100 בסוף ימיה של „פולין הוורסאית". באותה תקופה גדלה האוכלוסיה היהודית ביותר מ־60 אחוזים והגיעה ל־3.5 מיליון, הווה אומר, למעלה מ־10 אחוזים מאוכלוסיית פולין.

נומרוס נולוס

המאבק לדחיקת היהודים החוצה התנהל בשיטות שונות ומגוונות. היו מחלוקות שנהגו בשיטת ה„נומרוס נולוס", סגירה מוחלטת של שערי בית־הספר בפני יהודים. עד מחצית שנות השלושים ממשלת פולין לכאורה לא תמכה בדחיקת רגליהם של היהודים מהאוניברסיטאות. אחרי הסתלקותו של פילסודסקי ועלות: לגדולה של המרשאל שמיגלי־רידז השתנתה העמדה. שר החינוך נתן למעשה תמיכה פומבית להשתוללות הפאשיסטית. „פלאנגות" של נוער השתמשו בנשק קר ולפעמים אף חם כנגד היהודים, אשר סירבו להשלים עם דחיקתם לגיטו. קרה שיהודים סירבו לשבת בספסלים המיועדים להם והשתתפו בשיעור בעמידה, היו פצועים רבים, ובאוניברסיטת לבוב היו שלושה הרוגים. כל עילה היתה טובה כדי לשלול מסטודנט יהודי את שנת הלימוד שלו.

נגד מעשי נבלה אלו לא קמה תנועת מחאה משמעותית מקרב האינטליגנציה הפולנית. רק בסוף 1937 גובשו „מועדוני דמוקראטיה", תנועה אנטי־פאשיסטית מקרב האינטלקטואלים. נשמעו קולות נגד

(המשך בעמוד 8)

רומניה
משבר כלכלי והסתגרות גוברת

רומניה, המדינה הקומוניסטית לחוף הים השחור ש־23 מיליוני תושביה למודי מחסור, מתכנסת בכל הנראה יותר ויותר בתוך עצמה. וביקורתה במטרה — לפרוע את חובותיה במטבע זר — הביאה לירידת רמת החיים לשפל ללא תקדים גם לעומת שכנותיה העניות־תמיד בבלקן; אספקת המזון דלה והמחסור באנרגיה חריף.

לדברי דיפלומאטים ותושבים מערביים בבוקרשט, מעודד המשבר הכלכלי המעמיק ניתוק גובר של החברה הרומנית מהשפעות חוץ, לרבות המסורת התרבותית האירופית, שבגינה כונתה בעבר בוקרשט „פאריס של מזרח־אירופה".

כיום קשה להשיג ספרים זרים, אין בנמצא עיתונים וכתבי־עת מערביים. מנהגים חברתיים, כגון ביקור בבתי־קפה, קשה לקיים בגלל מחסור במצרכים שונים. עשרות בני־אדם מסתדרים בתור כאשר מופיע בחנויות אפילו תחליף לקפה.

בראשית השנה הפסיקו השלטונות לקבל חומר מארבע סוכנויות הידיעות הבינלאומית הגדולות — „רויטר", אסושייטד פרס", „יונייטד פרס אינטרנייישנל" ו„אז'אנס פראנס פרס" — באומרם כי לא ישלמו עוד תמורתן. „אני מקווה כי נקבלן שוב בקרוב", אמר פקיד של סוכנות הידיעות הלאומית „אגרפרס". אולם לדבריו כלי התקשורת המקומיים זוכים בשירות טוב מצד סוכנויות הידיעות של העולם הקומוניסטי והעולם השלישי, שהסוכנות הרומנית עדיין מנויה עליהן. הממשלה הפסיקה גם את שירות סוכנות הידיעות הטלוויזיוניות הבינלאומית, „ויסניוס", שסרטיה פתחו לפני הצופים הרומנים אשנב לעולם החיצוני.

בגלל הפסקות חשמל ומחסור באנרגיה מצטמצם זמן השידור היומי בטלוויזיה לשעתיים, ואלה תפוסות ברובן על־ידי סרטים על פעולות הנשיא ניקולאי צ'אושסקו.

מאות בני־אדם מתקהלים יום־יום ליד חלון הראווה של סוכנות הנסיעות הבולגרית במרכז העיר ומעתיקים שם את הרשימות של תוכניות הטלוויזיה הבולגרית, שרבים צופים בה.

על נסיעות לחו"ל חלות הגבלות חמורות ורק פקידים בכירים, ספורטאים, ומדי פעם אירגוני תרבות ובעלי קשרים טובים, יכולים להרחיב בצורה זו את אופקיהם.

הרומנים נרתעים ממגעים עם זרים בתוך רומניה, כשל נוכחותם של אנשי המשטרה החשאית בכל מקום. ההגבלות הקיימות בעניין זה הוחמרו בקיץ האחרון בצו סודי, החוזר ומדגיש חוק מלפני 16 שנה בדבר מגעים עם זרים. לדברי דיפלומאטים מערביים, נראה כי הצו נועד למנוע השפעה זרה, כמו גם לאטום מפני כל דליפה את „ברז" הידיעות על רומניה עצמה. אפילו פקידים בכירים סוטים רק לעתים נדירות מן החומר המתפרסם רשמית, בפגישותיהם עם דיפלומאטים ועתונאים זרים.

למרות מאמץ מחואם לפרוע את חובות החוץ, מאמץ השולט במדיניות הכלכלית של רומניה למעלה משלוש שנים, ירד אשתקד היצוא הרומני ב־11 אחוזים וחלה ירידה בסחר הכללי, מה שגרם לצמצום הקשרים הבינלאומיים.

לגבי בעלי עסקים המבקרים ברומניה מתחילות הבעיות כבר בהגיעם אל נמל התעופה אוטופני. תחבורה אל העיר בדרך כלל לא קיימת ומקובל להתמקח או לשלם שוחד על מושב באחת המוניות, המגיעות רק לעתים רחוקות.

צ'אושסקו, המנהיג הקומוניסטי האוטוקראטי, המושל ברומניה זה 22 שנים, מתחייב לעשות את ארצו בלתי־תלויה מבחינה כלכלית. בכינוס צמרת המפלגה הקומוניסטית אמר צ'אושסקו „איננו שוקלים אפילו להזדקק לאשראי לשם פיתוח חברתי וכלכלי". עם זאת הוסיף, כי „אין פירוש הדבר בידוד".

דיוויד סטורי, רויטר

מארוקו הצטרפה לגאט"ט

מארוקו נעשתה לחברה הי94 של גאט"ט, לאחר שמאז 1977 השתתפה בעבודות הארגון במעמד של משקיף. במסגרת הצטרפותה לארגון ניהלה מארוקו מו"מ דו־צדדי עם מספר מדינות כולל ארה"ב, יפאן, קנדה, שוודיה ונורווגיה, על הורדת נכסים של 150 מוצרים חקלאיים ותעשייתיים.

בטקס ההצטרפות בז'נבה אמר שר המסחר המארוקני, עבדאללה עזמני, כי המו"מ הכלכלי עם הארגון ארך שנתיים.

מארוקו היא המדינה הראשונה במאגרב המצטרפת לגאט"ט, אך אלג'יריה הודיעה בשבוע שעבר על כוונה דומה.

יוסף אלפרן, ז'נבה

■ הרווח הנקי המותאם של לאומי החברה למימון ל־31.3.87 מסתכם ב־1.2 מיליון ש"ח לעומת 1.3 מיליון ש"ח בכל שנת 1986. ההון העצמי המותאם של החברה ל־31.3.87 מסתכם ב־14.6 מיליון ש"ח לעומת 13.4 מיליון ש"ח ב־1986 (גידול של כ־9%). החברה משמשת כזרוע המרכזית של בנק לאומי להנפקת אגרות־חוב לציבור, לקופות גמל ולאחרים. תמורת ההנפקות מיועדת למתן הלוואות מוכוונות או חופשיות ו/או להפקדה באוצר באמצעות בנק לאומי.

סין מאותתת:
מוכנה למכור פחם לישראל

עד סוף העשור 70% מתשומות הדלק לייצור החשמל במדינה יהיו בפחם, שיהווה גם 30% מס"ה תשומות האנרגיה למשק, לפי התחזית. תעלה כמות יבוא הפחם מ־3.2 מיליון טונות ב־1987 ל־6 מיליון טונות ב־1990 — מסר שר האנרגיה, משה שחל.

יו"ר חברת הפחם, צבי צפרירי, אמר כי ישראל חסכה 500 מיליון דולר בחמש השנים האחרונות מאז הוחל ביבוא פחם. עד כה הובאו לישראל 13 מיליון טונות פחם. הוא ציין, כי אסון צ'רנוביל החיש בעולם את התהליך של הקמת תחנות כוח המופעלות בפחם.

רם רון, מנכ"ל חברת הפחם, [illegible] למעלה מ־55% מעתודות הפחם [illegible] מצויים במדינות ידידותיות לישראל. [illegible] סין העממית „שולחת אלינו איתותים [illegible] שנקנה ממנה פחם, ויתכן כי [illegible] נקבל ממנה מטען נסיוני. [illegible] הנקודות שהיו בוויכוח [illegible] בקשר לרכישת פחם ממנה, [illegible] ב־1987 58% מהפחם [illegible] 23% מאוסטרליה, 14% [illegible] מקולומביה.

מ־1982 עד 1987 ירדו [illegible] בעולם ב־45%.

המחזור לעובד בתעשייה כ־120 אלף דולר

הגידול במכירות בענף המזון המשקאות והטבק ובענף הטקסטיל היו הבולטים ביותר בשנה האחרונה — כך עולה מניתוחים שנעשו על־ידי חברת „דן אנד ברדסטריט" בזכור. פרסמה החברה באחרונה את רשימת 150 החברות המובילות במשק הישראלי. [illegible] השלימה החברה ניתוח [illegible] חברות, ממנו עולים הנתונים [illegible]

ענף	מס' חברות ב־150	מחזור לעובד (בדולרים)	גידול במכירות (%) 1986	גידול ביצוא (%) 1986	[illegible]
כימיקלים ומינרלים	18	120,270	2.6	(1.3)	[illegible]
מזון, משקאות וטבק	40	99,145	18.1	(6.0)	[illegible]
אלקטרוניקה וחשמל	26	62,474	4.1	3.2	[illegible]
מתכת ומוצרי מתכת	21	66,347	11.7	2.1	[illegible]
טקסטיל ואופנה	14	37,122	16.4	19.9	[illegible]
גומי ופלסטיק	9	59,232	14.6	36.6	[illegible]

„נגב קרמיקה" תגייס הון בבורסה

חברת „נגב קרמיקה" תגייס הון בבורסה התל־אביבית, במטרה לממן תוכנית השקעות חדשה במפעל. הכוונה היא להשקיע במפעל של החברה בירוחם 3.5 מיליון דולר, כדי להכפיל את כושר התפוקה שלו.

מניות חברת „נגב קרמיקה" מוחזקות כולן בידי קבוצת „סקר פלדה". [illegible] באחרונה תוכניות התייעלות. [illegible] התוצאות העסקיות שלה, [illegible] החליטה מועצת המנהלים [illegible] חדשות במגמה להכפיל את [illegible]

א.ע.

גלגלי הבורסה
הכספים זורמים למק"מ תוך ירידת הריבית

אתמול שוב חל מיפנה בשוק המניות. לאחר העמקת השפל שלשום. 219 שערים עלו לעומת 54 שירדו ו־129 שנשארו בלי שינוי. לעומת 31 „קונים בלבד" נרשמו 4 „מוכרים בלבד". גם במניות ההסדר נרשמו בעיקר עליות כשהמחזור עלה ל־3.9 מיליון ש"ח. המחזור במניות החופשיות ירד ל־10.5 מיליון ש"ח. המחזור במילווה קצר המועד היה גדול יותר מזה שבשוק המניות ובשוק איגרות החוב גם יחד, תוך ירידות נוספות בתשואות מק"מ.

בקרנות הנאמנות הוגדרה הפעילות כ„כמעט אפסית" ומדיניות הציבור כ„קטנים יחסית".

במלווה קצר מועד חלה ירידה מרשימה בתשואות בארבע סדרות בהן נערך מסחר סומבי. התשואות החודשיות ירדו מ־1.69% ל־1.40% והתשואות השנתיות ירדו מ־22.40% ל־18.20%. המחזור הסתכם אתמול ב־31.3 מיליון ש"ח.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.11%, ל־1.6778 ש"ח, ושער הדולר היציג ירד ב־0.18%, ל־1.5800 ש"ח. דולר נוספים ירד ל־1.8696 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.59 ל־1.60 ש"ח.

במסחר ב„משתנים" לפני הצהריים נרשמו רק עליות שערים, שנעו בין 0.5% (שופרסל ב') ל־3.47% (כלל ישראל 10). נערכו 255 עסקות בשלושה סיבובים, בתמורה כספית של 1.9 מיליון ש"ח. מדד השערים, שעלה בסיבוב הראשון מ־147.22 ל־150.43, ירד בסיבוב השני ל־149.97, ל־149.51 בסיבוב השלישי ול־149.94 במסחר אחר־הצהריים.

במניות ההסדר נעו העליות בין 0.1% (כל"ל) ל־0.8% (אגוד רג'). ירדו (ב־%): אי די בי ב' — 1.3; פועלים מ' — 1.4. פועלים ש' עלו ב־0.2%. תשואותיהן השנתיות נעו בקרבת 16.5%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים (ב־%): הספנות 0.1 — 4.1; הספנות 0.5 — 5.2; כללי מ"ר — 2.6; פי בי — 2.6.

במניות החופשיות עלו: מלט 1 — 10.1; לאומי מש' מ'; ערובה 0.1; ערובה 0.5; אמנונים 11; מן 11; ת.מ.ן. ב־10%; עז 0.5; מתמ [illegible]

אופ' 2 ירדו, תעש' מודול ב־3.5 [illegible] סחף 1 — ב־10%; מלט 5 — [illegible] ב־5.5, בן יקר גת ב־5 [illegible] פרוטארום — 5; חרזל 1 — [illegible] — 5; דרוקר וכ' 5 — [illegible]

בשוק איגרות החוב [illegible] בצמודות למדד ב־100% [illegible] לשנה וירידות עד חצי [illegible] למדד בלבד. בנושאות [illegible] היו תנודות עד 1%. [illegible] „אדמון", בנסתרות במט"ח [illegible] הכיוונים, עד 1%.

קרן „חוץ" של „המעולים" [illegible] ולהתאים את מדיניות ההשקעה [illegible] בקצב האינפלציה. [illegible] תשקיע הקרן עד 50% [illegible] ובתפ"ס.

בנק לאומי לפיתוח החקלאות [illegible] רווח נקי מותאם של 675 אלף [illegible] הראשון של 1987, לעומת [illegible] 287 אלף ש"ח ב־86.

„באות אביב" מתכוננת [illegible] הרשום מ־200 אלף ש"ח ל־[illegible] ולחלק מניות הטבה בשיעור של [illegible]

„תיא" — תמרוקי ישראל [illegible] מניות הטבה בשיעור של 200% [illegible] המניות הרשום מ־78 אלף ש"ח [illegible] ש"ח.

„אורן מבנים" הודיעה [illegible] דירקטור, [illegible] להתפטר עקב [illegible] מאפשרים לו להקדיש [illegible] הנהלת החברה קיבלה [illegible] תוך זמן קצר כדי לבחור [illegible]

חברת „דלק" הודיעה [illegible] הבת שלה, „דלק השקעות [illegible] משקיעים נוספים. [illegible] 51% ממניות [illegible] החברה ציינה, כי [illegible] גובשו וכי העניין עדיין [illegible] החברה. במידה [illegible] הסכם, תימסר הודעה [illegible] „מים והשקיה" [illegible] בניירות הערך שלה לשם [illegible] חריגות שהוגשו לניירות [illegible]

אלחנן הורוביץ

מירב בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ

מירב בנק משכנתאות וחסכונות בע"מ והחברה הבת שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 1987
מותאם לשקלים של חודש מרס 1987
(באלפי ש"ח)

	31 בדצמבר 1986 (מבוקר)	31 במרס 1987 (לא מבוקר)
הלוואות	594,890	595,189
פקדונות באוצר המדינה	54,593	53,322
פקדונות לזמנים קצובים	33,417	31,305
סכומים לקבל בגין ביטוח שער	11,978	12,178
ניירות ערך	8,308	7,049
מסים נדחים לקבל, נטו	5,723	4,709
מזומנים ויתרות בבנקים	2,716	3,979
רכוש קבוע	5,188	5,565
עודף עלות ההשקעה בחברה בת על ערכה המאזני לתאריך הרכישה לאחר הפחתה	4,319	4,204
נכסים אחרים	1,703	1,853
	722,835	719,353

	31 בדצמבר 1986 (מבוקר)	31 במרס 1987 (לא מבוקר)
הון עצמי	42,173	42,902
זכויות בעלי מניות חיצוניים בחברה בת שאוחדה	3,085	3,288
שטרי חוב הוניים נדחים	11,433	11,654
אגרות חוב	78,003	74,765
פקדונות למתן הלוואות	549,697	553,580
פקדונות והלוואות אחרים	35,657	30,713
חשבונות אחרים	2,787	2,451
	722,835	719,353

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד
מותאם לשקלים של חודש מרס 1987
(באלפי ש"ח)

ל־3 חודשים שנסתיימו ביום (לא מבוקר)	31.3.87	31.3.86
רווח מפעולות רגילות לפני מסים על ההכנסה	1,938	1,786
מסים על ההכנסה מפעולות רגילות	(1,050)	(663)
רווח מפעולות לאחר מסים על ההכנסה	888	1,123
הפחתת עודף עלות השקעה בחברה בת על ערכה המאזני לתאריך הרכישה	(72)	(74)
	816	1,049
חלקם של בעלי מניות חיצוניים ברווח הנקי של חברה בת	(87)	(39)
רווח נקי	729	1,010
רווח נקי ל־1 ש"ח ערך נקוב (נומינלי) של הון המניות (בחישוב שנתי)	512.5%	710.0%

דו"ח על השינויים בהון העצמי
מותאם לשקלים של חודש מרס 1987
(באלפי ש"ח)

ל־3 חודשים שנסתיימו ביום (לא מבוקר)	31.3.87 הון המניות ופרמיה	31.3.87 יתרת הפסד	31.3.86 הון המניות ופרמיה	31.3.86 יתרת הפסד
יתרה לתחילת התקופה	58,017	(15,844)	58,017	(16,868)
רווח נקי	-	729	-	1,010
יתרה לסוף התקופה	58,017	(15,115)	58,017	(15,858)

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים השנתיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1986.

מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

שרון־ריקלים בהמשכים
מחוות שקמים עד חיפה

„מסמכי" את עניין חברת חיפה כימיקלים עם אבירים אשרי ויעקב מאמצ[illegible] אשר הסכימו להמליץ על אישור ההשקעה בדרכה, ולא בתוספות להשקעה. נא לתקן את הפרוטוקול ולהעביר ל„שרים" — מבקר המדינה, יעקב מלץ, קרא דברים אלה בישיבת הוועדה לביקורת המדינה שהתקיימה אתמול. [illegible] ששיגר [illegible] מרכז ההשקעות, [illegible] ועדת העררים של מרכז ההשקעות [illegible] חיפה כימיקלים [illegible] 10 מיליון דולר [illegible]

בכך הוים מבקר המדינה את דברי יו"ר ועדת העררים [illegible] לפני הוועדה לביקורת המדינה, [illegible] כי מעולם לא קרא את הפרוטוקול של ישיבת ועדת העררים. ב־17 באפריל 1986 [illegible] בבקשת חיפה כימיקלים. [illegible] פרוטוקול, [illegible] סגן מנהל הרשות לחברות ממשלתיות, והוא אינו אחראי לתוכנו.

גגנר, „סופר" ואפריקה

פרשת חבי חיפה כימיקלים והבעלים של התהודה, משולם ריקלים, הוגשה לבקורת המדינה ולוועדה לביקורת המדינה [illegible] מרכז ההשקעות [illegible] 10 מיליון דולר [illegible] הוועדה [illegible] שר התעשייה והמסחר אריאל שרון [illegible] עוזרו [illegible] כי השר [illegible] ועדת העררים [illegible] הפרוטוקול [illegible]

לאריק שרון ולמשולם ריקלים [illegible] 200 אלף דולר [illegible] 3700 דונם [illegible] ריקלים [illegible]

פרשה נוספת הקשורה [illegible] מנכ"ל חיפה כימיקלים [illegible] שרון [illegible] 1981 [illegible] אפריקה [illegible]

[illegible]

תגובות לוועדה המבקרת

בישיבת הוועדה לביקורת המדינה [illegible] 1986 [illegible]

יו"ר הוועדה לביקורת המדינה [illegible] ריקלים־שרון [illegible]

[illegible]

מזווית אחרת
הזנב מנענע את הכלב
מאת ד"ר יקיר פלסנר

האם המדיניות הכלכלית אפקטיבית במישור הכלכלי? זו שאלה גדולה מדי למאמר אחד, ולכן יש להכניסה מיד לממדים סבירים. למרבה המזל (או הצער, תלוי בנקודת המוצא), אין בכך קושי בתנאי ישראל, כיוון שהצלחת המדיניות הכלכלית בישראל נבחנת, לרוב, על־פי שני קריטריונים: הצריכה הפרטית ומאזן התשלומים. המדקדקים טורחים להבחין במאזן התשלומים בין יצוא ליבוא, אלא שעניין זה לא יידון כאן הפעם. הדיון בקריטריון הראשון גם חשוב יותר, מפני שההתייחסות אליו שטחית להפליא, אפילו בדידויות המקובלת במקומותינו. יתר על כן, השטחיות גם מאפשרת להשתמש בנושא הצריכה הפרטית לצרכים פוליטיים ולניגוח. את הבורות מנצלים כתבלבים למיניהם לכתיבת מאמרי הבל באיצטלא של מקצוענות כלכלית. יש, איפוא, מקום לשפוך מעט אור על עניין זה.

את הנושא אפשר לתקוף משני היבטים לפחות: התפתחות הצריכה הפרטית, עם או בלי מוצרים בני־קיימא, ובחינה של הרכב סל המוצרים המהווה הבסיס למדד המחירים לצרכן. ההיבט הראשון מאפשר להבחין בין צריכה אמיתית לרכישה. ההיבט השני מאפשר לבדוק איזה חלק מן הצריכה הפרטית ניתן לשינוי בטווח הקצר, למשל שנה. היום אייחד את הדברים לנושא הראשון.

כפי שכבר הוזכר, הגישה המקובלת בעולם כיום לשאלת הקשר בין הצריכה להכנסה גורסת שההכנסה אינה מתמצית במה שרגילים למדוד, היינו ההכנסה השוטפת, אלא שיש להתמקד ברכוש של הפרט, כולל הערך המהוון של הכנסותיו השוטפות. לעומת זאת, גם הצריכה אינה נמדדת ע"י ההוצאה השוטפת על מוצרי תצרוכת. ההוצאה השוטפת מודדת צריכה רק כאשר מדובר במוצרים שוטפים, כגון מזון או דלק למכונית פרטית. בכל הנוגע למוצרים בני־קיימא, יש להתייחס אל צריכת השירות שמפיקים מהם. למשל, אין הפרט צורך מקרר אלא שירותי קירור. כך גם אין הוא צורך מערכת סטריאו, אלא את שירותיה. לכך חשיבות חשבונאית רבה: אם מקרר עולה 800 דולר ומתקיים 20 שנה, כי אז צריכת שירותי הקירור מסתכמת ב־40 דולר לשנה.

להמשיך לכבס בגיגית?

וכאן מתחילה הבעיה, שכן הסטטיסטיקה של הצריכה הפרטית המתפרסמת ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, אינה מחשבת שירותי תצרוכת אלא בסעיף הדיור. בכל שאר המוצרים בני הקיימא נרשמת הצריכה כך, שאם פרט קנה מקרר ב־1986 נרשמת לו צריכה של 800 דולר בסעיף זה, ואילו בשנים הבאות תירשם לו צריכה של אפס בסעיף הקירור, עד שירכוש מקרר חדש. לכל זה היתה חשיבות שולית בלבד, אילו התפתחה רכישת המוצרים בני־קיימא בקצב דומה לזה של שאר המוצרים. אלא שבגלל המדיניות הלא־יציבה של הממשלה, נתונות הרכישות הללו לתנודות חריפות מאד. הן נגרמות ע"י כך שמוצרים בני־קיימא נתונים לתנודות מחירים חריפות: אלה נגרמות ע"י פיחותים וע"י מיסוי. מצד הפיחותים, ההשפעה על המחירים של בני־קיימא גדולה משום שהם מיובאים ברובם. הם גם החביבים על מטילי המיסים, שכן הם מוגדרים, בחלקם הגדול, כמוצרי מותרות — מבחינת קובעי המדיניות. כנראה שראוי להם לבני ישראל להמשיך ולכבס בגיגיות על פתים גליים, לבשל בפרימוסים, לקנות כל יום חצי בלוק קרח למקרר ולטאטא את המרצפות במטאטא קש. היש פירוש אחר להגדרת מכונת הכביסה, תנור הגאז, המקרר ושואב האבק כמוצרי מותרות? כגודל המותרות המדומים כן גובה המיסים, וגזרות מלוות תמיד בהכברת נטל המס, מה שמייקר מאד את המוצרים הללו.

עם ישראל למוד תחבולות, וכיוון שהוא תמיד צופה גזרות במוקדם או במאוחר, הוא ממהר לרכוש בני־קיימא בכל פעם שהרצועה מותרת מעט. התוצאה — גלי רכישות המגמדים בצריכה, ומעוותים את התמונה האמיתית של הצריכה הפרטית. הלוח דלהלן מוכיח את העובדה הזאת בצורה בהירה ביותר. כפי שאפשר להיווכח, התנודות ברכישת מוצרים בני־קיימא הן עצומות: מעלייה בשיעור של כ־47 אחוז ב־1986 ועד לירידה בשיעור של 32 אחוז ב־1984. תנודות כאלה הן בחזקת „הזנב המנענע את הכלב". בזאת אפשר להיווכח אם משווים את סך השינוי בצריכה הפרטית לשינוי בה ללא מוצרים בני־קיימא. ההשוואה מאלפת.

נתחיל בשר האוצר המנוח יהושע רבינוביץ. נקשרו לו כתרים רבים בשל מדיניותו הכלכלית הנכונה, ואחת ההוכחות היתה המיתון בגידול הצריכה הפרטית. הנתונים מורים, שאף כי היתה לו הצלחה מסויימת, אין היא כזאת כפי שנראה מהנתון הכולל. הסיבה פשוטה: בעוד שב־1973 היה גידול של 22 אחוז ברכישת בני־קיימא, הרי ב־1975 ירד הסעיף הזה בכמעט 16 אחוז. כתוצאה מכך נשארה הצריכה הפרטית המרודה כמעט קפואה ברמה של 1974. אך ללא בני־קיימא, היא גדלה בשיעור מתון ובשנים 1976 ו־1977 היא גדלה בקצב שאינו נופל מן הממוצע הרב־שנתי בתקופה אליה מתייחס הלוח.

כל שר והגזרות שלו

לעומת זאת, עיון בנתוני תקופתו של השר המנוח ארליך מעלה, כי הגידול בצריכה ללא בני־קיימא בתקופתו אינו שונה בהרבה משיעורי הגידול בתקופת רבינוביץ. מכך נובע, שאילו היתה רכישת בני־קיימא יציבה על פני שש השנים 1974 עד 1979, לא ניתן היה להבחין כמעט בהבדל בין תקופת הכהונה של רבינוביץ וארליך, לפחות לא מנקודת הראות של השפעתם על הצריכה הפרטית. השנה של יגאל הורביץ היתה יוצאת־דופן, משום שעיקר גזרותיו נחת דווקא בתחום המוצרים השוטפים, ובעיקר במזון, באמצעות צמצום דראסטי בסובסידיות. התוצאה — הירידה ברכישת בני־קיימא היתה מתונה וחלק ניכר מן הירידה בסך הצריכה בא דווקא בתחום הצריכה השוטפת.

1981 אף היא יוצאת־דופן, בכך שהיתה זו שנת בחירות שבאה מיד אחרי שנת גזרות. כתוצאה גדלה הצריכה הפרטית בשיעור־שיא, גם ללא בני־קיימא. לעומת זאת, 1982 ו־1983 כבר אינן באותה הקטגוריה. אם בוחנים את הצריכה ללא בני־קיימא, הן אינן חורגות ממה שאירע בשנים 1973, 1974 ו־1978, ונופלות מ־1986. את העובדה שהציבור לומד עם הזמן ניתן לראות באופן מובהק ממה שקרה ב־1984, אצל כהן־אורגד. כאן ירדה הצריכה ללא בני־קיימא בפחות ממחצית הירידה הכוללת בני־קיימא, מפני שצריכת האחרונים ירדה בשיעור־שיא בגלל הפיחותים מרקיעי השחקים. לפיכך גם מהווה העלייה ברכישת בני־קיימא ב־1986 שיעור שלא היה כמותו בכל התקופה הנסקרת.

המסקנה היא חד־משמעית: הציבור אינו מתייחס לאפיזודות של מדיניות כלכלית מרסנת כאל תופעה של הטווח הארוך. לפיכך יש לשפוט את הצריכה הפרטית על־פי ההתפתחות שהיתה נוצרת אילו גדלה רכישת בני הקיימא באופן מאוזן, ולא בגלים. אם „נחליק" את תוואי ההתפתחות, יתברר שהצריכה הפרטית גדלה בהתמדה בשיעור של כ־5% לשנה, ללא קשר לטיב המדיניות הננקטת בשנה זו או אחרת. אין ספק שזהו קצב גידול גבוה מדי כשלעצמו, שכן אין הוא מוצדק על־פי קצב הגידול של התוצר. אבל אין להטיל את האשם בכך על ממשלות מסויימות ולא על אחרות. הציבור מגיב על המדיניות ארוכת הטווח, וזו שלחה איתותים, בין מרצון ובין אם לאו, שאפשר להתיר את הרצועה.

הצריכה הפרטית: שיעורי שינוי באחוזים

שנה	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86
ס"ה צריכה	8.3	7.7	0.3	4.8	4.8	8.0	7.9	−2.9	12.0	7.1	8.0	−7.2	−0.4	12.0
בני קיימא	22.0	11.6	−15.6	−0.6	3.4	27.0	36.6	−8.4	39.5	11.0	18.1	−32.0	−1.4	46.8
ללא בני קיימא	6.6	7.2	2.5	5.4	5.0	6.1	4.4	−2.0	8.8	6.5	6.4	−3.0	0.0	7.9

המושבים הליברליים דורשים סיוע לחברים ולא לארגונים

בשבועות האחרונים נחלץ מחוז המושבים הליברליים לפעולה, במטרה לשכנע את שר האוצר ואת חברי הכנסת בוועדת הכספים, כי הסיוע הכספי שהממשלה מוכנה להקצות למושבים יגיע לחברי המושבים ישירות, ולא יחייבו את חברי המושבים על כספים שלא קיבלו למעשה.

„יש להשתומם, כי על אף הכשלונות של המימסד החקלאי הקיים, מעזים העסקנים [illegible] ולצדם נציגי הבנקים הנוגעים בדבר, לתבוע סכומים אדירים מקופת הציבור [illegible] לחקלאות, אך הם מתכוונים לנצלם [illegible] קריסת הארגונים הכושלים השלטים [illegible] עסקני התנועות", — נאמר בהודעת מחוז המושבים הליברליים.

כידוע, פעלו לפני זמן קצר שתי ועדות בתחום זה — ועדות גבתון ורביד. מתוך המסקנות של שתיהן עולה, כי המשבר במושבים נובע מניהול כושל ובזבוז משווע בארגוני הקניות והאגודות, אך מתוך ההמלצות של שתי הוועדות מתברר כי הן מתכוונות שהעזרה הכספית תורם לכיסוי חובות הארגונים ולבנקים, ולא למתיישבים. „אנו ערים למגמה זו, ושומרים יום יום כי היא לא תתגשם. אנו נאבקים כי כל עזרה, תמיכה, תינתן לחיזוק החקלאות ולעידוד החקלאים במושבים" נאמר בהודעה.

באחרונה התקיימו מספר פגישות והתייעצויות במשרד האוצר, בהן חזר נציג הליברליים על עמדת מחוז המושבים הליברליים שגובשה כבר בנובמבר 86, והקובעת כי „אנו מחייבים כל תכנית הבראה המבוססת על עקרונות ליברליים, דהיינו אינה משעבדת את הפרט למימסד ושמגמתה לעודד את המתיישבים ולא את הארגונים והמימסד התנועתי, אנו חוזרים וממשיכים לתבוע מהשרים ומחברי הכנסת הקובעים והמוסמכים להחליט שלא לתת יד להזרמת כספים לארגוני הקניות הכושלים ולמפעליהם, וכי הפעם הזאת אכן ישוקמו המשקים והחקלאים, באופן שיוכלו לתפקד באופן עצמאי ולא יזדקקו יותר לעזרה ממלכתית".

הבינלאומי הפסיד במשפט

בית המשפט המחוזי בתל־אביב דחה בימים אלה תביעה של הבנק הבינלאומי הראשון להשאיר בתוקף מינוי של כונס נכסים לשתי חברות העוסקות בענף הרכב, „גומגל גלגלים ומוצרי גומי" ו„משב".

שתי החברות הללו, העוסקות בשיווק אביזרי רכב והנחשבות כמובילות בענף זה, היו חייבות לבינלאומי סכום של 1.4 מיליון שקל. הן התקשו בפרעון החוב ומונה להן כונס נכסים זמני. על־פי בקשת הבנק הבינלאומי, בינתיים הגיעו הצדדים להסדר, לפיו ישלמו שתי החברות לבנק סכום של 700 אלף שקל, ואז יבוטל מינויו של כונס הנכסים.

אולם לבנק התברר כי־עבר, כי בעלי החברה, ה"ה שמרלינג וסנדר, ביקשו לחסל חלק מן החוב באמצעות תוכניות חיסכון שהיו להם בבנק הבינלאומי. הבנק סירב לקבל הסדר זה, וטען כי הוא מנוגד לרוח ההסכם.

בעלי החברות לא קיבלו את עמדת הבנק. באמצעות עו"ד ד"ר יוסף שגם טענו החברות, כי אין כל מניעה שהחוב יסולק בדרך של תשלום באמצעות תוכניות חיסכון. השופט ישי לויט קיבל את טענת בעלי החברה וציין כי אינו רואה כל סיבה מדוע לא ישולם החוב בדרך זו. הבנק הבינלאומי חויב לשלם 3,000 שקל הוצאות משפט, ובוטל את מינויו של הכונס הזמני.

א.ש.

מבזקים כלכליים

■ הרווח הנקי המותאם של בנק לאומי לפיתוח התעשייה ל־31.3.87 הסתכם ב־540 אלף ש"ח לעומת 958 אלף ש"ח בכל 1986. הבנק, שהינו הוותיק בחברות המימון לתעשייה, המשיך בסיועו לפיתוח התעשייה ולהקמת מפעלים חדשים, על־ידי ביצוע הלוואות לכל ענפי התעשייה במגזורי המשק הפרטי, ההתיישבותי, הציבורי והממשלתי. סה"כ ההלוואות (מכספי מלוות פיתוח והנפקות אג"ח) שבוצעו במהלך הרבעון הראשון של שנת 1987 מסתכם ב־23 מיליון ש"ח לעומת 77 מיליון ש"ח ב־1986.

■ הרווח הנקי המותאם של בנק לאומי לפיתוח החקלאות ב־31.3.87 הסתכם ב־675 אלף ש"ח לעומת רווח מותאם של 287 אלף ש"ח בכל שנת 1986. הבנק מבצע הלוואות לטווחים בינוניים וארוכים בכל המיגזרים החקלאיים, הן השיתופיים והן הפרטיים, וכן נותן אשראים למימון מפעלים וארגונים המשרתים את החקלאות והעוסקים בשיווק והגדלת היצוא של התוצרת החקלאית. במסגרת זו נתן הבנק בחודשי ינואר־מארס 1987 הלוואות בסך נומינלי של 16 מיליון ש"ח, לעומת 22.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

העורך הכלכלי: צבי טימור

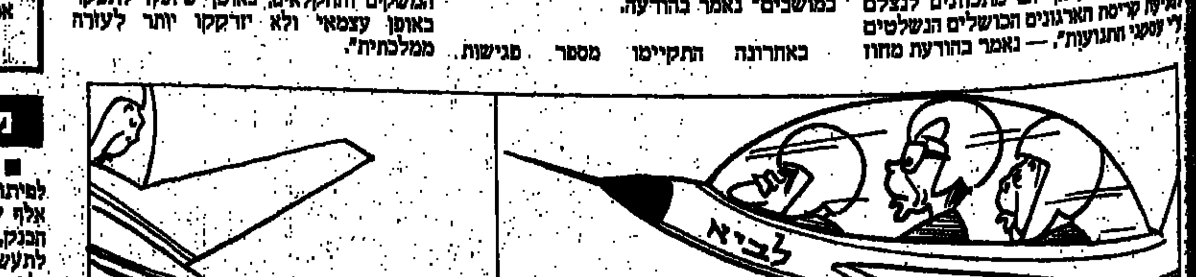

21.5.87

פסטיבל ישראל 87'

בין כובש לנכבש

"הנציב" בבמוי יוהן טאוב. תיאטרון החאן הירושלמי

מאת איריס נאקשי

צוות תיאטרון החאן עובד בימים אלה על הצגת "הנציב" מאת המחזאי ההונגרי יאנוש סקאיי, בבימויו של יוהן טאוב.

זוהי הפקה מיוחדת של התיאטרון לפסטיבל ישראל, במלאת עשרים שנה לאיחוד העיר ירושלים.

המחזה עוסק בארץ ישראל ובמתרחש בירושלים בין השנים 39־41: מאבק דרמטי קשה ומתיש מתנהל בין שני מחזות. העומדים זה מול זה — בני יהודה וירושלים — המלך יהודה (אדריאן מזרחי) ברכיה הכהן הגדול בבית המקדש (שמעון פינקל), עסקן יהודי (ג'יל בן ידר), כנגד פטרוניוס נציבו של הקיסר קליגולה בא"י (יהודה אלמגור) בליווית אני צבאו.

פקודה יוצאת מטעם הקיסר קליגולה, להציב את פסלו בתוככי בעיית המקדש על מנת לחלל את הקודש. פטרוניוס מגיע מרומא לישראל, ודורש לבצע את הפקודה. אנשי יהודה וירושלים נאבקים כדי להעביר את רוע הגזירה, וכאן נחשפת לפנינו דרמה גורלית בכוח תהפוכות. דרמה שהקונפליקט בה הוא בין הכוח הפיזי לבין הכוח הנפשי, המיוצג ע"י המון העם יהודי, קונפליקט בלתי נמנע בין שלטון צבאי של כובש לבין נכבש.

זוהי דרמה לא רק של עם, אלא גם של פטרוניוס הנציב, שמודה בטירופו של קליגולה שאין גבולות לשלטונו ולטירופו. הוא נתון בסערת רגשות תוהה במשמעות שלטונו, ומבין, כי שלטונו קיים אך ורק מכח הצו של הקיסר, ולכן משול הוא לעבד. עקב השתלשלות האירועים והגילוי הסופי נותר הנציב בסוף המחזה בהרגשת תסכול עם כאב עמוק.

יוהאן טאוב, הנחשב אחד הבמאים הגדולים, עבד וביים מחזות רבים בגוש המזרח־אירופאי, ואף הוענק לו אות הצטיינות מממשלת רומניה על פעילותו האמנותית־תיאטרלית. בשיחה עימו, ניסיתי קבוצה של תלמידי תיאטרון, שעבדה בנפרד עבודה לברר עקב הכרותו האישית עם המחזאי — האם יש משמעות לעובדה, שמחזאי הונגרי בחר דווקא בחומרים יהודיים, כדי לכתוב מחזה אליגורי לשלטון הכיבוש?

יוהן טאוב מדגיש, כי המחזאי הוא סופר עם מבט אינטלקטואלי, שמכיר את ההיסטוריה והתנ"ך, ואף בקיא ברתות אחרות, ומשתמש גם בהן בחומרים לצורך כתיבתו. ההיסטוריה משמשת אותו כחומר טעון משמעות, שדרכה הוא מגיע לאמירה, שיש בה עומק פילוסופי חברתי אנושי בסיסי. חומר שהוא אקטואלי בכל מקום בעולם ובכל הזמנים. "אני בעד תיאטרון שמבוסס על ספרות טובה. וסופרים גדולים מולידים אמנות תיאטרלית אמיתית ועמוקה", אומר טאוב.

המחזה פועל בכמה רבדים. ניתן לראות בו מחזה היסטורי או מחזה אקטואלי פוליטי, העוסק בשלטון צבאי, המעלה בעיות של כובש ונכבש, סכנות של שלטון שוטף חסר מעצורים וכו'. מחזה פילוסופי המטפל בתימות פילוסופיות. הקשורות במוסר של שליטים.

כבמאי, על איזה רובד אתה שם בעיקר את הרגש?

השתדלתי לתרגם את הספרות הנפלאה הזאת לשפת תיאטרון מבלי לתת אינטרפטציה לחומר, אומר טאוב. זהו מחזה שיש בו אקטואליה, משום שהוא עוסק בטבע האדם, ביחסים בין עם ושלטון והבעיות הנובעות, אלא נושאים אופייניים לכלל האנושות. זהו מחזה ספיריטואלי אינטלקטואלי לצד תשוקות רגשות ותחושות המיוצגים ע"י המון העם.

המטרה היא שההצגה תעבור דרך האינטלקט והרגש של הצופה, ומבחינתו כל צופה יכול למצוא את ההיבט שנוגע בו. אני בעד תיאטרון של תרדהמה המשאיר את הצופה פעור פה. התרדהמה — עוצמה מורגשת ומושגת גם דרך המוזיקה, המלווה את המתרחש על הבמה (יוסי מר חיים) והיא בעלת נוכחות כליכך.

קבוצה של תלמידי תיאטרון שעברה בנפרד עבודה אינטנסיבית כמה חודשים, מהווה את המקהלה — המון העם. בקול ובתנועה מסוגננים הם מביעים את מחאתם, כאבם וכעסם. וכך כל האולם מתמלא בצלילי מוזיקה יהודית, אתנית, מתחננת למחנה הרומאים, שקול תופים ונשיפה בו.

התפאורה והתלבושות (פאול פוקט) יוצרים גם הם את תחושת העוצמה כסימבול לשלטון אימפריאליסטי רומאי.

"הנציב" הצגת בכורה במסגרת פסטיבל ישראל ב־26.5.87.

שמעון פינקל (משמאל) ויהודה אלמגור ב"הנציב"

מסך ראשון

מסר ברור וסגנון חדשני

מאת נפתלי עירוני

"במבינו־במבינו" מאת: ז'אנפייר דוראן וקלוד באריישאס; הצגה של קבוצת "קאסה סמפל" (צרפת) בפסטיבל ישראל ירושלים 1987.

להקת "קאסה סמפל", בת 15 משתתפים, הכינה בהדרכתם של ז'אנפייר דוראן וקלוד באריישאס הצגה על־פי שיטות הסרנאות האמנותיות של התיאטרון המודרני. כך ניתנת לשחקן אפשרות לביטוי אישי וחופש פעולה כמעט בלתי־מוגבל. התוצאות של העבודה מעניינות ביותר, כי במקום לגרום למשחקים ופעלולים האמורים להפגין ידע וכושר מקצועי, ההצגה נולדה מגובשת, בעלת מסר ברור וסגנון סגולי וחדשני. אנו צופים במחזה אשר דומה מאוד לתיאטרון האבסורד, בשילוב שיטות ביטוי ומשחק סוריאליסטי וטקסטים דאדאיסטים. מהותה של ההצגה שונה לחלוטין — אין מדובר ביצירת תמונה אבסורדית או במשחקי מילים אלא בניתוח ברעה־צלולה של החיים, האמנות או במילים אחרות ניתוח ההתנהגות האנושית, הבאה לידי ביטוי ברגעים השיגרתיים והמיוחדים כאחד.

ההשראה, תפיסת היסוד היא, שהאנשים אינם מוצאים ביטוי מתאים לרגש אשר חווים או שואפים אליו. במקומו הם עוסקים בהתנהגות חיצונית, אשר אמורה לבטא דבר שבעצם אינו קיים, כיוון שכבר הוחלף לפני שהגיע לביטוי. כך נוצר מצב שבו התנהגות מוכרת, מוכתבת על־ידי מוסכמות ומינהגים חברתיים, מחליפה את הרגש האישי ומרוקנת את החיים הפנימיים מתוכנם. הרגש האמיתי נעלם, הוא נשאר ללא כיסוי. אבל המנגנון הרגשי אינו נעצר ופועל הלאה על ריק, ברומה למכונה ללא פיקוח המסתובבת סתם ואינה משרתת אף אחד. ההצגה מתארת את התהליכים ההתנהגותיים המופרזים שנוצרים כתוצאה של חיקויים חברתיים בכל המישורים — אהבה, תפילה, שירה, גנינה, מחווה, תנועה וכו'. השחקנים מרכיבים מקהלה אשר בתוכה כל אחד מדבר ושר לעצמו. כך המקהלה מהווה גוף אחד בעל ראשים רבים. כל אחד מבטא דבר שונה ואין מכנה משותף ביניהם. אחר־כך המקהלה מתפרקת לזוגות אשר מתחילים לשחק כל מיני משחקים, בעיקר משחקי אהבה. הזוגות מורכבים כך ששני בני הזוג אינם מבינים זה את זה. כדי להדגיש את השוני הם גם מדברים שפות שונות, שילוב מאוד מנוגדים כגון צרפתית־גרמנית, צרפתית־רוסית. הלועזית שנוצרת היא בעלת משמעות סימלית — חוסר תקשורת מוחלט בין בני הזוג. מנצלים גם את הסגולה של כל שפה כדי ליצור אפקטים מיוחדים — צרו קשוח — מכאני (גרמנית), רגשנות סוערת (רוסית). בני הזוג אינם יכולים להגיע... חופשי, הם מקפידים על כללי טקס מיוחד. אחד מהם מתחיל לעשות מחוות מוגזמות האמורות לבטא רגש מסוים. בן הזוג ממתין בסבלנות עד שהראשון גומר ואחר־כך מתחיל את משחקו הוא, שונה אבל מלאכותי באותה מידה. מופיעים גם סולנים. הם מנגנים יצירות אמנות, שירה, נגינה. הביצוע הוא בעצם ניתוח סאטירי, עמוק, של הגוזמה סגנונות מסוימים (השאנסונט הצרפתי, הרומאנסה הצוענית הרוסית), לפי...

ההגזמות הללו אריה של מוצארט כמעט ולא נשמעת, כי המבצעת, מלאת רגש, אינה יכולה לשיר עוד. נוצר גם תהליך של חיקוי הדדי בין שני בני הזוג. בת זוג גרמניה שרה נגינה ואנגריאנית כאשר בן־זוגה הצרפתי מתחיל גם הוא לשיר בסגנון דומה. המקהלה מביאה מחדש לסירוגין ומתוכה יוצאת דמות מה... מעין גמר אשר יוצר ניגוד למקהלה ומבטא את הבדידות ואת הכאב האנושי. הדמות הצ'אפלינית הזאת עושה מחוות גדולות... אבל איננה יכולה להתקשר לאף אחד. ההצגה בשלימותה מתוזמרת היטב ומוצגת בתוך אמנותי חדש, אשר אולי אפשר להגדירה כאבסורד אנושי יותר, פחות מופשט, פחות הפגנתי, מוחשי יותר.

קונצרט ראשון

משולש לא מאוזן

לה טראוויאטה – חסר כאב לב אמיתי

מאת אביבה שלח

האופרה הישראלית החדשה, התזמורת הסימפונית ירושלים, רשות השידור, המקהלה הלאומית "רינת" וזמרים אורחים בניצוחו של יורם דוד ב"לה טראוויאטה", אופרה בשלוש מערכות מאת ג'וזפה ורדי על־פי המחזה "הגברת עם הקאמליות" מאת אלכסנדר דיומא הבן. תיאטרון ירושלים, 19.5.87. פסטיבל ישראל ירושלים.

כשעלה המסך על הנשף בביתה של ויולטה השתאינו. הסלון המהודר, התלבושות המרשימות ומקהלת האורחים הרעננה העבידונו באחת לטרקליני המאה שחלפה. לאלה הצטרפו, כמובן, סיפור האהבה הטראגי ומחלת השחפת שאין לה תקווה כשהם עטופים במוסיקה הנפלאה של ענק האופרה האיטלקית. כל אלה הבטיחו גדולות.

מה שאירע למעשה היה פחות מרשים. למרים גאוצ'י (ויולטה) יש אמנם קול בעל עוצמה, אך מוסיקאליות מוחה... כי היתה בהופעתה דרמאטיות ניכרת, חסרו בה רגישות, צבעוניות הברורות... לב אמיתי. גם ברוגה, ג'והן... באלפרדו ג'רמונט האוהב־נאהב, היה... ומאכזב ורק ארוארדו טומג'יאן כאביו של אלפרדו שילב בבאריטון העיר... אמנות ראויה, ששיפרה בהרבה את הרואטים־שלישיות בהשתתפותו.

כך קרה שעל תשתית יפה של מקהלה ותזמורת טובות נבנה משולש בלתי מאוזן וצולע, שפגם בשלמות הנכספת.

מחול ראשון

באך כבדיחה פרטית

מאת גיורא מנור

מאז החליף הרשמקול את התקליט ואת המלווה החי כספק הראשי של מוסיקה לרקדנים, כל הזדמנות לשתף במופע תזמורת חיה היא מציאה של ממש. רק לעיתים רחוקות מזדמן ללהקות שאינן מעילות במסגרת בית־אופרה עם תזמורת להופיע בליווי להקה קאמרית או תזמורת סימפונית ממש, בשל העלות הגבוהה של מבצע כזה, ואולי משום שלא תמיד יש למנהלים האמנותיים של הגופים המוסיקאליים ענין בהכללת מחול במסגרת הקונצרטים. הפילהארמונית עשתה מבצעים כאלה בעבר הרחוק (עם להקתה של גרטרוד קראוס, בשנות ה־30) ולפני שנים אחרות, עם להקת "בת־שבע".

לכן עוררה — בי על כל פנים — הזמנת רינה שיינפלד ולהקתה, ע"י ה"סימפונייטה" של באר־שבע להכין מופע משותף, ציפיות רבות.

מה שקרה למעשה, הוא כמעט פאראדוקס או הלצה מושגית. כי רינה ורקדניותיה (תמר בורר, תמר פיינבלאט, סיגל שפרלינג ואיגבורג סונדבי) מחוללות לצלילי צ'לו סולן — דורון טויטמר — ללא ליווי תזמורתי. הוא משמיע פרקים מסוויטות לצ'לו ללא ליווי מאת י.ס. באך. בחלקו השני של הקונצרט מנגנת הסימפונייטה. אבל אז הרקדניות אינן רוקדות.

גם שם המחול של רינה מוזר במקצת: "בי־באך". מין משחק מילים, שלא הצלחתי לגלות את משמעותו. אם ביקשה רינה להכין מחול בליווי צ'לו־סולו, מדוע נזקקה לתזמורת? אם רצתה הסימפונייטה לנגן למחולות, מדוע ישבו נגניה באולם, במקום לנגן על הבימה? הרי זה מקרה מובהק של אי־שיתוף פעולה, שיש לו אולי איזו משמעות נסתרת. (הנסיון מלמדני, שהסיבה בוודאי טכנית או כלכלית, והמצב המוזר נוצר בשל חוסר מחשבה, ולא לפי איזה רעיון עמוק.)

אך נניח לחידה "מושגית" זאת, הגובלת בסוריאליזם וכביכול מחאה או הפגנה נגד הניתוק בין הנגן החי לרקדן הנושם, ונפנה למחול עצמו.

ארבע הרקדניות מתחילות את היצירה בתנועות נמרצות, כמעט גבריות. תחילה תלוי על צווארן מין צעיף, שהן משליכות מעליהן מאוחר יותר, ובעזרת התאורה (שעיצבה פיליס רוס), הן מובדלות היטב מהרקע השחור, וחרות זו מזכירה במקצת את ציורי ה־"Hard edge". בחלקים המסיימים הכנות נושאות על כפות ידיהן מיני צמידים נוצצים, שגם אותן הן זונחות לבסוף — אולי כסמל לוויתור על אמצעים חיצוניים.

הצורה השולטת בכוריאוגראפיה היא האוניסונו — הכפלת התנועה על ידי ביצוע אחיד — אמצעי, העשוי להיות תכלין חזק, אבל אינו יכול לשמש בסיס למחול. אם אין רוצים להחליש את הרושם. כי הקבלה מתמדת כזאת מונעת יצירת ניגודים. מאבק בין צורות ומתח. שכפול אינו אמצעי אמנותי, אלא בסגנון סימטרי, בו כל דמות על הבימה אינה אלא אלמנט קישוטי. ורק התמונה הכללית יש לה משמעות אסתטית. כגון בבאלט הקלאסי. בו ה"קור דה באלט" משמש מסגרת או רקע לסולנים העצמאיים הניגודיים.

כרגיל מצאה רינה פרטים מעניינים, בעיקר בשימוש בחפצים, אבל הרעיונות היפים הללו אברו במכונת־השכפול שיצרה. וכלל לא ברור, מה, בעצם, חלקו של באך בכל העסק, כי אין כמעט התייחסות מוסיקאלית. זהו מחול מאוד לא מוסיקאלי.

באמצע הופיעה רינה עצמה בקטע ושמו "לאימי". לבושה במין כותונת־לילה. לעיתים היא ירדה לכפיפת ברכיים עמוקה, וזה יצר רושם, שברכיה הופכות לשדיים או בטן — אסוציאציות נשיות, אימהיות מובהקות. אבל כדרכה במופעיה האחרונים, פרטים אלה לא נבנו לצורה ארכיטקטונית־דיקודית, ונותרו כבודדים.

אגב, קטעי התנועה הערניים והמרתקים יותר בוצעו דווקא בהפסקות בין פרקי הסוויטות, כשהצ'לן יושב וממתין לרקדניות עד שיסיימו את ריקודן. עוד אמצעי של ניכור בין מחול לבין מוסיקה, דווקא במופע שנועד לנצל את שיתוף הפעולה עם נגינה חיה.

אם נאמר, שהיה זה, בעצם, תרגיל באי־קומוניקאציה, חוששני שנכניס תוכן רעיוני למשהו, שאינו אלא טעות.

מופע

מלחמה עם תוספות

מאת יוסי ונונו

היה יין על השולחן, אוירה נעימה בחוץ החתימו. עצומה שקראה "די לכבוש". בפנים קראו שלושה שחקנים שירה על מלחמה ושלום בפני קהל של משובבעים מראש, שבטבת גם התמו על העצומה למטה. מדובר בהפקה משותפת של "עתון 77" ובית לסין תיאטרון שירה הם קוראים לזה. הערב הראשון (11.5) נקרא בשם שקצת גדול עליו "תוספת לחזון השלום".

שלושת השחקנים (דליה שימקו, אורי אברהמי, עמי טראוב) כמעט ולא משחקים. מה ושם שינויי מיקום קטנים, החלפת כסאות, הבימוי (אירית סלע) מינימלי. הכוונה, אם הבנתי נכון, להעביר את השירים כמה שיותר קרוב לרוח המשורר והשיר, בלי תוספות מיותרות. השירים לוקטו בידי המשורר יעקב בסר והם עוסקים במלחמה, ובשירים שאחריה. בשכול, בשאלות שמעוררת המלחמה וקצת שירי שלום חזון.

מסתבר שיש הרבה יותר שירים "טובים" על מלחמה ופחות מידי שירי שלום. יש שירים עוד מתקופת מלחמת ששת הימים, אך קשה להתעלם מהדומיננטיות של שירי מלחמת לבנון ללא שום קשר לאיכותם. "בוא אלינו אירוון", השיר המפורסם של לבנון, לא נכלל בערב. אוסף משירים והמיוחר שירי מחאה פוליטיים אמורים ליצור גוש אפקטיבי מעין צעקה מרוכזת. הבעייה עם הקהל שאליו הצעקה מכוונת ועל זה כבר רמזתי בפתיחה.

השירים הם משל יהודה עמיחי, נתן זך, רוני סומך, דליה רביקוביץ אנטון שאמס, טאהא מוחמד עלי, אריה סיון, יצחק לאור ועוד הרבה ישרים וטובים.

קוריוז קטן, שירו של אורי צבי גרינברג "יקירי האדם בעולם" שנכלל בתוכנית הערב לא הוקרא בסוף. אלמנתו של גרינברג הטילה וטו האכסניה לא נראתה לה. במקומו הוקרא שירו של אמיר גלבוע "ואחי שותק" זה בסדר, הסתדרנו בלי גרינברג. הכוונה להעלות את הערב מידי חודש או כמה חודשים לא ברור, לערבים מהסוג הזה תמיד יש התחלה, המשך לא בדיוק.

המקום המסוכן ביותר בבית

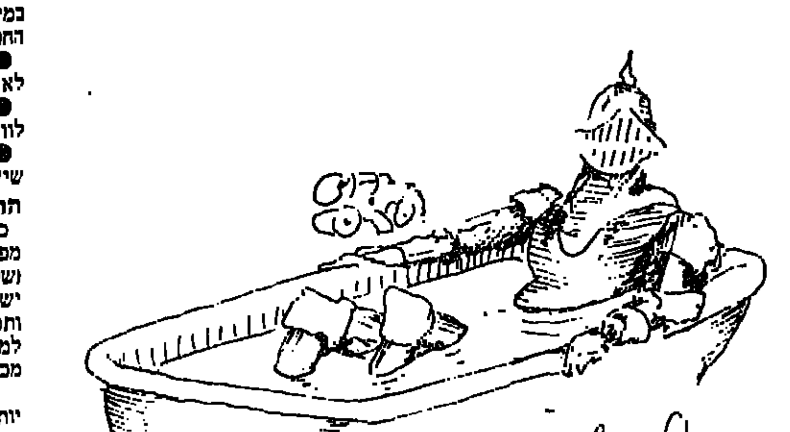

קשה להאמין, אבל חדר האמבטיה הוא המקום המסוכן ביותר בבית. מים, חשמל רצפה מחליקה, ועוד — כל המרכיבים הללו, כשהם ביחד וכל אחד לחוד, יש בהם פוטנציאל גבוה להוות מפגע מסוכן לבני אדם. תוסיף על כך את העובדה שמסתובבים במקום ילדים וקשישים, שהולכים לרוב יחפים. והרי לך הקונסטלציה המסוכנת ביותר לבני אדם, והסיכויים לתאונה גוברים בשיעור גבוה.

במחקר שנערך בארה"ב מצאו נתונים, שבדיים להתייחס אליהם בכובד ראש. הנתח אחוז מכלל התאונות הקטלניות בבית מתרחשות בחדר האמבטיה. במחקר זה נבדקו 15,000 מקרים של תאונות־בית. אך הנתון הזה עדיין מטעה, משום שהוכח כי האדם הבצוי שוהה בחדר האמבטייה בביתו רק דקות מעטות במשך היום ביחס לשהותו בחדרים אחרים — מכל מקום הרבה פחות מחמשה אחוז מזמנו. לכן, יחס התאונות בחדר האמבטיה הוא הרבה יותר גבוה מאשר במקומות אחרים בבית המגורים.

הסיכונים בחדר האמבטיה נובעים מגורמים אלה:

- החלקות ונפילות
- כוויות
- התחשמלות
- הרעלות

כל אחד מסיכונים אלה יכול להיגמר בפגיעה חמורה, ולעתים אף בפגיעה קטלנית.

החלקות ונפילות

לפי נתוני המחקר, נמצא כי למעלה מרבע מכלל הנפילות בבית מתרחשות בחדר האמבטיה, ובאשר להחלקות — המספרים הרבה יותר גדולים.

מומחי הבטיחות מציינים, שעם מעט אמצעים ונקיטת זהירות, יכולים להוריד את מספר הנפילות וההחלקות למחצית. ההחלקה והנפילה גורמות לעתים לפגיעה חמורה, אופייני ביותר לתאונה מסוג זה הוא בזמן הכניסה והיציאה מהאמבטיה. או כאשר מתקלחים בתא המקלחת והרצפה רטובה וחלקה.

הנפגעים העיקריים מסוג פגיעה זה ילדים, שמאבדים מהר את שיווי משקלם, וקשישים שמתקשים לעמוד על רגל אחת אפילו לשבריר שניה ומאבדים גם הם את שיווי משקלם ונופלים.

הפגיעה מנפילה היא לרוב חמורה ומסתיימת בשבר בעצמות — ברגליים, באגן הירכיים, בגב, בידיים וגם בראש.

לעתים קרובות, הרצפה חלקה לא רק מהמים, אלא גם מקצף סבון או סבון שנפל על הרצפה ודורכים עליו.

קיימים פתרונות פשוטים יחסית, כדי להתגבר על מפגע הרטיבות וסכנת ההחלקה:

- הדבקת שטיח האמבטייה או הנחתו למניעת החלקה כך שניתן לעמוד עליו בבטחון יחסית.
- הצבת מעקה השענה מעל לאמבטיה, בתוך תא המקלחת וגם בקירות חדר האמבטיה. מעקה כזה מאפשר הישענות ומסייע ליציבות האדם.
- הצבת שרפרף נמוך לכניסה וליציאה לאמבטיה.
- הנחת כיסא נמוך (שעשוי במיוחד) או קרש ספסל לאמבטיה, כדי לאפשר לילד ולאדם הקשיש לשבת באמבטיה, דבר שיקל עליהם מאוד בעת היציאה מהאמבטיה.
- הנחת כיסא (מפלסטיק או ממתכת לא מחלידה) בתא המקלחת כדי להקל על הרחיצה ולמנוע החלקה.
- תאורה (אפילו חלשה ומעומעמת) כדי להקל על בני הבית הנכנסים לחדר האמבטיה בלילה.

- לנגב את הרצפה ולוודא שתהיה יבשה. לזרוק חתיכות סבון שנפלו ולשטוף קצף סבון.

כוויות

אחד המרכיבים החשובים ביותר במקלחת הוא כמובן המים החמים — המאפשרים להתקלח ולהתרחץ במים זורמים נעימים. יחד עם זאת טעות בשימוש וההפעלה הברזים יכול לגרום לכוויות חמורות.

במחקר נמצא כי מים זורמים מברז חם על גוף האדם בטמפרטורה של 65 מעלות למשך שתי שניות, גורמים לכוויות מדרגה שניה. נמצא גם שמקרים רבים מאלה שניכוו קשה בחדר האמבטיה מתו לאחר זמן. האופייני למפגע זה הוא —

- בעת מילוי האמבטיה במים חמים, ילד מרדה, זוחל ומתרומם לאמבטיה ונופל לתוכה.
- אדם קשיש שמאבד את שיווי משקלו באמבטיה או בתא המקלחת, מנסה להשען על ידית הברז של המים החמים, ואלה זורמים עליו בצורה לא מבוקרת לאחר שנפל.

הפתרונות המוצעים כדי להתגבר על סיכון זה הם:

- להוריד את טמפרטורת חום המים ברוד על ידי הכוונת הטרמוסטאט ל־48 עד 50 מעלות צלסיוס. (אגב, הדבר גם חוסך באנרגיה, בהוצאות ובכסף).
- כשממלאים אמבטיה במים — ממלאים את מחצית כמות המים הדרושה קודם כל במים קרים, ורק אחר כך פותחים את הברז החם.
- להשגיח היטב שילד מתחת לגיל חמש, לא יימצא באמבטיה לבדו.
- אדם קשיש שנכנס להתרחץ — אפשר לווסת לו את המים לפני כן.
- רצוי לנעול את דלת האמבטיה בבית שיש בו ילדים קטנים.

התחשמלות

ככלל — אסור שבחדר האמבטיה יהיו מפסקים (שלטרים) או בתי־תקע חשמליים (שקעים). אולם, במקלחת יש מנורות חשמל. יש בתי־תקע למכונות גילוח חשמליות; ותמצא גם תנורי חימום חשמליים מיוחדים למקלחות. לעתים, יש כאלה המתקינים גם מכונת הכביסה בחדר האמבטיה.

היות ובחדר האמבטיה יש רטיבות הרבה יותר מכל מקום אחר בדירה, הרי שהסיכון מהתחשמלות גורר רוואקא במקום כזה. הפתרונות למניעת אסון מהתחשמלות, אשר לרוב מסתיים בפגיעה חמורה ואף במוות, הם:

- מפסק זרם — פחת לכל הדירה.
- אין להכניס תנור חימום חשמלי לאמבטיה, אלא רק כזה המיועד לכך. אין לטפל בחשמל באמבטיה (אפילו לא החלפת מנורה שרופה), אלא אם הרצפה יבשה. נועלים נעלי גומי ומפסיקים את זרם החשמל לדירה.
- הצבת תנור חשמלי, תיקונו או החלפתו ייעשו ע"י חשמלאי מוסמך בלבד.

הרעלות

אנשים רבים מציבים ארון התרופות שלהם בחדר האמבטיה. הדבר נוגד כל הגיון ועלול אפילו להזיק לבריאות. משום שחום ורטיבות עלולים להשפיע לרעה על התרופות ולשנות את ההרכב הכימי שלהם. ואלה עלולים להזיק לבריאותו של המשתמש. לכן, ארון התרופות צריך להיות במקום אחר רצוי יבש וקר, וגם גבוה, כלומר מחוץ להישג ידם של ילדים.

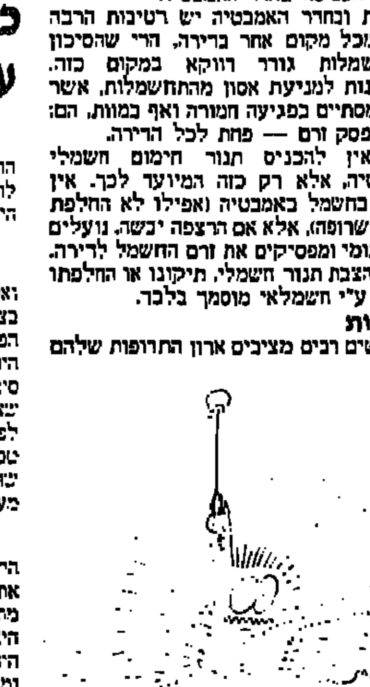

אסונות רבים נגרמו לאחר שילדים השתמשו בתרופות בטעות כי חשבום לסוכריות בגלל צבעם וצורתם, ואנשים מבוגרים משום שהחליפו בטעות את סוג התרופה הנחוצה.

הפתרונות המוצעים למניעת טעויות כאלה הם:

- ארון תרופות גבוה ונעול במפתח.
- אין להחליף את האריזה (בקבוק או קופסא) לתרופה אחרת.
- לא להשתמש בתרופה בחושך ותמיד לקרוא את מה שכתוב על האריזה.
- לזרוק תרופה שהשימוש בה נסתיים.
- ישנה תרופה מתוקה מיוחדת לילדים. אסור לשכנע אותם שאלה הן סוכריות. אחרת ישתמשו בה באופן לא מבוקר שיסכן את חייהם.

בחדר האמבטיה קיימים סיכונים נוספים שלא הרחבנו את הדיבור עליהם, כי הם ברורים ומובנים, ובכל זאת דורשים תשומת לב וזהירות:

- סכנת טביעה לילדים וגם לקשישים באמבטיה.
- זכוכית שבורה של מראה או מדף שעלולה לסכן את המשתמשים בה.
- סכיני גילוח על המדף מהווים סכנה חמורה למבוגרים ובעיקר לילדים.
- ווי תליה שעלולים לפגוע כמי שנופל ונשען על הקיר שבו נמצא הוו.
- בקבוקי זכוכית של חומרי קוסמטיקה למיניהם שנמצאים במקלחת, או של חומרי ניקוי.

לסיכום

חדר האמבטיה הינו מקום חשוב ויעיל לאיכות החיים של האדם. אנשים רבים שמים רגש ליופי ולצורה האסתטית של חדר האמבטיה. אך קורה לפעמים שלא שמים לב "לקטנות" ולא נוקטים באמצעי הבטיחות הדרושים כדי למנוע מפגעים ולהסיר סיכונים, הרי באמצעים מזעריים וכמעט תשומת לב ושמירה על כללי בטיחות, ניתן בהחלט למזער עד לאפס את הפגיעה בבני הבית. הדבר תלוי בנו וכנו בלבד.

ע. יוסי

(המאמר התפרסם ב"בטיחות" בטאון המוסד לבטיחות ולגיהות)

נסיכה כנערה עובדת

הנסיכה בסיפורי האגדה היתה יפה, לבושה הדר וסבלנית. לכל היותר היתה צריכה לדעת לחור חירות להזהיר. בעיות של פרנסה לא היו לה. גם לא של קאריירה.

הנסיכות של היום — גם אם הן יפות ואלגאנטיות — אינן מבוזות את זמנן בציפייה לבחיר ליבן. ולא רק מפני שהנסיכים הפנויים נדירים ביותר בימנו. הנסיכות של היום מוכנות לקשור את גורלן עם סתם בחור סימפאטי והן לא ידחו אחר כזה רק מפני שאבא שלו מיליונר. אבל בינתיים הן עוסקות לפרנסתן. לא בדיוק כמלצריות בדרייב־אין או טכנאיות טלפון, ואם כי שמענו על אחת שהצליחה כעוזרת לגננת. הרי שמרבית מעריפות עבודות זוהרות יותר.

רוזירה פון הוהנצולרן, בת 23, נינתו של הקיסר הגרמני האחרון. שאבות אבותיה ענדו את כתר המלוכה מישנת 1701 (עד 1918). מתכוננת להיכנס לעולם הפירסום. בינתיים היא מועסקת בכוח עזר באחת מסוכנויות הידיעות במערב גרמניה, מחתימה מעטפות ומגישה קפה לעיתונאים. אבל — בעזרת השם (והוהנצולרן!) היא עוד תתקדם, כי יש תקדימים.

סופי הבסבורג מפרסמת קוניאק

למשל, הנסיכה אלסנדריה בורג'יה, שבין אבותיה שני אפיפיורים ולפחות תריסר קארדינלים והיא עזבה, בגיל 20, את ארמון משפחתה, כדי להשתלם בבנקאות. היא עברה לניו־יורק, שכרה דירה שגודלה כגודל חדר אמבטיה בארמון והתקדמה לאט אבל בטוח. היום העלמה בורג'יה היא סוכנת מצליחה מאד בבורסה של ניו־יורק. בת ארצה, הנסיכה סינציה אלדוברנדי, בת ה־18, רוצה ללמוד אנתרופולוגיה, ובינתיים איננה מתבטלת אלא עוזרת לאמא, המנהלת סוכנות קייטרינג אריסטוקרטי מאד.

הנסיכה קאתרינה לימבורג־סטירום, נכדת הרוזן־של־פאריס וצאצא ישיר של המלך לואי פיליפ, היא ציירת מוכשרת, המצליחה להתפרנס ממכירת תמונותיה ואילו ביאנקה היפה, בתו של הנסיך אמדיאוס אאוסטה, עובדת בפאריס בדוגמנות צילום, ברומה לקרובתה, הלנה, בתו של מלך יוגוסלביה לשעבר. או סופי האבסבורג, נצר לשושלת קיסרי אוסטריה.

אופניים לכל סיני

התעשיה הסינית מתכוננת לייצר השנה 32 מליון זוגות אופניים, אך אין בכך כדי לספק את הביקוש. ליותר ממיליארד סינים האופניים משמשים כלי תחבורה בסיסי. בכבישיה של סין וברחובות עריה נעים כ־220 מליון אופניים ומשפחה סינית ממוצעת, מסתבר, אינה מוכנה עוד להסתפק בזוג אחד – כמעט כל אחד מבניה רוצה באופניים פרטיים.

מרשמים למחברת

פשטידות מספר הפשטידות

כשריוותתי, לפני פסח, על סיפרי בישול חדשים, לא היה מקום לדוגמאות, אבל מעולם לא מאוחר לכמה פשטידות טובות מספר הפשטידות של קובי בר, (הוצאת מודן)

פשטידת בצל

100 גרם חמאה; 6 בצלים גדולים, קצוצים; 1 כוס (250 מ"ל) שמנת לקצפת; 4 ביצים; 50 גרם גבינה צהובה מגוררת; 4 כפות קמח תופח; 1 כף עמילן תירס; 1/4 כפית מיורן; אגוז מוסקט מגורר, לפי הטעם; מלח ופילפל לפי הטעם; שמן לשימון התבנית (תבנית לפאי, קוטר 22), כף סולת.

מחממים את התנור לחום בינוני. ממיסים את החמאה במחבת גדולה, מוסיפים את הבצל, ומטגנים על אש נמוכה עד שיתרכך וייעשה שקוף. מוסיפים למחבת את השמנת, מטפים ומבשלים כ־2 דקות. מסירים מהאש ומניחים להצטנן קצת. מעבירים לקערה גדולה, מוסיפים את הביצים, את הגבינה, את הקמח, את עמילן התירס והמיורן, בוחשים היטב לתערובת אחידה. מתבלים באגוז מוסקט, מלח ופילפל ובוחשים שנית. משמנים את התבנית, זורים בתחתיתה את הסולת ומעבירים את התערובת אל התבנית. אופים כ־50 דקות, מוציאים מהתנור ומניחים להצטנן כ־10 דקות, לפני ההגשה.

פשטידת תפוח אדמה

5 תפוחי אדמה גדולים, קלופים וחתוכים לשמיניות; 2 וחצי כוסות מים לבישול תפוחי האדמה; 5 ביצים; 1/4 כפית כורכום טחון; מלח ופילפל שחור לפי הטעם; 2 כפות שמן לטיגון. כלי חסין אש בגודל 20×10 סמ'.

מחממים את התנור לחום בינוני. שמים את התפודים בסיר בינוני, מוסיפים את המים ומבשלים עד שיתרכבו. אך ישמרו על צורתם. מסננים היטב, מעבירים את התפודים לקערה ומועכים למחית חלקה. מוסיפים את הביצים והכרכום, מתבלים במלח ובפילפל ובוחשים היטב. מחממים את השמן בכלי חסין אש, יוצקים לתוכו את הבלילה ומטגנים על אש קטנה כ־5 דקות. מעבירים את הכלי עם הפשטידה לתנור, ואופים 40 דקות.

פשטידת עוף

750 גרם חזה עוף; 2 תפוחי אדמה; 2 פרוסות לחם או חלה, ללא קרום, שרויים במים וסחוטים; 3 ביצים; 1/4 כוס פטרוזילייה קצוצה; 1 כף פירורי לחם; 1 כף אבקת מרק עוף; 1/4 כפית כורכום; מלח ופילפל שחור לפי הטעם; תבנית רדיד אלומיניום קטנה.

שמים את חזה העוף בסיר בינוני, מכסים במים, מרתיחים ומבשלים כ־30 דקות. בינתיים מבשלים את התפודים (בקליפות) עד שיתרכבו. קולפים ומעבירים לקערה גדולה, מועכים למחית חלקה. מחממים את התנור לחום בינוני. מסננים את העוף מן המים, וטוחנים במטחנת־בשר (או במעבד מזון), מוסיפים למחית התפודים, ביחד עם התבנית, בוחשים לתערובת אחידה, מתבלים במלח ובפילפל ומערבבים היטב. מ... את התבנית ומשטחים בה את התערובת. אופים כ־45 דקות.

פשטידת נפוליאון

לבצק: 1 1/2 כוסות קמח רגיל; 50 גרם חמאה; 1 חלמון; 3 כפות שמנת חמוצה; קורט מלח. למלית: 2 ביצים; 25 גרם גבינה צהובה, מגוררת גס; 250 גרם (גביע) גבינה לבנה, שמנה; 1 כף גבינה מלוחה, מגוררת גס; 3/4 כוס (180 מ"ל) חלב; מלח ופילפל לפי הטעם. תבנית רדיד אלומיניום בקוטר 20 סמ'.

מחממים את התנור לחום בינוני. שמים את חומרי הבצק בקערה גדולה ולשים לבצק חלק. מקררים במשך 15 דקות. מרדדים את הבצק על משטח מקומח לעיגול בקוטר מתאים לריפוד תחתית ודפנות התבנית. משמנים את התבנית ומרפדים בבצק. מחדקים את הבצק לדפנות, ומיישרים את שוליו. שמים את חומרי המלית בקערה גדולה, ומוסיפים יחד לתערובת חלקה. יוצקים לתבנית המרופדת בבצק ואופים כ־45 דקות. מוציאים מהתנור ומניחים כ־5 דקות. מסירים את התבנית ושמים את הפשטידה בזהירות על צלחת הגשה. מגישים חם או קר.

פשטידת תפוחי עץ

1 ק"ג תפוחי עץ חמצמצים, קלופים ומגוררים גס; 2 כפות חמאה; 100 גרם צמוקים; 1 כפית קליפת לימון מגוררת; 1 כפית קליפת תפוז מגוררת; 1 כף מיץ לימון טרי; 1/4 כפית קינמון; 1/4 כפית ציפורן טחונה; 1/4 כפית אגוז מוסקט; 3 ביצים טרופות; 4 כפות סוכר; 1 כוס פירורי לחם; לקישוט: 100 גרם צימוקים ואגוזים קצוצים, תבנית מאורכת, 30×10 סמ'.

מחממים את התנור לחום בינוני. סוחטים היטב את התפוחים התפוחים המרוסקים. ממיסים את החמאה במחבת, ומטגנים בה קלות את התפוחים. מעבירים את התפוחים לקערה, מוסיפים את יתר החומרים ובוחשים היטב. משמנים את התבנית ויוצקים לתוכה את הבלילה. אופים 40־50 דקות. לקישוט אפשר לפזר על פני הפשטידה צימוקים ואגוזים, כחמש דקות לפני תום האפייה.

21.5.87

גביע אופ"א לגטבורג

סיימה בתיקו 1:1 את משחק החוץ שלה נגד דנדי יונייטד

קווין גאלאצ'ר מדנדי יונייטד (מימין) חולף על פני דן פרוברג מגטבורג בגמר גביע אופ"א אמש בסקוטלנד (תצלום: איי.פי.)

הקבוצה השבדית גטבורג זכתה הלילה בגביע אופ"א בכדורגל לאחר שסיימה בתיקו 1:1 את משחקה ברנדי, סקוטלנד, עם דנדי יונייטד.

במשחק הראשון שהיה לפני שבועיים בגטבורג ניצחו השבדים 0:1 והפרשנים סברו שיתרון מזערי זה לא יספיק במשחק הגומלין בסקוטלנד.

ואולם אמש, לעיני 22,500 אלף צופים, פתחה גטבורג בצורה יעילה יותר ובדקה ה־28 אף עלתה ליתרון 0:1. לנארט נילסון כבש את השער שהטיל דממה באיצטדיון.

ברור איפוא שהשער היה בעל משמעות רבה שכן הוא העלה את גטבורג ליתרון 0:2 בסיכום הכללי ועם שער חוץ.

דנדי יצרה לחץ על שער גטבורג ורק בדקה ה־59 הצליח ג'ון קלארק לאזן ל־1:1. תוצאה זו נשמרה עד לסיום בה עלו השבדים.

במוקדמות אליפות אירופה

בולגריה – לוכסמבורג 0:3

נבחרת הכדורגל של בולגריה ניצחה גם במשחק הגומלין בסופיה את לוכסמבורג 0:3 (0:2), בבית 7 במוקדמות אליפות אירופה.

נאסקו סיראקוב (33), גאורגי יורדאנוב (41 מן הנקודה הלבנה) וקריסטו קולב (57) כבשו את השערים.

20 אלף צופים חזו במשחק.

בנצחון זה העלה את בולגריה לראש טבלת הבית. המשחק הבא בבית יהיה ב־28 בחודש, כשלוכסמבורג תארח את אירלנד החופשית.

בית 7

1. בולגריה	5	3־10	8
2. בלגיה	5	4־13	7
3. אייר	5	4־4	5
4. סקוטלנד	5	5־4	4
5. לוכסמבורג	4	16־1	0

נדחה ערעור עמר

מאת אשר גולדשלגר

יהודה עמר יחמיץ את משחק הליגה של קבוצתו מחרתיים מול קבוצת בית"ר נתניה במסגרת מאבק ההישארות של הפועל תל אביב בליגה הלאומית.

בית הדין העליון, בהרכב עורכי הדין עובדיה רדיאל, שאול אלוני ואורי סלונים דחה אמש את ערעור הפועל ת"א כנגד הרשעת יהודה עמר.

הפועל ת"א ביקשה מבית הדין העליון לאפשר ליהודה עמר לשחק מול בית"ר נתניה משום שלדעתם אין מקום להרשיע את הכדורגלן בגין הרחקה במשחק ידידותי לא רשמי.

בית הדין העליון קבע כי על פי תקנון המשמעת ההרחקה במשחק ידידותי בין לאומי מחייבת ריצוי עונש במשחקי ליגה וגביע.

לפיכך לא ישחק מחרתיים יהודה עמר וביום רביעי הבא יועמד לדין משמעתי.

בעקבות החלטה עקרונית זו יחמיצו ניסים כהן וליאור רוזנטל את משחקי קבוצותיהם מחרתיים במסגרת הליגה. השניים ספגו כרטיס צהוב חמישי במשחקים מול ליברפול וגלאזגו ריינג'רס.

קבוצת בית"ר ירושלים, אלופת הליגה הלאומית, נקנסה אמש בסכום של 500 שקל בגין זריקת רימון עשן והזיו למגרש במשחק האליפות עם מכבי ת"א. בית הדין המשמעתי, בהרכב עו"ד מיכה ויתקון, קבע חד משמעית שרימוני העשן נזרקו על ידי אוהדים ירושלמים שמחים.

הפעם גאנדי נכנע

משחק הטניס נגד הודו בבית העליון בגביע דייוויס ייערך בניו־דלהי * דובר משרד החוץ הישראלי: „סיפוק שההודים פעלו על פי רוח ספורטיבית" * דובר משרד החוץ ההודי: „לא הרשינו בטניס־שולחן כי הפדרציה לא עמדה על כך... בטניס המצב שונה" * ההחלטה תגרור תגובות מחאה ממדינות ערב

מאת יצחק אשל

נבחרת הטניס של ישראל תתמודד מול הודו בבית העליון של גביע דייוויס בין ה־24 ל־26 ביוני בניו־דלהי שבהודו — כך עולה מטלקס שהגיע אתמול לאיגוד הטניס בישראל ושנשלח על ידי מזכ"ל איגוד הטניס ההודי לצה ראורי.

ההודי מציין עוד שהמשחקים יהיו על מגרשי דשא וכדורי המשחק יהיו כדורי פפאן צהובים.

משחקי היחידים יחלו ב־11 לפנה"צ ומשחק הזוגות בשעה 2 בצהריים.

איגוד הטניס הישראלי אישר את קבלת הטלקס וביקש במברק חוזר פרטים נוספים בנושא השהייה.

בכך הגיעה לקיצה התעלומה שנמשכה כחמישה שבועות, האם הודו תסכים לארח את ישראל בביתה או שהמשחק יתקיים במגרש ניטראלי בארץ אחרת.

כזכור אישר האיגוד הבינלאומי בטניס שלוש דחיות להודים, ונתן להם בכל פעם ארכה נוספת. הארכה האחרונה עמדה לפוג בעוד ארבעה ימים. האיגוד הבינלאומי התרה בהודו שגם ירחיק אותם מהמשחקים וגם יקנסם באם לא תענה על ארכה זו.

יו"ר איגוד הטניס דוד הרניק אמר בתגובה שהגרלת המשחקים עם הודו היא קשה ביותר. על אחת כמה וכמה מאחר שהמשחקים יתקיימו בהודו בתנאים להם ישראל לא מורגלת הן בבחינת מגרשי הדשא והן מבחינת הקהל המקומי.

עם זאת ציין הרניק שהנבחרת הישראלית תקיים אימונים על מגרשי דשא ותחרויות באנגליה ותבחן גם את האפשרות לקיים מחנה אימון בהודו לפני התחרויות.

סוכנויות הידיעות רויטר ועתי"ם פרסמו אמש כי עסקן ספורט הודי בכיר אמר כי ראש הממשלה, ראג'ב גאנדי לא אישר בחודש פברואר את ביקור נבחרת ישראל בטניס שולחן כאשר התקיימו בהודו תחרויות אליפות העולם בענף זה. הפעם איפשר את התחרות בין הודו לישראל, לאחר שנפגש עם כוכב הטניס ההודי ויג'יי אמריטראז', בתחילת החודש.

עסקן הספורט ההודי הבכיר אמר, כי אמריטראז' שיכנע את גאנדי להרשות את קיום משחק רבע הגמר בהודו, מאחר שסירוב עלול לגרור גירוש ממשחקי גביע דייוויס.

דובר משרד החוץ ההודי אמר, כי הודו תאפשר את קיום התחרות בחודש יולי על אדמתה, בגלל התקנות המחייבות את הודו להיות המארחת של המשחק הזה.

„אין זו הפעם הראשונה. שיחקו נגד ישראל בטניס־שולחן בכלכותא ב־1981 ובטוקיו ב־1983", אמר. „לא הרשינו לישראלים לבוא להודו למשחקי האליפות בטניס־שולחן מפני שהפדרציה הבינלאומית לטניס־שולחן לא עמדה על כך. בטניס המצב שונה", אמר הדובר.

ההחלטה של הודו עלולה לעורר תגובות מחאה מצד מדינות ערב ומצד הקיצונים שבין 80 מליון המוסלמים בהודו.

הודו הגיעה לרבע הגמר לאחר שגברה על ארגנטינה בסיבוב הראשון בניו־דלהי. אילו סירבה לקיים את המשחק היתה מסתכנת בהוצאה מתחרויות גביע דייוויס ואף היתה צפויה לקנס כבד.

דובר משרד החוץ הישראלי אמר: „אנו מקדמים בברכה החלטה זו. אנו שמחים שההודים החליטו לפעול על־פי הרוח הספורטיבית ואנו מצפים לקיומה של התחרות".

ישראל תצטרך ללחום הערב נגד ענקי הולנד

כדורסל

מאת יצחק אבידור, מיוחד ל„על המשמר"

נבחרת הכדורסל של ישראל תקיים הערב ב־8, שעון ישראל, משחק בין־ארצי נגד הולנד. המשחק יתקיים בעיר הארנם, הנמצאת במרחק של 100 ק"מ מאמסטרדם, בה עורכים הישראלים מחנה־אימון.

המאמן צבי שרף ציין אמש כי האימונים בהולנד הם מאמצים מאוד עד שכמה שחקנים, ביניהם דורון ג'מצ'י, סובלים מעייפות רבה. זו הסיבה שג'מצ'י ביקש לא להיכלל הערב בחמישייה הפותחת, בה בטוחים רק שלושה שחקנים: לאוואן, מרסר, האוורד לאסוף וישראל אלימלך.

הבעייה הישראלית הערב תהיה כיצד לנטרל את ההולנדים הענקים, ובראשם סמית, שגובהו 2.21 מטר. שחקנים מצטיינים בנבחרת הולנד הם קיפרס, אסוולט ופיטרסה.

המשחק הערב יהיה ידידותי והחל מיום שישי ישתתפו הישראלים בטורניר באמסטרדם, יחד עם נבחרות צרפת, רומניה והולנד.

עתוני שווייץ: ישראל חלשה יותר ממלטה

מאת יוסף אלמרן, כתב „על המשמר" בשווייץ

ג'נבה. — „חזינו במשחק ברמה נמוכה מאוד בין נבחרת שווייץ, שדומתה לקבוצה מדרג ב', לבין נבחרת ישראל, שדומתה לקבוצה מדרג ג'" — אמר שלושום, בתום המשחק הבין־ארצי בבראו פרשן ראדיו שווייצי. לדיעה זו שותפים כל עתוני אתמול.

בעיקר היו עתונאי שווייץ ביקורתיים לגבי התקפת נבחרת שווייץ. העתונאים גם הדגישו שישראל לא יכולה לתרץ את הפסדה בזה שהמגרש היה מלא בוץ. „אפילו מלטה, שהפסידה 4:1 לפני חודש, שיחקה טוב יותר".

עתון מציריך ציין שאם כבר צריך להעריך מישהו מהשחקנים הישראלים הרי שרוני רוזנטל ואבי רן היו הטובים ביותר.

במשחק נקבע שיא שלילי שאינו יכול להחמיא לנבחרת ישראל: מאז תום מלחמת העולם השנייה לא היה מספר קטן כל־כך של צופים (3500) במשחק בין־ארצי בשווייץ והמספר של 300 צופים שחזו במשחק נבחרות העתודה בצוק הוא ממוצע בליגה ב'...

אמש חזרו שתי הנבחרות לארץ.

הנכות והנכים עושים חיל

מאת אברהם תשובה, לוריין בצרפת

נבחרות הנכים של ישראל, הגברים והנשים, הוסיפו אתמול לעצמן נצחון שלישי ברציפות במסגרת משחקי אליפות אירופה בכדורסל לנכים בלוריין שבצרפת.

בכך הגבירו שתי הנבחרות הישראליות את סיכוייהן להעפיל למשחקי הגמר.

נבחרת הנשים, תחת שרביטו של המאמן דני שחר הציגה אתמול את משחקה המעולה ביותר במסגרת הטורניר כאשר גברה על סגנית אלופות העולם נבחרת הולנד בתוצאה 42:46 לאחר שהולנד הובילה במחצית 14:23.

המשחק היה מהיר ורב תהפוכות. במחצית הראשונה גילתה הנבחרת ההולנדית עדיפות על נבחרתנו. אולם במחצית השניה חל שיפור ניכר במהירות ודיוק הקליעה של נבחרת הנשים הישראלית שגילתה משחק התקפי מלא צרופים. היתרון ההולנדי נמחק.

שתי השחקניות המצטיינות של ישראל בתיה שוקי ונורית יעקב הוצאו מהמשחק בגין 5 עבירות. עובדה זו לא שברה את רוחן של הכדורסלניות שהמשיכו להוביל.

שלוש דקות מהסיום היתה התוצאה 40:42 לישראל. בהמשך היה מגורט עצבים כאשר דקה וחצי לסיום היתה התוצאה 42:44 לישראל.

20 שניות לפני הסיום זכתה ישראל בכדור חוץ שנמסר לאריאלה ויזן וזו ללא היסוס קלעה וקבעה את התוצאה הסופית 42:46.

500 צופים נלהבים, בהם יהודים רבים, הודו לנבחרת הישראלית בתשואות ובחיבוקים על משחקה המעולה.

לנבחרת הגברים הזדמן הפעם משחק קל יותר כאשר גברו על נבחרת שוויץ 35:68 לאחר 16:33 במחצית.

מאמן נבחרת הנכים שמעון שלח שיתף במשחק זה את כל שחקני הנבחרת.

קלעו לישראל: שפרן 14, שר־טוב 12, אמויל 8, צור 8, לוי 7, גויאל 6, לושקוב 4, כהן 4, יעקב 3, וחגאי 2.

וויליאמס לדין משמעתי

מאת יצחק ויסהוף

מעניין כיצד יגיב הכדורסלן ארל וויליאמס כשיקבל את ההזמנה להופיע בשבוע הבא בפני ועדת המשמעת של איגוד הכדורסל בעוון הפרת תקנון התשלומים לשחקני הליגה הארצית.

אולי וויליאמס לא יתרגש יתר על המידה, אבל קבוצתו אליצור נוה דוד רמלה שהעפילה לליגה הלאומית לא יודעת כיצד „לאכול" את הזימון לשופט ולקבוצה.

יחד עם ארל וויליאמס ואליצור נוה דוד רמלה זומנו לועדת המשמעת גם העולה השניה מכבי נתניה והשחקנים מייקל אליצור (רמלה), מייקל קרטר ודויוס ווס (מכבי נתניה).

שלוש הקבוצות הראשונות שהועמדו כבר לדין (והוענשו) הם מכבי קרית־מוצקין, הפועל קרית גת ומכבי ירושלים שממאזנן הוחו שתי נקודות ליגה בעונה הבאה.

כדורעף

הרומנים ניצחו את הנוער 0:3

קבוצת הכדורעף הלאומית מרומניה, „רלר סבינשטי" הביסה אמש במכון וינגייט את נבחרת הנוער של ישראל — 0:3 (15:12, 15:1, 15:8).

הרומנים גילו יתרון מוחלט וניצחו בקלות תוך 45 דקות.

שפטה: נתנאל תרום וגני לוטן.

הערב ישחקו הרומנים בבאר שבע.

ווילי דוידמן הובא למנוחות

מאמן הטניס הוותיק, ווילי דוידמן, נפטר ביום שלישי והובא אתמול למנוחות בבית העלמין בחולון. בן 81 היה במותו.

המנוח עלה לארץ מגרמניה עם עלות הנאצים לשלטון ב־1933. הוא הפך תוך זמן קצר למאמן בעל רמה גבוהה בטניס והמשיך בפעילות זו עד יומו.

פעילותו העיקרית היתה במגרשי „מכבי" תל אביב ברחוב טשרניחובסקי בת"א וכן השתתף מידי פעם במשחקי ראווה עם טניסאים בינלאומיים. הוא הקים דור של טניסאים, שכמה מהם זכו באליפויות טניס, כמו יהודה (יורק) פינקלקראוט, מרדכי אפל, גבריאל דובינצקי, ומעל כל — בנו אליעזר, שהיה משך שנים אלוף ישראל וזכה להצלחות בחו"ל.

בשנות החמישים שימש מאמן נבחרת ישראל בתחרויות גביע דייויס. הוא פרש מפעילות האימון לפני 15 שנה והותיר את המקצוע בידי בנו אליעזר.

הניח אחריו אשה, בן ונכד.

טניס

הנערים לחצי הגמר

מאת יצחק אשל

נבחרת הנערים של ישראל בטניס עד גיל 16 העפילה אתמול לשלב חצי הגמר בקדם אליפות העולם המתקיימת בהונג־קונג.

ישראל גברה על טאייואן 0:2, אוהד ויינברג גבר על שונג פנג 6:3, 6:1. ניר דקל ניצח את שונג 7:5, 7:5. משחקי חצי הגמר יהיו ביום שישי.

מאצ'יר נוצח ע"י יילן

מילוסלאב מאצ'יר נוצח במפתיע במסגרת תחרויות על גביע האומות בדיסלדורף, על ידי הגרמני אריק יילן 1:6, 1:6.

מילאן שרייבר השווה ל־1:1, כשניצח את דאמיר קרטיץ' 7:6, 6:4.

שבדיה ניצחה את אוסטרליה 0:2, כשיוהאקים ניסטרום גבר על פול מקנאמי 6:2, 6:7, 7:6 ואנדראס יאריד ניצח את פאט קאש 6:1, 7:6, 6:7.

ערב קודם־לכן הכניעה צ'כיה את אוסטרליה 0:3 וארגנטינה גברה על צרפת 1:2.

שדיר שוב בקרב אליפות

מאת יוסף חכם

צבי שדיר, שופט הכדורגל הבינלאומי שניהל אשתקד את משחק האליפות בליגה הלאומית, ינהל מחרתיים את משחק האליפות בליגה הארצית בין הפועל ירושלים להפועל „צפריריה" חולון במגרש ימק"א בירושלים.

שופטי השבת בלאומית

משה אשכנזי (בני־יהודה תל־אביב — מכבי יבנה), דאוד סוהיל (מכבי פתח־תקוה — מכבי חיפה), יאיר טילנגר (הפועל פתח־תקוה — בית"ר ירושלים); חיים ליפקוביץ (מכבי נתניה — שמשון תל־אביב); עובדיה צבי (מכבי תל־אביב — בית"ר תל־אביב); יוסף דיאמנט (הפועל תל־אביב — בית"ר נתניה); יהושע לויה (הפועל כפר־סבא — הפועל לוד); דני ימפולר (הפועל באר־שבע — מכבי יפו).

שופטי השבת בליגה הארצית

יצחק בן יצחק (הכוח מכבי רמת־גן — הפועל רמת־גן); יעקב שיינר (בית"ר רמלה — הפועל בית־שאן); עובדיה בן־יצחק (הפועל עכו — הפועל טבריה); ראובן זינו (הפועל דימונה — בית"ר נהריה); סבי אלנקוה (הפועל מרמורק — הפועל יהוד); שלמה שחר (הפועל חיפה — מכבי שעריים).

במשחק המרכזי בקרב לעליה לליגה א' בין הפועל בני נצרת ומכבי עכו ישפוט הלאומי רחמים רינאצ'י.

שלכטר עוד לא בנתניה

מאת יוסף גלזר

שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, א.ד. בר הוציא אתמול צו האוסר על הכדורסלן סטיב שלכטר להתאמן ולהרשם בקבוצת מכבי נתניה.

השופט גם אוסר על מכבי נתניה לחתום עימו חוזה ועל איגוד הכדורסל להעבירו לשורות נתניה.

הצו הוצא לבקשת פרקליט הפועל חיפה, עורך הדין אריה בן־ארי שטען כי לשלכטר יש התחייבות בכתב ובעל־פה לשחק בעונה הבאה בהפועל חיפה.

הצו הוצא במעמד צד אחד אך נקבע דיון במעמד שני הצדדים ליום שני.

החיפנים מתכוונים לבקש שהחלטות שופט בית המשפט המחוזי תהיינה סופיות או להתפשר לקבל פיצוי כספי.

כזכור סיכם סטיב שלכטר על הופעה במכבי נתניה שהעפילה העונה לליגה הלאומית. חיפה טוענת שגם אצלה הוא חתום.

אייאקס לגמר גביע ההולנדי

מחזיקת הגביע ההולנדי וגביע אירופה למחזיקות גביע, קבוצת אייאקס אמסטרדם, העפילה פעם נוספת לגמר הגביע ההולנדי, לאחר שהכניעה במשחק החוזר את חרונינגן 0:8.

המשחק הראשון באמסטרדם נסתיים בתיקו אפס.

אייאקס תתמודד ב־3 ביוני בגמר מול דן האג.

בתורכיה זכתה בגביע קבוצת גנלרבירליג'י, למרות שהפסידה בגמר הגומלין לאסקישהיר 2:1. במשחק הראשון ניצחה גנלרבירליג'י 0:5.

● מאמן הכדורגל השבדי נילס לידהולם בן ה־64, שהודח ממילאן, חוזר לרומא, אותה אימן פעמיים בשנים 1978/79 וב־1983/84 והצעיד אותה לזכיה בתואר האליפות ובשני גביעים.

שתי קבוצות מהליגה השניה העפילו לחצי הגמר הצרפתי

שתי קבוצות הנאבקות על הבכורה בליגה, מארסיי ובורדו, עלו לחצי גמר הגביע הצרפתי.

במשחק הגומלין הפסידה בורדו לליל 2:1, אולם בורדו שניצחה במשחק הראשון 1:3 עלתה לשלב הבא.

מארסיי נפרדה בלא שערים מלנס אבל בראשון ניצחה 0:1.

כן עלו לחצי הגמר, ריימס מהליגה השניה, שניצחה את לאוואל 4:3 בבעיטות עונשין מ־11 מטרים, משום שכל אחת ניצחה 0:1 והתוצאה לא השתנתה לאחר הארכה.

קבוצה נוספת מהליגה השניה בחצי הגמר, תהיה אלס למרות שהפסידה בגומלין לשטרסבורג אף היא מן הליגה השניה. במשחק הראשון ניצחה אלס 0:2.

שומאכר מכר כבר רבע מליון עותקים

שוער נבחרת גרמניה המערבית וקבוצת קלן, טוני שומאכר, מכר רבע מיליון עותקים מספרו שבו תקף את הכדורגל הגרמני והספורטאים.

שומאכר יבוא לפאריס באמצע החודש כדי להציג את ספרו, שיצא לאור השבוע בשפה הצרפתית.

שחום עור מאנטיב יבחן בהפועל ת"א

ביל וורנר המתנשא לגובה 1.96 מטר יגיע הערב ארצה כדי להיבחן בשורות קבוצת הכדורסל של הפועל ת"א.

וורנר שיחק בשנה שעברה במדי הקבוצה הצרפתית אנטיב והוא נחשב כשחקן חוץ אולם בהפועל ת"א רואים בו שחקן דו־גוני המסוגל גם לקלוט ריבאונדים ולשמור היטב. בכל מקרה, מחר או מחרתיים, יערך לו מבחן אליו גויסו חיים זלוטיקמן, ארז חזן, המבקש לשחק בהפועל ת"א ואחרים. לאחר המבחן יוחלט האם להחתים את וורנר שחום העור.

בשלב זה דרישותיו של הכדורסלן, המיוצג על ידי אבי זילברמן המתגורר כיום בצרפת, הן גבוהות.

ליברפול לא היוותה אמת־מידה ליכולתה של ישראל

שווייץ – מודד אמיתי

נבחרת אירופית, בעלת מסורת, אך מדרג בינוני, העמידה את נבחרתנו בצל * לא רצינו להסתתר מאחורי תירוץ־מלמיליאן * משחקים בין־ארציים הם המודד לרמה ויכולת * בראזיל – מבחן מסקרן

מאת ישראל פז

האם אנו יודעים לשמור על אמת־מידה בכדורגל — ודאי לא. אחרי נצחון סגל הנבחרת הלאומית בנעילת משחקי הפועל ברמת־גן על ליברפול האנגלית (0:3), חשבנו שכבר הגענו לפסגה. שלשום בערב אחרי הפסד הנבחרת הישראלית, בבראו, לנבחרת שווייץ — 1:0, כבר היה המצב־רוח שפוף.

אותם מתלהבים מנצחון לליברפול נסוגו עד כדי קיצוניות במתיחת ביקורת. שמעתי אומרים, מי זה נבחרת שווייץ?

התשובה: שווייץ היא אמנם נבחרת מהדרג הבינוני באירופה, אבל עם מסורת ארוכה, משובצת גם מרי־שנים בלתי־מובטלים בזירה הבין־לאומית. הלוואי עלינו. עובדה. היא גילתה — לפי הדיווחים — עליונות מוחלטת על הנבחרת הישראלית. רק הצטיינותו של השוער אבי רן, שהיה בבראו בשיאו, הצילה את נבחרתנו מתבוסה.

אחד הפרשנים שחזה במשחק ציין כי הישראלים התקשו לעבור את חצי המגרש. השווייצים לחצו כל־כך חזק עד שהישראלים התקשו להתפרק. אל נשכח, בנבחרת ישראל הופיעו שלושה כדורגלנים שישחקו בעונה הבאה בקבוצות אירופיות. כמו רוני רוזנטל, שבא למחנה בשווייץ מקבוצתו הבלגית, פ.צ. ברוז', אלי אוחנה שישחק בעונה הבאה במכלין הבלגית ואבי כהן, שילבש את חולצת הגלאזגו־ריינג'רס הסקוטית.

מבחני־כוח

ההפסד לווה ב„פזמון" מגוחך: אילו שיחק אורי מלמיליאן זה היה אחרת. מלמיליאן, ככדורגלן מספר 1 שלנו, בוודאי שהיה מועיל. אך ספק אם היה מסוגל לשנות את אופי המשחק בצורה קיצונית. לכן, מי שרוצה את טובת הנבחרת בודאי שיפסיק להסתתר מאחורי תירוצים בלתי־רציניים.

להערכתי כל עוד לא תצליח נבחרתה הלאומית של ישראל להשתבץ בקביעות במפעלים בין־לאומיים, במיוחד אירופיים, ולקיים במסגרתם פעילות רצופה, ספק אם תוכל להתקדם. כי משחקי־ידידות אינם תמיד מודד. נבחרות אירופיות משקיעות את מירב המאמצים במשחקים עם חותם רשמי. משחקי ידידות הם עבורם מבחני־כוח ותחרויות־הכנה. גם השווייצים ראו במשחק עם ישראל אימון והכנה לקראת המיפגש שלהם עם שבדיה, במוקדמות גביע־אירופה.

המאמן הלאומי שלנו, היוגוסלבי מילינקו מיחיץ', עושה כמיטב יכולתו להקנות לנבחרת ישראל ביטחון בכוחה, אבל גם הוא מוגבל, שכן אותן תחרויות אינן מחייבות והתייחסות היריבים בהתאם.

הפסד 1:0 לשווייץ אינו מפלה, אבל החשוב יותר כיצד שיחקנו. איזו יכולת הציגה נבחרת ישראל לעומת היריב האירופי, שאיני מזלזל בכוחו. העובדה שכל הדיווחים מסרו על שליטה מוחלטת של המארחים משווייץ אינה מחמיאה לנבחרת ישראל. לפחות היתה זו מגלה טפח של משחק. לאסוננו, כאשר אנו מתייצבים למשחקי מעין זה המחשבה הראשונה היא כיצד לא לספוג. ואז נוקטים במשחק הגנתי. הכדורגלנים אינם מורשים לשחק בחופשיות. ברגע שהדגש הוא על טקטיקה בלבד מאבדת הנבחרת את חופש משחקה.

בנבחרת ישראל יש כיום, לדעתי, בסיס טוב לקידום. גם העובדה שקיים עורף רציני בדמותה של נבחרת העתודה (גם זו הפסידה לשווייץ — 3:1), מוכיח על המשכיות. הבעייה הגדולה שלנו היא שאנו נאלצים ל„התבשל" במשחקי־ידידות.

סיבות מובנות

אסור לבנות על הצלחות כמו אלה נגד ליברפול האנגלית, שכבודה במקומה מונח, אך כדי להיות כנים עם עצמנו אנו יודעים את המצב האמיתי. מי שראה את ליברפול, או גלאזגו ריינג'רס ברמת־גן, וכעבור כמה ימים חזה מעל מסך הטלוויזיה בגמר הגביע האנגלי בין קובנטרי וטוטנהאם, הבין את ההבדל. ליברפול, וגם גלאזגו ריינג'רס, לא הגיעו ל־50 אחוז מיכולתן ברמת־גן. שתי הקבוצות סיימו יומיים קודם לכן את משחקי הליגה שלהן. אמנם הריינג'רס זכתה באליפות סקוטלנד בעוד שליברפול, אלופת אשתקד, היתה שנייה בליגה האנגלית. אך אי־אפשר לתבוע מכדורגלנים הבאים לארץ־של־שמש להמשיך להתעלות, ברגע שנשמעת שריקת הסיום לליגה ארוכה וקשה מתפרק, באופן טבעי, כל המתח.

מבחן בין־ארצי נוסף יהיה לנבחרת ישראל ב־1 ביוני ברמת־גן נגד נבחרת בראזיל. אין זה צריך לעניין אותנו באיזה הרכב תופיע בראזיל. אם הצליחה להלהיב שלושים 100 אלף צופים בוומבלי, במשחק התיקו 1:1 נגד אנגליה, ברור שאין חשיבות ל„שמות". בבראזיל, מדינה שהכדורגל בה הוא מצרך להמונים.

משחקי הפועל הבליטו מתאבקים ישראלים מצטיינים

האם מאבן תצא מדלייה?

מומחה ההאבקות הישראלי, סלומון סטולר, סבור כי אבן ברנשטיין הוא פוטנציאל למדלייה בסיאול * ברנשטיין, מיגרשווילי וסיפיאשווילי ניצחו אלופים * ישראל תארגן ב־1990 את אליפות העולם לנוער

אבן ברנשטיין (למעלה) – התקוות הישראלית הגדולה במשחקים האולימפיים בסיאול

האבקות

מאת יצחק ויסהוף

הרחק מאורות הבמה, בנצרת־עילית, התקיימה תחרות ההאבקות במשחקי הפועל, שהיוו את אחד המוקדים שכלי־התקשורת, משום מה, כמעט שהתעלמו ממנה.

אלופים אירופיים ועולמיים לבוגרים ולנוער, נטלו חלק בתחרות זו. 65 מתאבקים שהגיעו לישראל משמונה מדינות — רומניה, הונגריה, מערב־גרמניה, ארה"ב, בלגיה, צרפת, נורבגיה, אל־סלבדור, והמארחת ישראל — הציגו רמה שלדעת מומחים שצפו בתחרות השתווה לדרג הבין־לאומי הגבוה באירועים מעין אלה.

סלומון סטולר, מזכיר איגוד ההאבקות בישראל, אומר: „מי שלא ראה את המאבקים שהיו באולם ברקוביץ בנצרת־עילית — הפסיד. רק לראות את אלוף ישראל, אבן ברנשטיין, מנצח אלוף ממדינה מזרח־אירופית זה משהו. ברנשטיין ניצח את אלוף רומניה, איוון טרמקואיס, בעבר אלוף אירופה. כאן לא התרגשו כלל מנצחון נפלא זה"...

מתאבקים מעולים

סטולר מלא סיפוק מהמאבקים המעניינים שהיו בנצרת. בסיכום הכללי ניצחה ישראל עם 47 נקודות לפני רומניה — 36 והונגריה — 28.

ההונגריה נטלה 4 מדליות־זהב אישיות: רומניה — 3 וישראל — 2.

סטולר מביא מעט מהשמות של המתאבקים המעולים ששהו בישראל: „במשקל עד 52 ק"ג התחרה לארס רונינגן מנורבגיה, שלישי בעולם ב־85 ורביעי ב־86. באותו משקל התמודד הרומני איליה מינקואינה, אלוף העולם לנוער עד גיל 20, במשקל 48 ק"ג. ב־57 ק"ג הופיע אלוף עולם אחר לנוער, פטרה אוניקה. ב־68 ק"ג הוכיח הישראלי בני מיגרשווילי כי המקום השלישי בעולם לנוער בו זכה בשנת 1984 אינו מקרי. באותו משקל ניצח אוטה קונסטנטין מרומניה, אלוף אירופה לבוגרים את בני בגמר. במשקל זה התחרו תשעה ספורטאים מכל המדינות שנטלו חלק במשחקי הפועל בהאבקות, והיה מסמר התחרות".

סלומון סטולר אינו מפסיק להתלהב מהתחרות למרות שכבר עברו כמעט שבועיים מסיומה. „מולר קלאוס, מהגר רוסי החי במערב־גרמניה, היה אלוף אירופה לנוער במשקל 74 ק"ג. במשקל זה נוצח מולר ע"י ההונגרי טיבור פרולסקי. רק שתבין איזו רמה גבוהה הוצגה. הצגה נוספת, גם של ישראל, היתה במשקל 100 ק"ג: אבן ברנשטיין ניצח את הרומני טרמקואיס, וזה הישג עצום לישראל. ברנשטיין מסוגל להצליח בצורה ממשית במשחקי סיאול בשנה הבאה, והוא כיום הספורטאי הבטוח ביותר שלנו לסיאול" אומר סטולר, ומוסיף שייתכן שישראל תשגר עוד שני מתאבקים במשקלים 62־48. „בגלל התחרויות ביום הכיפורים תשגר ישראל משלחת מצומצמת בהאבקות".

איכות עדיפה על כמות

קרב נוסף שהלהיב את הצופים בנצרת, ואת סטולר, היה במשקל עד 130 ק"ג: „היה זה קרב רציני בהשתתפות שישה מתאבקים מרומניה, הונגריה, ארה"ב, ישראל, נורבגיה וארה"ב. הישראלי אמזור סיפיאשווילי נוצח בקושי בנקודות ע"י אלוף העולם בשנה שעברה, ההונגרי קאספר טאמאי".

לסלומון תקווה שבתחרות לזכר י"א חללי מינכן, בתחילת 1988, ישתתפו מתאבקים מפולין, ואולי מברית־המועצות. עם מדינות כמו הונגריה ורומניה יש לנו קשרים מצויינים. אנו נוסעים לשם, והם באים אלינו. ישנה נורמליזציה."

על מצב ההאבקות בארץ אומר סטולר: „כיום יש בארץ איכות של מתאבקים העוברת את הכמות. הבעייה שלנו שיש מתאבקים טובים, אבל הם חסרים מתחרים בעלי רמה נאותה. קיים פער גדול בין הבוגרים לבין הנוער. אבל יש עתיד. אני רואה בגילאי 16־12 מתאבקים טובים. המטרה שלנו להגיע בעוד כשלוש שנים עם צעירים לאליפות העולם. חייבים להקים בארץ עוד 2־3 מרכזי האבקות כדי שיגיעו לרמה של הפועל תל־אביב ובאר־שבע. השתתפות בתחרויות ברמה נאותה המתקיימות בעולם יכולה רק לשפר".

ישראל תארח ב־1990 את אליפות העולם לנוער.

מומחה סלומון סטולר

נברסון: ירושלים, הגליל או אליצור

קרל נברסון ששיחק בעונה שעברה במדי אליצור נתניה נמצא על כוונת הפועל הגליל העליון.

נברסון קיבל הצעה גם מהפועל ירושלים ונראה כי צפוי מאבק בין שתי הקבוצות על שרותיו של הכדורסלן כשגם קבוצתו הקודמת אליצור נתניה עדיין לא ויתרה עליו.

איתן בודניוק מנחש את משחקי השבת:

שימו על הפועל פ"ת: בית"ר ת"א עלולה להסתבך

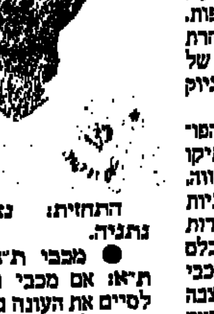

מאת יצחק ויסהוף

רק 180 דקות מפרידות ביום בין רגלי שחקני הליגה הלאומית ושפת־זיום.

בצמרת כבר הושגה ההכרעה. ובית"ר ירושלים זכתה באליפות. גם בתחתית התמונה מתבהרת לאחר שיתממשו ניחושיו של מלס הפועל פ"ת, איתן בודניוק (19).

בודניוק מעניק נצחון להפועל ת"א על בית"ר נתניה, ותיקו למכבי יבנה בשכונת־התקווה. לנוכח שתי תוצאות הגיוניות אלו אין בודניוק איש־בשורות לבית"ר ת"א. לה צופה הכלם הפתח־תקוואי הפסד מול מכבי ת"א — הפסד שישמור את מצבה נתניה, ויעתיק את ההכרעה לגבי הורדת השלישית למחזור האחרון. בו תארח בית"ר ת"א את מכבי נתניה, ומכבי יבנה את הפועל באר־שבע.

● בני־יהודה ת"א — מכבי יבנה: בני־יהודה תשתדל לא להפסיד. מכבי יבנה תיאלץ להסתפק בנקודת־ליגה אחת. התחזית: תיקו.

● מכבי פ"ת — מכבי חיפה: למכבי פ"ת זו הזדמנות יוצאת־מהכלל לסיים את העונה במקום מכובד בצמרת. למכבי חיפה הגנה חרידה, לבד מהשוער אבי רן. צעירי מכבי פ"ת מסוגלים להשאיר את שלוש הנקודות ב„מלאבס". התחזית: נצחון למכבי פ"ת.

● הפועל פ"ת — בית"ר ירושלים: קבוצתי, מהמר על נצחון ישתש. אם השוער רוני ג'רבי העונה בצורה חיובית. אנו חייבים לסיים את פ"ת לנצל את העובדה. על הפועל שלום תשחק ללא אורי מלמיליאן ויוסי מורחי. התחזית: נצחון להפועל פ"ת.

● מכבי נתניה — שמשון ת"א: שמשון כלה. השחקנים חושבים על הים. מכבי נתניה רוצה עוד נצחון, לפני שתסתיים העונה.

התחזית: נצחון למכבי נתניה.

● מכבי ת"א — בית"ר ת"א: אם מכבי ת"א לא רוצה לסיים את העונה במקום ה־8 היא חייבת לנצח את בית"ר ת"א. אני מאמין כי בני טבק, אלי דרייקס ויתר השחקנים מסוגלים לגבור בבלומפילד על בית"ר ת"א. לבית"ר לא תספיק רוח הלחימה. התחזית: נצחון למכבי ת"א.

● הפועל תל־אביב — בית"ר נתניה: הבל לדבר על משחק זה. הפועל ת"א חייבת לזכות בשלוש הנקודות ותצליח במשימה. התחזית: נצחון להפועל ת"א.

● הפועל כפר־סבא — הפועל לוד: שחקני הפועל כפר־סבא יעשו גיוס כללי למען „חברם אלי יאני", שיסיים את העונה כמלך־שערים. שתי הקבוצות סיימו כבר את העונה אולם העובדה שיאני שואף לתואר מלך־השערים תעניק את הנצחון לחבריו. התחזית: נצחון להפועל כפר־סבא.

● הפועל באר־שבע — מכבי יפו: יפו גמרה כבר את הסיפור. באר־שבע רוצה לסיים במקום טוב ככל־האפשר. המשחק הוא באנקר של הפועל באר־שבע.

התחזית: נצחון להפועל באר־שבע.

נקבעה תכנית משחקי הליגה הלאומית לעונת 88־87

הדרבי הת"א במחזור ה־9

בעונה הבאה יתקיימו עשרה משחקי דרבי בת"א, חיפה ונתניה * התאריכים יקבעו אחרי אליפות אירופה * הפועל ת"א וחולון – במחזור האחרון

כדורסל

מאת יצחק ויסהוף

הדרבי התל־אביבי הגדול בכדורסל בעונת 1987/88, בין מכבי והפועל תל־אביב ייערך במחזור המשחקים ה־9 — זאת התברר אתמול לאחר פירסום הגרלת משחקי הליגה הלאומית.

רכז הליגות באיגוד הכדורסל, נפתלי גרשון, הבהיר כי מועדי המשחקים יקבעו רק אחרי משחקי אליפות אירופה לנבחרות, וקבלת מועדי גביעי־אירופה מפיב"א.

שיחזור משחק־הגמר גביע־המדינה יהיה במחזור ה־4, כאשר מחזיקת הגביע, מכבי ת"א, תארח את הפיינליסטית, הפועל הגליל העליון. באותו מחזור יתקיים גם הדרבי החיפני, בו תארח הפועל את מכבי חיפה.

במשחקי הליגה הרגילה ייערכו עשרה משחקי־דרבי. בנוסף לדרבי החיפני יהיה גם דרבי בנתניה, בין אליצור ומכבי, במחזור ה־11 האחרון. הדרבי בין מכבי ובית"ר ת"א יהיה במחזור ה־8, ואילו הפועל ת"א ובית"ר ת"א ייפגשו במחזור ה־3.

המיפגש בין שתי העולות החדשות יהיה במחזור ה־6, ובו תארח מכבי נתניה את אליצור רמלה.

הפועל חולון, שהדהימה בעונה שעברה בליגה את מכבי ת"א, כשניצחה אותה ב־9 הפרש, תפגוש את האלופה בחולון, במחזור ה־5. חולון תתארח במחזור האחרון אצל הפועל ת"א.

1. מחזור 12.
הפועל י־ם – מכבי נתניה
מכבי ת"א – הפועל חיפה
גליל־עליון – מכבי ר"ג
הפועל חולון – נוה־דוד רמלה
מכבי חיפה – הפועל ת"א
אליצור נתניה – בית"ר ת"א

2. מחזור 13.
מכבי נתניה – בית"ר ת"א
הפועל ת"א – אליצור נתניה
נוה־דוד רמלה – מכבי חיפה
מכבי ר"ג – הפועל חולון
הפועל חיפה — גליל־עליון
הפועל י־ם – מכבי ת"א

3. מחזור 14.
מכבי ת"א – מכבי נתניה
גליל־עליון – הפועל י־ם
הפועל חולון – הפועל חיפה
מכבי חיפה – מכבי ר"ג
אליצור נתניה – נוה־דוד
בית"ר ת"א – הפועל ת"א

4. מחזור 15.
מכבי נתניה – הפועל ת"א
נוה־דוד רמלה – בית"ר ת"א
מכבי ר"ג – אליצור נתניה
הפועל י־ם – הפועל חולון
הפועל חיפה – מכבי חיפה
מכבי ת"א – גליל־עליון

5. מחזור 16.
גליל־עליון — מכבי נתניה
הפועל חולון – מכבי ת"א
מכבי חיפה – הפועל י־ם
אליצור נתניה – הפועל חיפה
בית"ר ת"א – מכבי ר"ג
הפועל ת"א – נוה־דוד רמלה

6. מחזור 17.
מכבי נתניה – נוה־דוד רמלה
מכבי ר"ג – הפועל ת"א
הפועל חיפה – בית"ר ת"א
הפועל י־ם – אליצור נתניה
מכבי ת"א – מכבי חיפה
גליל־עליון – הפועל חולון

7. מחזור 18.
מכבי נתניה – הפועל חולון
מכבי חיפה – הפועל גליל־עליון
מכבי ת"א – אליצור נתניה
בית"ר ת"א – הפועל י־ם
הפועל ת"א – הפועל חיפה
נוה־דוד רמלה – מכבי ר"ג

8. מחזור 19.
מכבי ר"ג – מכבי נתניה
הפועל חיפה – נוה־דוד רמלה
הפועל י־ם – הפועל ת"א
בית"ר ת"א – מכבי ת"א
אליצור נתניה – גליל־עליון
הפועל חולון – מכבי חיפה

9. מחזור 20.
מכבי חיפה – מכבי נתניה
אליצור נתניה – הפועל חולון
גליל־עליון – בית"ר ת"א
נוה־דוד רמלה – הפועל י־ם
מכבי ר"ג – הפועל חיפה

10. מחזור 21.
מכבי נתניה – הפועל חיפה
הפועל י־ם – מכבי ר"ג
מכבי ת"א – נוה־דוד רמלה
גליל־עליון – הפועל ת"א
הפועל חולון – בית"ר ת"א
מכבי חיפה – אליצור נתניה

11. מחזור 22.
אליצור נתניה – מכבי נתניה
בית"ר ת"א – מכבי חיפה
הפועל ת"א – הפועל חולון
נוה־דוד רמלה – גליל־עליון
מכבי ר"ג – מכבי ת"א
הפועל חיפה – הפועל י־ם

בגלאזגו ממשיכים לרכוש שחקנים

קבוצת סלטיק גלאזגו שילמה סכום שיא עבור רכישת כדורגלן. זהו המגן מיק מקארתי בן ה־28 ממנצ'סטר סיטי שירדה לליגה השנייה. עבורו שולם חצי מיליון לישט.

נצחונות לבוסטון ולוס־אנג'לס באן.בי.אי.

שתי קבוצות העלית בליגת האן.בי.אי. בשנים האחרונות, בוסטון־סלטיקס והלוס־אנג'לס לייקרס, זכו, אור לאתמול, בנצחונות במשחקי חצי־הגמר.

בוסטון ניצחה במשחק חצי־הגמר הראשון באזור המזרחי את דטרויט־פיסטונס 91:104. במיפגש שהיה בבוסטון הירבו לקלוע לאלופה: פאריש 31 ומקהייל, שחזר מפציעה 21.

הלייקרס מלוס־אנג'לס כבר מובילים 0:2 בחצי־הגמר האזור המערבי נגד סיאטל־סופרסוניקס, לאחר נצחון שני — 104:112. הקלעים המצטיינים בלוס־אנג'לס היו: וורטי 30; מג'יק ג'ונסון 20; ג'אבר 16 וסקוט 16.

● צלפי הלונדונית שילמה לאסטון־וילה סכום של 475 אלף לישט, תמורת המגן טוני דוריגן יליד אוסטרליה, המופיע בנבחרת אנגליה עד גיל 21.

לדליה ואורי אפק
ברכות לבביות להולדת
הנכד
בן לעינת ועודד מכנס
רות וישראל פז

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אשור להקלה לתוספת אחוזי בניה 6% וקוי בנין צדדיים עד 10% ברחוב צמירינסקי מס' 7 גוש 6623 חלקה 321.
תיק בנין 2/872"007
בקשה מס' 862600

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כמסי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב–יפו

חוק תכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
"טובים"
הודעה בדבר הפקדת שינוי תבנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה "טובים" הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 7 לתכנית מפורטת 111/03/8 — ניר — בנים.
ביחד עם התשריט המצורף אליה.
עיקרי הוראות השינוי:
1. חלוקת חלק מחלקה 3 (מגרש 65) ל־7 מגרשים שיקראו א'30, א'38, א'48, א'42, א'46, א'49, א'53, ויוצמדו למשקים 30, 38, 42, 46, 48, 49, 53, כחלקות א'.
2. שינוי יעוד חלק מחלקה 3 מ"אזור מגורים" בשטח חקלאי לאזור חקלאי".
ואלה השטחים הכלולים בתכנית.
שטח התכנית 13.120 דונם.
גוש: 2939 חלק, חלק מחלקה 3 מושב ניר בנים.
כל המעוניין, בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המחוזית האמורה.

שלום דינור
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיריית באר־שבע
הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ובניה באר־שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתכנית מפורטת.
חלקה 3 גוש: 38024 — הכותל המערבי 63/4
מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה המותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה 141 בגרשים 38070, 38075 כתובת איינשטיין 24/4, חז"ל 18.
כל המעוניין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מעניין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובניה עיר באר־שבע

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6582 חלקה 208, רח' ביל"ו. מבוקשת הקלה 1.2% משטח המגרש דהיינו 61.2% במקום 60% המותרים לפי תכ' רע 352/1/ב'.
כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל הרואה נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
נס־ציונה
הודעה לפי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה נס־ציונה בקשה להקלה באחוזי בניה בחלקה 142 בגוש 3637.
החלקה נמצאת באזור מגורים א'3, שבו מותר לבנות בהתאם לתכנית המיתאר נס/1/1 — 40% משטח החלקה בשתי קומות.
ה"ה רומנו שאול וכהן רחל מבקשים להתיר תוספת של 44.76 מ"ר בשתי קומות המהווה הקלה של 6% משטח החלקה.
לכל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בכתב תוך מועד של 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. לאחר מועד זה, תובא כל התנגדות שתוגש כנ"ל לדיון בועדה המקומית לתכנון ולבניה והיא תחליט בנדון.

ניסן קרופסקי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס. בגוש 6158 חלקה 793 רח' אלוף הנצחון מס' 34 דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה, 5% עבור מעלית ו־2.5% עבור קומה נוספת.
על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

מרחב תכנון מקומי
רחובות
הודעה לפי סעיף 140 לחוק התכנון והבניה בקשה למתן הקלה

בהתאם לסעיפים 146–150 מחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה בקו בנין צדדי לתוספת בניה בבנין על חלקה 129 בגוש 3656 רח' אנילביץ רחובות, כך שקו הבנין הצדדי בבנין יגיעו לסה"כ של 3.00 מ' במקום 4.00 מ' המותרים (בקיר אטום), למתן הקלות כדלקמן:
א. 16% לתוספת בניה בקומות עליונות בבנין על חלקה 191 בגוש 3702 רח' דרך יבנה רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 106% במקום 90% המותרים.
ב. תוספת 2 קומות נוספות כך שמספר הקומות יגיע לקומת עמודים + 5 קומות במקום ק. עמודים + 3 קומות המותרים.
ג. הקלה בגודל מגרש הנחוץ לבניית 7 יחידות דיור.
כל המעוניין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — רחובות

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי נהריה
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה, מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5678 שינוי לתכנית מפורטת מס' 4517 בינוי ברחובות קרן היסוד והרצל ליד תחנת אגד נהריה, ביחד עם תשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18172, חלקות 31, 86–88, 191, 206, 207, 211–215, חלקי חלקות 35, 36, 176, 192, 202–205. עיקרי מטרת שינוי התכנית: א) תכנון הבינוי בשטח התכנית וחלוקתו למגרשים תוך הפרשת שטחים לצרכי ציבור; ב) החלפת מגרשים בין עיריית נהריה ושיכון עובדים בע"מ.
כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בניין או בכל פרט תכנוני, הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אתו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המחוזית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר חתום על ידי עורך דין המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

עמרם קלעג'י — יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, צפון

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן. 08.03 שעת כושר. 08.15 קשת וענן — אור החיים (כו). 08.40 כלי סודות — חולם 2. 09.00 ארץ מולדת — הצלצל שפתנו כפעמון הכסף (כז). 09.20 מדעי הטבע (חטה"ב) — 1. האדם והחום. 2. תזונה בים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך — רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מרוכזת (ו'־ח') — קרש (אל) סאעה. 11.30 אנגלית ח'. 12.00 מדעי הטבע (ע"י) — פיסיקה — ייצור חשמל 2. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 הסטוריה (ע"י) — העשרה — פרשת דרייפוס 1. 13.30 ספרות — כספרים, גורל ומכנסים ארוכים. 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל. 14.03 שעת כושר. 14.15 קשר משפחתי — שירות חוזר. 15.00 טאו טאו. 15.25 רחוב סומסום. 16.00 פורגי. כס 16 סימון ראטל — סרט על המנצח הצעיר. 17.00 ערב חדש — מנחה: אילנה דיין. 17.30 באותו עניין — נושא התכנית: הצד האחר עלינו — על צדי הגוף: פנים, אחור, ימין ושמאל. מנחה: אלירן אליעז. 18.00 התלת רגליים — סדרת הרפתקות בדיונית. 18.25 ספוקיו של מקום — לקראת יום ירושלים. ירושלים הרים סביב לה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 חירון רמאראן — פרק שלושה עשר מתוך ההצגה אלאיאם, לפי ספרו של טאהה חסיין (ערבית). 19.00 תכנית ריזו שבועית בענייני השעה (ערבית). 19.00 קונצרט לנוער (עידן 2). 19.30 חדשות (ערבית). 19.30 תצפית — רילול עוברים (עידן 2). 20.00 כותרות מבט. 20.00 בלט (עידן 2). 20.02 מבט ספורט. 20.30 שירות הסרטים (עידן 2). 20.50 נקודת חן — סדרת טיולים עם אורי רביה. 21.00 מבט לחדשות. 21.00 ויזיאוקס (עידן 2). 21.30 תשדירי שירות. 21.35 דוד בן גוריון — סדרה בת 3 פרקים. הפרק השני — גרמניה אחרת ויכרון השואה — הפרק בוחן את מערכת היחסים של היישוב — בהנהגתו של בן גוריון — עם גרמניה. כיצד שכנע בן גוריון את העם בישראל לתמוך בקבלת השילומים מידי ממשלת גרמניה. על אף התנגדות הימין והשמאל כאחד איזה אופי היה ליחסים המתגבשים עם גרמניה אחרת מול משקע זיכרונות העבר? 22.25 דמסכי ומייקפים — הפרק השישי. 23.15 מוסיקה — סימפוניה מס' 2 של בטהובן תזמורת הקונצרטבואו בניצוחו של ראפאל קובליק. 23.50 הגיע זמן לשון — פינה לענייני לשון בהגשת אבשלום קור. לקראת יום ירושלים.

רדיו

קול המוסיקה
06.02 צלילי בוקר. 07.09 "בהאזנה נינוחה". 09.00 "קונצרט בוקר". 11.57 "פינת השיר" — משירי אברהם שלונסקי. 12.00 מן הסרטים. 13.05 "בהאזנה נינוחה". 15.00 "מפגשים". 16.00 "אתנחתא" (ש"ח) — אלכסנדר וולקוב — מסנתר ומנחם ברויאר — כנור/מרצל ברגמן/צ'לה מוצרט: שלישיה בסול מג'ור, ק. 496. הנצה: סונטה קאמרית (1948) שומאן: שלישייה ברה־מינור. 17.30 "קשת של צלילים" — מיגוון מוסיקלי: יצירות לגיטרה וצ'לו. 18.00 "אנתולוגיה בצלילי": מוסיקה לקלירים בתקופת הרנסנס. 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה". 20.05 "אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.27 "פינת השיר". 20.30 "קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית "רשות השידור" י.ס. באך: מיסה בסי־מינור. 22.30 "מג'ז והלאה". 23.00 "דור הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות אקסל שיף — תכנית שניה: משיריו שוברט, שומאן, ברהמס, הנדל.

רשת א'
07.00 "רדיו־קל". 08.05 "חוגה" — עם בני הגדל. 09.05 "טלרדיו" — שידות מידע למאזינים. 10.05 "בניני בוקר". 11.10 השידור היומי לבתיה"ס "ידעתי ספר" — "מסע לירושלים" — מאת רינה הכרון. 11.30 "שירי עמים". 12.05 "מעורב ירושלמי" — עם מרגלית צנעני. 13.00 חדשות ותכנית באנגלית. 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית. 14.05 "בראש צעיר" — מגוון יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 "השכלה דעת לכל". 16.05 "ארץ לא נודעת". 17.10 שירים עבריים. 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה". 18.05 "מנחת ערב". 19.05 "שעור בתנ"ך". 22.05 "יש לי חלום" — עורך ומנחה: יובב כץ.

רשת ב'
07.00 "הבוקר הזה". 08.05 "קושים עניין" — עם גבי גזית ושלום קיטל. 09.05 "ביקור בית" — עם חיים קינן. 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגוון יומי. 11.30 "סע לשלום" — עם גרעון הוד. 12.10 "אלף־אלף־כי־בית" — עם אהוד מנור. 13.05 "בחצי היום" — חדשות ומזמנים. 14.05 "לראות או לא לראות" — יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 "בת צחוק" — הוי ההומור. 15.05 "רגעי קסם". 16.05 "שירים ושעורים". 16.55 "לקראתי ספר" — קוראים ממליצים. 17.05 "יומן כלכלה". 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה. 18.06 "זרקור" — עורך ומנחה: יצחק נולן. 18.45 היום בספורט. 19.00 "היום חוה". 19.35 השבוע בכנסת. 20.05 "שורשים" — שבועון לענייני פולקלור ועדות. 22.05 שירים עבריים. 23.05 "בתנו לבין עצמנו" — שיחות עם מאזינים בשידור חי — מנחה: אלכס טלמור.

גלי צה"ל
06.05 "צלילי בוקר" — שירים עבריים. 06.30 "מוקדים עז" — החדשות הראשונות של היום. עם מירב אופיר. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יונית. 09.05 "אלה בוקר" — עם אלי ישראלי. 10.05 "הפסקת 10" — עם מיכל ניב. 11.05 "נכון לעכשיו" — עם יוסי עבאדי. 13.05 "מקום טוב באמצע" — עם יצחק בונר ואורלי יניב. 14.05 "רד רה יומי" — עם דובי לנץ ודני קרפל. 15.05 "מה אין" — תוכנית ובנית עם ארז טל. 16.05 ארבע אחר הצהריים — שעה של שירים עבריים. 16.54 "באופן מילולי" — פינתו של אבשלום קור. 17.00 "ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר. 18.05 שעה קלה על כלכלה — עם שמואל (חושתן. 18.48 "משולש" — עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוזרד. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 "שירים מכאן". שירים עבריים — עם שירה גרא. 19.30 "תיק פלילי 171/87 — מדינת ישראל נגד ג'ון איוואן דמיאניוק" — יומן מיוחד לסיקור ארועי המשפט. 20.05 "יער משורר" — מגזין לענייני צבא וביטחון וש"ח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 "על הדבש ועל הכיפאק" — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "עשרים וארבע — היום שהיה" — עם ירון ווילנסקי. 23.55 "שיחת חצות" — עם עורך הספרים יחיאם סדן. 00.05 ציפורי לילה — עם ענת דולב. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים. שידורי צה"ל 2 19.05 "רדיו דיו" — עם יואב קוטנר. 20.05 "סבבבבבים" — אינפורמציה, ד"שים, משחקי רדיו ומוסיקה לחיילים שנשארו בחורות. 22.05 "על הדבש ועל הכיפאק" — שירים שהחבר'ה אוהבים. 23.05 "קול הגאו הזה" — עורך ומגישה: דני קרפל.

רשת ג'
06.05 "בחזרה לאושר" — להיטים ותיקים. 07.05 "שיר בבוקר בבוקר". 09.05 "מה כבר תשעץ" עם אבי אתגר. 10.05 "שבעים מי יודע". 11.05 "אהבה יומיומית" עם יוסי סיאס. 12.05 "רק מוסיקה". 13.05 "רק בימי חול" עם מנחם פרי. 11.05 "זמנון חוזר". 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" עם שוש עטרי. 18.05 "הצגה יומית" עם יקיר אביב. 18.05 "קולרנו" — שבועון פופ. 20.05 "לי ולך" — שיר וברכה. 21.05 "מופע רוק". 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: 8 מיליון דרכים למות 5, 7.15, 9.40
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים 3, 7.15, 9.30
בן־יהודה: יומן חוף ברייטון 5, 7.15, 9.30
גת: חנות קטנה ומטריפה 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: נערת ליווי 7.00, 9.30
דקל: קרוקודיל דנדי 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: מיצוץ לוהט 7.30
הוד: יצרים 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: הפרוטוקול הרביעי
מוזיאון ת"א: תמיר 7.30, 9.30
סינמה 1: חנה ואחיותיה 5, 7.15, 9.10
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.10
פאר: סיפורים שסיפרתי לאמא 5, 7.30, 9.30
פאריס: בטי בלו 12, 2, 7.15, 9.30; לני 23.30
רב־חן: חן 1: אנשי הפח 5, 7.30, 9.50
חן 2: ששים טבלב 5, 7.25, 9.45
חן 3: אל תקרא לי לכן 5, 7.40, 9.45
חן 4: הרומן שלי באוקספורד 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: צבע הכסף 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: מעבר לשיא 5, 7.15, 9.30
תכלת: דיזה לחצות 4.30, 7.00, 9.35

רמת־גן
אואזיס: 8 מיליון דרכים למות 4, 6.40, 9.30
לילי: הפרוטוקול הרביעי 7.15, 9.30
ארמון: קרוקודיל דנדי 5, 7.30, 9.45
רב־גן: גן 1: להתחתן שנית 5, 7.20, 9.40
גן 2: חנות קטנה ומטריפה 5, 7.20, 9.40
גן 3: בעקבות הכרך 5, 7.30, 9.40
גן 4: הבוקר שאחרי 6.15, 9.15

ירושלים
אדיסון: מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
אורנע: חנות קטנה ומטריפה 4.30, 9.15
בית אגרון:
מרי פופינס 16.00
אני כריסטיאן F 18.15
מונטנגרו 20.30
קטיפה כחולה 22.00
למות בעד תשוקה 24.00
כפיר: יומן חוף ברייטון 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל: אנשי הפח 4.30, 7, 9.15
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.00
סמדר: פלאטון 7.00, 9.30
הבירה: האינסטלטור אורניון 4.30, 7.15, 9.15
אור 1: יצרים 4, 6.30, 9
אור 2: קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: ג'ק פלאש המקפץ 6.30, 9.00
אור 5: להתחתן שנית 4.30, 7.00, 9.00
עדן: נערת ליווי 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים: לא יוקרנו סרטים בתקופת פסטיבל ישראל

חיפה
אורמן: פיתוי בצל המחר 4, 6.30, 9.00
אורה: שם הורד 4.30, 7.00, 9.15
חן: בטי בלו 4.30, 6.45, 9.00
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: שיחות מלוכלכות 4.45, 7.15, 9.10
עצמון 3: שמתי ברו למורה 4.30, 7.00, 9.15
פאר: קרוקודיל דנדי 4.10, 7.00, 9.15
רון: מעבר לשיא 4, 6.30, 9.00
אמפי: פלאטון 4.50, 7.00, 9.15
אורלי: קיץ 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: קציר הזעם 7.00, 9.15

נתניה
שרון: הרומן שלי באוקספורד 5, 7.15, 9.15
סטודיו: הבוקר שאחרי 5, 7.15, 9.15

חולון
סבוי: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.30
מגדל: קשוחים שכאלה 4.00, 9.00
ארמון: מפרץ מוסקיטו 5, 7.10, 9.10

בת־ים
עצמאות: מעבר לשיא 5, 7.15, 9.10

הרצליה
היכל: מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.15
מלון דניאל — האודיטוריום: זכרונות אהבה מסירנצה 18.45, 21.30

באר־שבע
חן: מעבר לשיא 4.30, 7.30, 9.10

פתח־תקוה
היכל 1: מעבר לשיא 5, 7.15, 9.10
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.10
היכל 3: שיחות מלוכלכות 5, 7.15, 9.10

עפולה
מופתורון: פלאטון 8.30

רעננה
אורות: הכוכב 4.30, 7, 9.00

גבעתיים
הדר: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.15, 9.10

ראשון־לציון
רון 1: ילדים חורגים לאלוהים 4.30, 7.15, 9.10
רון 2: תשעה שרכבו 4.30, 7.15, 9.10

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ה' 21.5
מירלה אפרת: 20.30
חדוד וניה: 20.30

צוותא — לתרבות מתקדמת
יום ה' 21.5 בשעה 20.30
חוג לדרמה
בשעה 23.00
"מועדון חודדאו בצוותא" בהנחיית יואב קוטנר
גיבורי הרוק של שנות ה־60: ג'ניס ג'ופלין, ג'ימי הנדריקס וג'ים מוריסון

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת
בת־ים קופ"ח עין יהב, חולון
חולון קופ"ח עין יהב
ירושלים ביה"ח הכללי ביקור חולים, שטראוס 1
נתניה קופ"ח מאוחדת, הרב קוק 13
פתח־תקוה סופרפארם, שפירא 43
רמת־גן מכבי, ז'בוטינסקי 71
תל־אביב סניטס, אבן גבירול 81; קופ"ח כללית — אמסטרדם 7.
חיפה הנשיא, שד' הנשיא 13
רחובות כללית בני משה
רעננה־כ"ס ריקסטר, ששת הימים 47, כ"ס

תורנות בתי־חולים
תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ה', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה', שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
שערי צדק — נשים, כירורגית, אורטופדית. הדסה ע"כ — ילדים, עיניים. בקור חולים — פנימית, א.א.ג.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד יעמוד מידע טלפוני בימים א'–ה' בין 08.00—20.00, בימי ו': 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433300.
יד ביד — אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה
ירושלים — 02־243358
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04־229488 (11.00—20.00)
גליל מערבי — 04־922222
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' - טל. 222752.
"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה
עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסת' לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'–ה' בין השעות: 21.00—23.00, בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00, בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג'. פתוחה מדי יום כולל ערבי שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות מגע טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המרכז־דיזנגוף) קומה א'. טל: 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־5461113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

פלוק מטרדים
מוקד עת"א למקרים דחופים — טל 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; רמלה — 101, טל' 08־221022; טלפון 065־93334, טבריה — 101; נהריה — טל' 04־951401; ים — טל' 5311111, באר־שבע — טל' 057־74767.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת - טל' 100. אילת - 244; חדרה - 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'–ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'–ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה: בימים א'–ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16*, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה: בימים א'–ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'–ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05*, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30; בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'–ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.15, 16.33, 18.38; בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

שר הקליטה ביקש מיהודי ארה"ב לפעול נגד ההסכם ליכוד־ש"ס

שר הקליטה, יעקב צור, פנה היום במברקים אל מנהיגי יהדות ארה"ב, ותבע מהם לפעול במרצות נגד ההסכם שהושג בין הליכוד לש"ס, שעל פיו כל גיור הנעשה בחו"ל יחייב אישור של הרבנים הראשיים.

המברקים נשלחו אל מוריס אברם, יו"ר ועידת הנשיאים, צ'אק הופברגר יו"ר חבר הנאמנים, ראשי היהדות הרפורמית וראשי היהדות הקונסרבטיבית, ונאמר בהם: "אני קורא לכם להשמיע את קולה של מנהיגות יהדות ארה"ב נגד יוזמת הליכוד וש"ס אשר תפגע קשות ביהדות הרפורמית והקונסרבטיבית. זה ענייככם וזו חובתכם. אל תחששו פן תואשמו בהתערבות בעניינים הפנימיים של ישראל. רק עמדה חד־משמעית של היהדות בעולם תוכל למנוע מהכנסת את המהלך האומלל, שיערער את יחסי ישראל והגולה, יעוות את דמות המדינה ויפגע באחדות העם".

כמו"כ פנה השר אל יו"ר הנהלת הסוכנות, אריה דולצין, ותבע ממנו להעלות את הנושא על סדר היום של עצרת הסוכנות היהודית והוועד הפועל הציוני, אשר יתכנסו בישראל בעוד שבועות מספר.

שביתה של יומיים במועצות הערביות

השירותים הציבוריים במגזר הערבי יושבתו מהבוקר ליומיים. המועצות הערביות מוחות, שהממשלה אינה מכבדת את הבטחתה לחסל את גירעונותיהן, המסתכמים בכ־20 מיליון שקל.

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, עיריית נימר חוסיין, אמר אתמול כי השביתה תקיף את כל 46 הכפרים והעיירות הערבים בארץ.

היום לא יינתנו שירותים וגם לא יתקיימו לימודים, מחר תתבטא השביתה רק בסגירת המועצות ואי־מתן שירותים.

לדברי חוסיין, משרד הפנים הכיר בעבר שלמועצות מגיע סכום של 20 מיליון שקל, אך אנשי המשרד טוענים שאין כסף, ומפנים את הדרישות לתשלום לאוצר. בשרי האוצר השונים רואים אותם הלוך ושוב, מבטיחים, ואינם מקיימים.

המועצות המקומיות הערביות מוחות על הקיפוח בתקציבים לעומת המגזר היהודי. כל הפניות למצוא פתרון לעשרות כיתות לימוד בכפרים הערביים, המתקיימות בחדרים שכורים שאינם מתאימים ליעדם, לא נענו — גם זאת בטענה ש"אין כסף".

כנס של כל ראשי המועצות המקומיות הערביות והארגונים הציבוריים השונים ייערך בשבת בשפרעם, לדון בהמשך המאבק. (עתי"ם)

פרס השלום לנוער ערבי מכפר ברטעה

יינתן במשכן הכנסת במסגרת אירועי שבוע הילד

איהב טאלב בן 17, מהכפר ברטעה יזכה היום כחתן פרס השלום על־שם דורותי ומורי סילברסטון, בטכס ממלכתי שיתקיים במשכן הכנסת בירושלים. הטקס ייערך במסגרת אירועי שבוע הילד בישראל.

פרס השלום מוענק על הצטיינות בפעילות למען קידום ההבנה בין בני העמים החיים בארץ.

הפרס הוענק לנער על שפעל ופועל ביוזמתו לארגון מפגשים בין בני נוער יהודיים וערביים מכפרו ומיישובים אחרים.

פרס השלום יוענק גם לשלושה זוגות של בתי ספר יהודיים וערביים שהצטיינו בקיום המפגשים. בתי הספר הם: בית הספר התיכון בג'ת, בית הספר היסודי עלומים בקרית ים, בית הספר התיכון העירוני י"ב ביפו, קרית החינוך ביד אליהו, בית הספר התיכון ע"ש בן צבי בקרית אונו ובית הספר היסודי ד' בתמרה. כן יוענק הפרס לקבוצת בני נוער יהודים וערבים מעפולה והסביבה שהתארגנו אחרי רצח המורים בשנת 1985 והקימו גוף קבוע בשם "הנוער שר שיר אחר" הפועל למען דו־קיום בשלום וסובלנות. (עתי"ם)

הועדה המקומית לתכנון ובניה
קרית טבעון
הודעה עפ"י סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה למתן היתר לבנס שבגוש 10593 חלקה 200, רחוב הברושים 17.
הבקשה הקלה של 1.5% מאחוזי הבניה המותרים לפי תב"ע, ג/405.
התנגדות ניתן להגיש במשך שבועיים מיום הודעה זו.

ע. בן דרור, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ק. טבעון

עירית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6385, חלקה 117 ברח' גלבוע מס' 38. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ג' בו ניתן להקים בניין דיור בן 3 קומות על עמודים וחדר על הגג — 137.5 בנייה, 3 יח"ד.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בניין דיור בן 5 קומות על עמודים וחדר על הגג 148.4% בנייה, 5 יח"ד.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יוכל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה, פתח־תקוה

עירית חיפה
משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רח' ביאליק 3, חיפה
טל' מס' 04־840775
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי עו"ד אליהו ואייל שידלובסקי — לאשר תכנית לבניין דו־משפחתי ברחוב אשר ובין מספר 75, מגרש 483, בגוש 11291, הוד־הכרמל. הבקשה כרוכה בבקשת פתיחות למרווחים הצדדיים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח על הבניה, בבניין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' — בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגישה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובייץ, מהנדס העיר

נתיב
קרן הפנסיה של פועלי ועובדי מפעלי משק ההסתדרות בע"מ

מאזן הקרן ליום 31 בדצמבר 1986

	באור	ליום 31 בדצמבר 1986 שקל חדש	1985 שקל חדש
השקעות לפי עלות			
מוכרות			
ניירות ערך	2	96,230,697	40,719,162
פקדונות		11,083,642	10,632,296
		107,314,339	51,351,458
בלתי מוכרות			
ניירות ערך	2	415,201	218,220
פקדונות והלוואות	3	3,749,026	1,846,361
נדלן והשקעות אחרות	4	2,525,546	2,196,051
		6,689,773	4,261,632
רכוש קבוע שנרכש אחרי 28.8.1957	4	103,805	25,366
הכנסות לקבל	5	8,865,889	6,854,545
הלוואות לחברים	6	1,197,324	578,762
בנקים בחשבונות עו"ש ומזומנים		2,310	44,407
רכוש שוטף	7	6,165,526	4,940,451
סך הכל לפני הפרשי שערוך		130,338,966	68,056,621
הפרשי שערוך	8	637,120,896	538,547,498
		767,459,862	606,604,119

	באור	ליום 31 בדצמבר 1986 שקל חדש	1985 שקל חדש
קרנות תגמול			
קרן פנסיה מקיפה:			
התחייבות אקטוארית	13	432,000,000	334,000,000
התחייבות לאחרים		254,837,683	206,453,052
		686,837,683	540,453,052
עתודה אקטוארית מיוחדת	9	16,399,167	10,975,402
		703,236,850	551,428,454
יתרת רווח שלא יועדה		700	834
קרנות, שונות ועתודות	10		
2.33% השלמת פיצויים		30,481,809	30,734,834
קרן פנסיה תקציבית		4,071,238	3,782,568
קרן תגמולים - (חסכון)		25,920,148	19,142,180
עתודה לחופשה		289,911	186,581
עתודה לימי מחלה		110,543	63,503
		60,873,649	53,909,666
התחייבויות שונות וזכאים			
יתרת זכות - חברים שפרשו		101,161	30,697
שונים		3,247,502	1,234,468
		3,348,663	1,265,165
		767,459,862	606,604,119

הבאורים המצורפים לדוח הכספי מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.
* מוין מחדש

יושב ראש הנהלת הקרן
מנהל כללי

דו"ח הכנסות והוצאות לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986

הוצאות	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986* שקל חדש	1985 שקל חדש
משכורות וזכויות סוציאליות	1,336,262	757,353
החזקת משרדים	401,173	224,172
עבודות מיכון	267,195	174,910
הוצאות הנהלה וכלליות	653,142	329,324
פחת ציוד ומכונות	6,213	4,014
פחת בנייני משרדים	4	4
	6,217	4,018
עודף הכנסות על הוצאות מועבר לחשבון חלוקת רווחים	158,683,750	402,764,406
	161,347,739	404,254,183

הכנסות	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 שקל חדש	1985 שקל חדש
מריבית ודיוידנד מניירות ערך	36,267,563	24,555,253
מפקדונות והלוואות	1,916,272	2,702,993
מהלוואות לחברים	439,858	319,977
ומעובדים	252,268	228,977
מהשקעות בנדלן	139,602	79,607
פיצוי מהאוצר	2,391,878	1,584,088
	41,407,441	29,470,895
שונות	16,350	3,007
רווחי הון והפרשי הצמדה שמומשו		
מניירות ערך	21,111,629	13,768,302
מפקדונות והלוואות	238,920	140,790
	21,350,549	13,909,092
רווחי שערוך		
מניירות ערך	96,376,311	355,334,474
מנדלן והשקעות אחרות	1,544,919	4,813,727
מפקדונות והלוואות	652,169	722,988
	98,573,399	360,871,189
	161,347,739	404,254,183

חשבון קרן פנסיה מקיפה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 שקל חדש	1985 שקל חדש
תשלומי פנסיה		
זקנה	38,081,904	22,762,838
נכות	4,334,879	2,686,621
שאירים	10,023,705	6,102,439
מענקים לשאירים	838,872	589,091
מענקים מעל 35 שנות חברות	257,580	161,880
היוון פנסיה זקנה	55,058	64,238
השתתפות לקרנות אחרות בתשלומי פנסיה	435,496	94,407
	54,027,494	32,461,514
השתתפות אחרים בתשלומי פנסיה	(4,726,564)	(2,135,598)
	49,300,930	30,325,916
תשלומים לחברים שפרשו והעברות	7,000,948	2,485,870
עברת לחשבון חלוקת רווחים	—	—
יתרה מועברת למאזן	686,837,683	540,453,052
	743,139,561	573,264,838

	לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1986 שקל חדש	1985 שקל חדש
יתרה לתחילת השנה	540,453,052	175,339,526
דמי תגמולים שוטפים ע"י המעסיקים	45,043,257	26,944,099
דמי תגמולים שוטפים ע"י העובדים	14,028,465	10,253,470
העברות מקרנות אחרות	3,028,185	2,058,554
מדו"ח יעוד העודפים	140,586,602	358,669,189
	743,139,561	573,264,838

* מוין מחדש

רייגן מאשים את איראן בהתקפה על הפריגטה, „עכשיו הם שמחים"

רב החובל: מערכת ההגנה היתה מכוונת להפעלה ידנית ולא אוטומטית, להימנע מפגיעה במטרות לא־עוינות

וושינגטון. — ארה"ב הודיעה, כי אוניות הצי שלה יישארו במפרץ הפרסי ויגנו על מיכליות נפט בדרכן לכוויית וממנה, על־אף התקפת הטילים העיראקית על הפריגאטה האמריקנית „סטארק", שבה נהרגו 37 ימאים.

שר ההגנה האמריקני, קספר ויינברגר, מינה את האדמירל גרנט שרפ לעמוד בראש ועדת חקירה צבאית, שתבדוק את נסיבות ההתקפה על „סטארק". הוועדה תחקור, מדוע נמנעה הפריגאטה, המצוידת במערכות־נשק מתוחכמות ביותר, מלנקוט באמצעי הגנה מתאימים.

האוניה, שבירכתיה, מתחת לגשר הפיקוד, נפער חור גדול, עוגנת עתה מול באחריין. הצי האמריקני החל בהעברת גופות הנספים לארה"ב.

דוברת משרד החוץ האמריקני אמרה, כי כל 11 המיכליות של כוויית יניפו דגל אמריקני ויקבלו הגנה של הצי האמריקני. „לא חל שינוי באינטרסים שלנו באיזור, ואנו חייבים לעמוד מול האיום של פגיעה בספנות במיצר הורמוז", אמרה הדוברת, פיליס אוקלי.

הנשיא רייגן הודיע, כי הוא קיבל התנצלות מלאה מנשיא עיראק, סאדאם חוסיין. הוא הוסיף, „האשמה כולה מוטלת על איראן. עכשיו הם שמחים על מה שקרה".

שר החוץ העיראקי, טאריק עזיז, אמר אתמול, כי הטייס העיראקי שתקף את „סטארק" האמין שהוא תוקף מטרה איראנית.

רב־החובל של „סטארק", קומאנדר גלן ברינדל, אמר אתמול בבאחריין, כי לא ידע שטיל עושה את דרכו אל עבר ספינתו, עד שצופה הבחין בטיל שניות ספורות לפני הפגיעה.

רב־החובל אמר, כי הוא משוכנע שההתקפה העיראקית נבעה ממשגה. לדבריו, גילו אנשי הצוות, על מסך המכ"ם, את המטוס העיראקי, אך לא את הטילים ששיגר. „לדעתי, שילח המטוס את הטילים מטווח קרוב למדי, שהותיר רק שניות ספורות להפעלת אמצעי־מגן, ועל מסך המכ"ם לא הבחנו בהתנתקותו של הטיל מן המטוס", אמר קומאנדר ברינדל.

רב־החובל הודה, כי אילו הוצבה סוללת ה„פאלאנקס" ללוחמה בטילים על הפעלה אוטומטית, אין ספק כי היתה פותחת באש בנסיון לפוצץ את הטילים או להסיטם ממסלולם, אך הצוות כונן את הסוללה להפעלה ידנית, כדי להמנע מפגיעה במטרות לא־עוינות.
(עי"ה, ע"צ, איי.פי)

ביהכ"נ באיסטאנבול נפתח מחדש

איסטאנבול. — בית הכנסת המרכזי באיסטאנבול, „נווה שלום", שהותקף לפני כשמונה חודשים בידי מחבלים, פתח אתמול מחדש את שעריו בתפילה חגיגית, שבה השתתפו כאלף מאנשי הקהילה היהודית.

שר המדינה קאזים אוקסיי ייצג את ממשלת טורקיה. עשרות שוטרים במדים ושוטרי־חרש הבטיחו את הטקס.

בית־הכנסת שופץ, כתליו ותקרתו נצבעו מחדש, ומנורות הנחושת שנופצו, תוקנו. שמותיהם של חללי הטבח נחרטו בלוח שיש שנקבע ליד הכניסה, ומערכת טלוויזיה במעגל סגור מפקחת על הנכנסים. השיפוצים עלו 100 אלף דולר.

יעקב וייסיה, יועצו המשפטי של הרב הראשי דוד אסיאו, אמר בדברי הפתיחה, כי התכנסויות מעין זו מהוות בדרך־כלל מקור־שמחה, אך למרות זאת, „מלאות עינינו דמעות בשעה זו."
(איי.פי.)

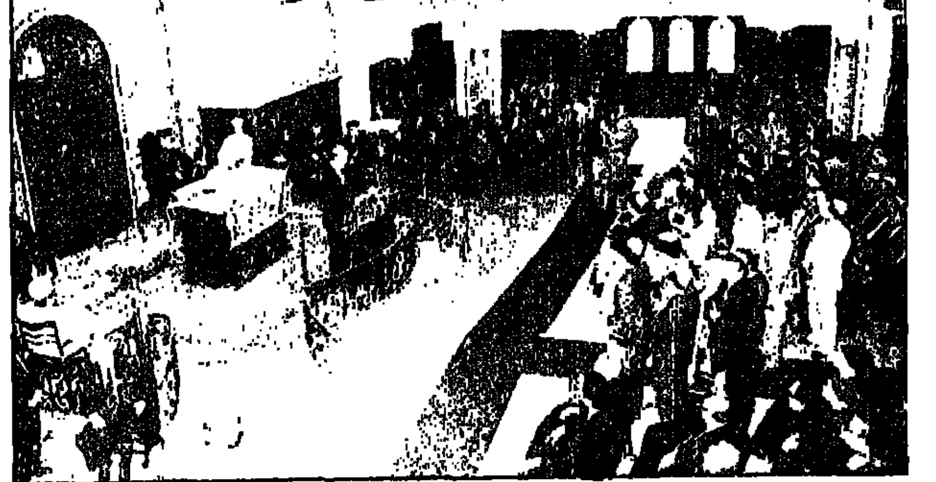

טקס פתיחת בית הכנסת „נווה שלום" (צילום: אי.פי)

גנרל סיקורד מנסה לעכב בשוויץ, מסמכי החקירה בפרשת איראן־קונטראס

ז'נווה. — ריצ'ארד סיקורד, גנרל בדימוס של חיל־האוויר האמריקני ודמות־מפתח בשערוריית איראן־קונטראס, פנה לבית־המשפט העליון בשוויץ כדי שיאסור שחרור מסמכים בנקאיים, שאותם דרשו חוקרים אמריקניים — מסרו אתמול מקורות משפטיים.

המסמכים נוגעים באנשים פרטיים ובחברות בארה"ב, באיראן, בשוויץ ובסעודיה, וקשורים לחשבונות בנקים ב„קרדי סוויס" בז'נווה.

מצפים, כי מסמכים אלה יאפשרו קבלת תמונה ברורה ראשונה על עירוב כספי משלוחי הנשק הסודיים של ממשל רייגן לאיראן, והפניית רווחים למורדי ניקאראגואה.

לא ברור מתי הגיש סיקורד את הערעור לבית־המשפט העליון בלוזאן. אולם ידוע, כי יתכן שיחלפו חודשים בטרם יפרסם בית־המשפט את החלטתו.

מקורות משפטיים אמרו, כי אנשי העסקים האיראניים מנוצ'ר גורבאניפאר ואלברט חאכים, שותף לעסקים של סיקורד, כבר הגישו ערעורים דומים לבית־המשפט העליון בשוויץ.
(עי"ה)

שדה־נפט חדש במפרץ סואץ

קאהיר. — שר הנפט המצרי, עבד אל־האדי קנדיל, הודיע אתמול על גילוי שדה־נפט חדש במפרץ סואץ, בעל כושר תפוקה של 10,000 חביות ביום.

הוא אמר, עם זאת, כי מצרים לא תעבור את מיכסת התפוקה של 870,000 חביות ביום בחמש השנים הקרובות, כדי לתמוך באופ"ק בהגנה על מחיר הנפט בשוק העולמי.

קנדיל אמר, כי קידוחים של שתי בארות־נפט חדשות ב„שדה הנפט הגדול של סיני" העידו כי נתגלה מאגר של 20 מיליון חביות לפחות.
(עי"ה, ע"צ)

מהומות גזעיות באיי פיג'י

סובה. — מהומות גזעיות פרצו אתמול בסובה, בירת פיג'י, בין ילידי האיים לבין מהגרים הודיים. 35 הודים נפצעו.

המושל הכללי הבריטי, קרא לשמירת השקט וקיים שיחות עם ראשי המימשל הצבאי, כדי להחזיר את הדמוקרטיה ולהחליף את הכת הצבאית שהדיחה את הממשלה בהפיכה בשבוע שעבר. בשלטון אזרחי.

חבורות של צעירים ילידי פיג'י תקפו אתמול לפנות בוקר אנשי עסקים הודיים במרכז המסחרי של העיר. גברים, נשים וילדים נפצעו, בעת שהילידים תקפו הודים שקיימו אסיפה בתמיכה בראש הממשלה באוואדרה שהודח.

באוואדרה, ששוחרר ממעצר על־ידי מנהיג ההפיכה, קולונל ראבוקה, עמד להופיע באותה אסיפה. אולם לא הגיע בגלל המהומות.

הצעירים זרקו אבנים ובקבוקים לעבר ההודים שהתאספו בפארק, ואחר־כך תקפו חנויות של הודים במרכז המסחרי של העיר והשחיתו מכוניות ומונית.
(עד"ע)

חברת א.ש.ג.ג. בע"מ

מודיעה בזאת כי בתאריך 17.9.86 קיבלה החלטה מיוחדת ומוסיפה מטרות על התזכיר שחן, הפצה, שווק, קניה ומכירת מצרכים וש־רותים למיניהם.

סוף שבוע עם

הארץ

עיתון לאנשים חושבים

פרס אחרי המשבר
א. שוייצר

כך ייראה דו"ח פולארד
דן מרגלית

התסיסה באוניברסיטאות
נילי מנדלר, עטאללה מנצור

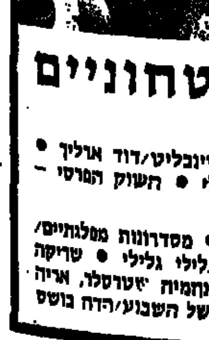

אילנה דיין — הילדה מהחלומות
רחל סער (טל־שיר)

בריחת הבטחוניים
ראובן שפירא

● הצלילה האחרונה של דדי שיינבליט/דוד אריך ● כסף על המים/מרדכי ארציאלי ● השוק הפרסי – אוסף דובינר/חנה קלדרון

מקורות מדיניים/עקיבא אלדר ● מסדרונות מפלגתיים/אילן שחורי ● שיחת השבוע/לולי גלילי ● שריקה באפילה/גדעון סאמט ● כספת/נחמיה יטרסלר, אריה לביא, יונתן שדמן ● הטלוויזיה של השבוע/הדה בושס

עיריית חיפה

משרד מהנדס העיר
הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

העיר חיפה

רחוב ביאליק 3, חיפה, טל. מס' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965—
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר מינק בשם דיירי הבית — לאשור תוספת בניה ב־4 קטעות + 10 מחסנים בקומת מרתף ברח' ולמן שניאור מס' 28 חלקה 296 בגוש 11194 דמוחדמו.

הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר לכל דירה.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00-11.30.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר יעביץ
מהנדס העיר

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

קונצרט חגיגי למען לב"י

בחסות
שר הבטחון מר יצחק רבין

תזמורת הקמפוס שליד עיריית ת"א

סם זבה — מנצח
צ'ן סיי־צ'ן — פסנתרנית

בתוכנית מיצירות רוסיני, מצארט ובטהובן

יום א' 14 ביוני 1987, בשעה 8.30 בערב, בבית דני, שכונת התקווה, ת"א

כרטיסים: קרן לב"י
03-268206 – 03-695610

היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל-אביב 64734

מחר ב„על המשמר"

ובמוספו השבועי חותם

במוסף שבת

* מה מריץ את פרס – רוביק רוזנטל
* מדוע חוששים יהודי ארה"ב מוועידה חב"ל – זאב בליצר

מקום פריגטה אמריקנית מוצבת במפרץ הפרסי – עוזי מחנימי

* מתי הם ישובו – על ועדה חדשה שמקווה להחזיר יורדים – מארק גפן
* מי אתם ומה קורה לכם. גוש אמונים – פנחס ענברי
* יש דיבור: הנזיקה והמשיכה
* פוקוס אישי: גיורא מנור, עדנה רזי, גדעון ספירו, צבי טימור, יהודה לחב
* תערוכות – דורית קדר; קולנוע – יעל ישראלי; מסביב לעולם – דוד ארן

בחותם

* בדידותו של הרץ למרחקים ארוכים – שמחה פלפן. שלושים לפטירתו – יעל לוטן

שחרור מזרח ירושלים – פרק בדמוקרטיה – ב.ג. אמר „בכייה לדורות" – אך לא התכוון לשחרר העיר – מאת ישראל זמיר

* ק"מ מרובע של תרבות – סיור בשכונות החמודה של ירושלים – מאת בצלאל עמיקם
* כנפיים סביב לה – טחנות רוח בירושלים – מאת אלי הכהן
* אתה יכול לשרוק עד מחר בבוקר – מחזה חדש – פסטיבל ישראל – מאת ציפי שוחט
* כתבים זרים: לא שמים על הצנזורה – כיצד הם עוקפים אותה. כתבה שלישית בסידרה – מאת עודד ליפשיץ ואפי לנדאו

ממתי יהודים פוחדים להתמקח – דברים של עמוס עוז בערד – מאת שלי יחימוביץ'

* ציפורים בראש – צפרים עוקבים אחרי ציפורים – מאת יואל דרום
* מדורים וטורים – תלו חותם
* חותם אישי – המלחמה האחרונה – מאת משה דור
* שלום בית – מאת חנה יוסף
* טורים מאת: עודד ליפשיץ, זאב צחור, מיכאל הרסגור, דינה גורן, נתן רענן, אלי הכהן, ג'גו, שמואל בונים, יעקב רבי

בדף לספרות

* א.ב. יפה על יחסי תומס מאן וגיאורג לוקאץ' ועל השתקפותם ביצירותיו של מאן

זן ואמנות החזקת הספריה – מ. ששר על ספרייתו של גרשם שלום

* דב בר ניר על שרשים והומאניזם
* יעל לוטן על סיפורו החדש של מרדכי אבישי

מתנחל מואשם בהעלבת חיילי צה"ל בקבר יוסף

כינה את פקודות מפקדיהם „נאציות" ● יוגש אישום נגד חייל החשוד בגרימת מותו של נער בשכם

מאת כתבנו הצבאי

בעקבות תלונה של צה"ל יוגש בימים אלה כתב־אישום נגד מתנחל ותושב יצהר שבשטחים, אשר גינה את חיילי צה"ל בקבר יוסף וכינה את פקודות מפקדיהם „נאציות".

כתב־האישום הוא המשך להצהרת הכוונות של הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, לפיה יש להחמיר עם העולבים בחיילי צה"ל בשטחים.

כתב־אישום יוגש כנראה גם נגד חייל בחטיבת הנח"ל, שבמהלך מהומות בשכם לפני מספר חודשים הפעיל נשק חי לעבר מתפרעים ללא שיקול דעת ובניגוד לפקודות וגרם למותו של נער מקומי ולפציעתו של אחר. בקרוב תושלם החקירה בעניין זה ונראה, כי הממצאים יחייבו הגשת כתב־אישום נגד החייל, שפתח באש במהלך אזכרה לזעפר אלמצרי בשכם, שהיתה מלווה בהפרת סדר.

המשטרה הצבאית החוקרת טרם סיימה את בדיקת סיבות מותו של ילד במחנה הפליטים בלטה לפני כחצי שנה. עדיין לא נתקבלו מסקנות לגבי זהות כלי הנשק, שעת הפגיעה וזהות האדם שהביאו לבית־החולים. ככל הנראה הוא נפגע כחצי שעה בטרם החלו המהומות בבלטה בחודש דצמבר אשתקד.

גורמים צבאים בכירים הדגישו, כי החקירה תימשך, כמו כל חקירות המשטרה הצבאית בנסיבות מותם של אזרחים במהלך פעילות בשטחים.

עסקנים חשודים בשימוש פרטי בכספי פרוייקט השיקום ביבנה

יוסף שמי

עסקנים שונים נחקרים בקשר לכספים רבים, שנועדו לפרוייקט שיקום השכונות בעיריית יבנה והועברו ליעדים אחרים, כולל צרכים אישיים של אנשים פרטיים — טענה קצינת משטרה בבית משפט השלום בתל־אביב, לשם הובא אחד החשודים בפרשה.

החשוד הוא אליהו איטח, בן 32 מיבנה, שהיה בשנים 1984־5 מנהל פרוייקט שיקום השכונות, אשר מומן ע"י הסוכנות היהודית לצרכים חברתיים של הפרוייקט. איטח חשוד שהעביר כספים מחשבון זה לחשבון פיקטיבי, וכן העביר מכס־פים אלו לקבוצת הכדורגל של מכבי יבנה והשתמש בכספים לצר־כים אישיים. כמו כן העביר החשוד, לטענת המשטרה, כספי תרומות שהגיעו לעיריית יבנה לאותו חשבון פיקטיבי.

החוקרת, מפקח פלורה לירן מהמטה הארצי, טענה, כי בעקבות חקירה שהחלה לפני מספר חודשים וחומר מודיעיני שורם לתיק, הובא אליהו איטח לחקירה ביום ראשון השבוע. לטענת הקצינה, מודה החשוד בכך שפתח חשבון פיקטיבי בשעתו, אליו העביר כספים „מכל הבא ליד — כספי ציבור שמהם השתמש לצרכיו האישיים, וכן לתרומות לאגודת מכבי המקומית ולאנשים שונים". כן ציינה, כי בגלל החקירה נאלץ החשוד להתפטר מתפקידו בעיריה לפני כחצי שנה.

בחקירתו מסר איטח שמות של אנשים, טענה עוד החוקרת, וביקשה לעוצרו ל־8 ימים להשלמת החקירה, כיוון שאם ישוחרר עתה — החקירה תשובש. „עלינו לבדוק גירסת החשוד" — הוסיפה מפקח לירן, בציינה כי החקירה אינה מסתכמת בחשד כלפי איטח, אלא מתכרים אנשים נוספים בקשר לגלגול הכספים.

הסניגור עו"ד יעקב גרינוולד התנגד להארכת המעצר, בציינו כי מדובר באירועים מלפני מספר שנים, האיש מסר גירסתו, הוא אינו עבריין וניתן להבטיח התייצבותו בכל עת שיידרש גם בלי החזקתו במעצר.

השופט עוזיאל שפי קיבל גירסה זו והורה לשחרר את החשוד בערבות של 100 אלף ש"ח להבטחת התייצבותו במשטרה או בבית־המשפט כל אימת שיידרש. כמו כן הוגבלה שהייתו של האיש לדירת משפחת קרוביו באשדוד, ונאסר עליו ליצור קשר עם איש, זולת אשתו וילדיו. (עתים)

נזק כבד בדליקה בקריית החינוך של ויצ"ו בת"א

ציוד מקצועי רב עלה באש בדליקה שפרצה אתמול בבוקר בקריית החינוך של ויצ"ו צרפת בדרך חיפה בתל־אביב, ליד סמינר לוינסקי ותחנת הדלק סונול.

ממגן־דוד־אדום נמסר, כי שני תלמידים ומורה שאפו עשן והועברו בניידות מד"א לבית־החולים „הדסה" מצבם קל. שלושה תלמידים אחרים קיבלו טיפול במקום.

מנהל בית־הספר, ישראל מלחי, אמר לכתבת עתי"ם, כי בשעה שפרצה הדליקה היו רוב התלמידים מחוץ לשטח בית הספר בשל השביתה שהתקיימה במוסדות החינוך העל־יסודיים.

מנהל בית־הספר ציין, כי בדליקה נשרף כליל מקלט רב תכליתי באגף המזרחי של בית־הספר ובו עלה באש ציוד מקצועי רב ששירת את תלמידי מחלקת האופנה. האש עלתה גם לקומה העליונה ופגעה באגף האופנה, ונשרף ציוד חדיש ויקר, הכולל מכונות משוכללות.

מפקד תחנת מכבי האש בתל־אביב, טפסר אהרון אשל, מסר, כי גם לבניין נגרם נזק קל.

הכבאים באו עם שתי כבאיות ורכב הצלה, הפעילו קצף ומפוחים, והשתלטו על השריפה תוך חצי שעה.

בשלב זה טרם נודע מה היתה סיבת הדליקה, אך נבדקת האפשרות כי היא פרצה בשל קצר חשמלי. (עתים)

פעיל „כך" שפרש: אנשי כהנא מתנכלים לחיי

יו"ר סניף „כך" בחיפה לשעבר, יעקב צרפתי, שפרש מפעילותו בתנועה לפני כשנה לאחר שהורשע בהצתת משרדי המיסיון בחיפה, תובע מח"כ מאיר כהנא פיצויים בסך 100 אלף ש"ח בטענה של הוצאת לשון הרע.

בתביעה, שהוגשה אתמול לבית־המשפט המחוזי בחיפה טוען התובע, כי הוא נאלץ באחרונה לרדת למחתרת, אינו מסוגל להיכנס לביתו והוא חושש לעזוב את מקום מחבואו, מחשש שיכולע לו ע"י פעילי „כך".

על תביעה זו טרם הוגש כתב־הגנה.

בתביעת הנזיקין טוען יעקב צרפתי, כי בתחילת מאי השנה בשעות הערב המוקדמות נכח בעצרת של תנועת „כך" בשכונת בת־גלים בחיפה, ובעודו עומד מן הצד ומשקיף בנעשה, פנו אליו כמה מפעילי התנועה וגינו אותו בחריפות על שנטש את פעילותו בתנועה. יעקב צרפתי טוען כי התלונן על כך בפני קצין משטרה ובעקבות זאת נעצרו התוקפים ונלקחו לחקירה בתחנת המשטרה.

בעקבות מעצרם של הפעילים הופיע ח"כ מאיר כהנא בתחנת המשטרה ולטענת כתב־התביעה שיכנע שני אנשים שנילוו אליו להעיד עדות שקר במשטרה, שממנה משתמע כאילו התובע כינה את ח"כ מאיר כהנא בשם „נאצי". בעקבות תלונה זו של ח"כ מאיר כהנא נעצר יעקב צרפתי ע"י המשטרה וכעבור שעות אחדות שוחרר בערבות עצמית. (עתים)

טלקס

● פרסים למצטיינים במתמטיקה

ארז לפיד, תלמיד כיתה י' בתיכון עירוני ד' בתל־אביב, זכה בפרס הראשון באולימפיאדה לנוער במתמטיקה, הנערכת מדי שנה ע"י מכון ויצמן למדע, בשיתוף עם תוכניות החסכון לנוער של בנק לאומי. ארז זכה ב־4000 ש"ח, וינתנו לו כמילגה לארבע שנות לימוד בכל מוסד מוכר להשכלה גבוהה בישראל.

בפרס השני, בסך 500 ש"ח, זכה דני קוזמא אף הוא תלמיד כתה י' בתיכון עירוני ד' בתל־אביב.

טקס הענקת הפרסים יתקיים היום במכון ויצמן ברחובות. (שע"ח)

● „איבריה" מפעילה טיסות ישירות לברצלונה

חברת התעופה „איבריה" מפעילה החל מיוני טיסות שבועיות ישירות לברצלונה, על כך מסרה כרמן אסין, מנהלת סניף „איבריה" בישראל.

על הפעלת הטיסות הוחלט בעקבות ביקור של משלחת רמת דרג קטלונית שביקרה בארץ וחתמה על הסכמי שיתוף פעולה בנושא התיירות.

מפלגת הפועלים המאוחדת — המרכז
לוח פעילות שבועית מה־21.5—27.5.87

21.5 — יום חמישי
סניף קרית גת – 18.00 – דב שחר, חיים פרטוש – ישיבת מזכירות.
סניף אור יהודה – 19.00 – נעמי ריפתין, אבי שיין – פגישת פעילים.

22.5 — יום שישי
סניף חדרה – 9.30 – ועדת כוח אדם – מרכז – מזכירות הסניף.
סניף נהריה – 10.00 – צוות הפעלה של המגזר הערבי
קיבוץ בית זרע – 22.00 – ח"כ חייקה גרוסמן – ערב תרבות־פוליטי.

23.5 — יום שבת
קיבוץ כפר מנחם – 10.00 – נחום שור, נעמי ריפתין, אבי שיין – יום עיון בנושא 1:1 לסניפים: ירושלים, אשדוד, יבנה, לוד, רמלה.
רמת יצחק – הראשונים 179 – 11.00 – ד"ר יהושע רש – שחרית לשבת.
יד אליהו – בית אשכול – 11.00 – ח"כ יאיר צבן – שבת תרבות ראיונות.
נצרת – 17.00 – מאיר יצחקי – חוג בית – קופטי.
נצרת – 19.00 – מאיר יצחקי – חוג בית – שלואן.
קיבוץ [illegible] – 21.00 – נחום שור – שיחת קיבוץ.
קיבוץ [illegible] – 21.00 – יוסי סלומון + ועדי עובדים – שיחת קיבוץ.
קיבוץ לחבות הבשן – 21.00 – חנן ארז – שיחת קיבוץ.
[illegible] – 19.30 – אצל סלמן עווידה – פגישת פעילים יהודים וערבים מהעמק.

24.5 — יום ראשון
[illegible] – קרית נורדאו – 18.00 – יצחק שושני – ספרות – [illegible].
סניף עקרון – 20.30 – אילן גילאון – מפגש צעירים.

25.5 — יום שני
סניף [illegible] – 17.00 – נעמי ריפתין – מועדון ותיקים.
קיבוץ [illegible] – 17.00 – משה סמולר – מועדון ותיקים.
[illegible] – 18.00 – מנחם רז, אלי ספרן – חוג בית.
סניף תל־אביב – 19.00 – אבי שיין, צבי נתנזון – מזכירות סניף.
סניף חולון – 20.00 – נחום שור – הנושא: התוכנית הכלכלית האלטרנטיבית.
סניף הוד השרון – 20.00 – וולדי מורג – מזכירות סניף.

26.5 — יום שלישי
ירושלים – ביה"ס התיכון – 8.00 – ח"כ יאיר צבן – מפגש תלמידים.
[illegible] – 10.00 – רבקה כהן – ספרות – עגנון.
סניף ירושלים – 19.00 – נחום שור – אסיפת פעילים.
חיפה – נוה שאנן – 19.30 – רעיה רטיג – חוג בית – משפ' לב.
סניף חולון – 19.30 – דן חנכים, אילן גילאון, זיוה בן שלום – נושא: קיבוץ־עיר־מפלגה.

27.5 — יום רביעי
בשרון – בשעה 13.00 – מליאת מחלקת ארגון.
סניף [illegible] – 17.00 – אבי שיין, אסתר עמר – מזכירות הסניף.
סניף רחובות – 19.00 – אברהם שנקר – אסיפת הסניף.
סניף [illegible] – 19.00 – נחום שור – אסיפת סניף.
סניף [illegible] – 20.00 – פרופ' זאב שטרנהל – אסיפת סניף.
חיפה – 21.00 – ח"כ אלעזר גרנות – מפגש „צוותא" סטודנטים.

איגוד מקצועי

22.5 — יום שישי
מ.פ. חיפה – 9.30 – משה ורטמן – מזכיר מ.פ. חיפה – בחדרו של יחזקאל יחזקאל.

מזכירות מפ"ם
תתכנס ביום ד', ה־27.5, בשעה 16.00, במרכז מפ"ם.
על סדר־היום:
המאבק על השלום והמשבר הממשלתי
החברים מתבקשים להבטיח השתתפותם

מזכירות מורחבת של הברית העולמית של מפ"ם
ביום ה' 28.5.87 בשעה 9.00 במועדון חקבה"א
סדר היום:
דיון לקראת הוועד הפועל הציוני הקרוב
המשתתפים: דב פודר – חיים דורנשטיין

ישיבת הוועדה הכלכלית־חברתית של המזכירות
תתקיים ביום רביעי 10.6 בשעה 16.00 במרכז מפ"ם
על הפרק:
דיון על תוכנה של המועצה הרעיונית של המפלגה
הבטיחו השתתפותכם

בפלילים

5 שנות מאסר לחייל מילואים שגנב רובה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חמש שנות מאסר בפועל גזר אתמול בית־הדין הצבאי בחיפה על חייל מילואים מחיפה שהואשם בגניבת רובה אם־16.

בכתב־האישום טען התובע הצבאי סגן דורון ויסר, כי במהלך שירות המילואים באחד המוצבים ברמת־הגולן גנב החייל את הרובה מחברו ליחידה והחביאו. בתום שירות המילואים עלו עב החייל ליחידתו ונטל את הנשק לביתו.

בית־הדין גזר עליו ארבע שנות מאסר בפועל והפעיל עונש של 15 חודשי מאסר על תנאי שהיה תלוי נגדו.

מורה מואשם בהכאת תלמידתו בצינור גומי

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

אחמד בלעום בן 32 מטייבה, מורה בבית־הספר היסודי בכפר, הואשם אתמול בבית־משפט השלום בכפר־סבא בתקיפת תלמידתו.

בכתב־האישום נאמר, כי המורה חשד בתלמידתו בת ה־11 כי גנבה חפצים מילקוטי התלמידים. הוא ציווה על התלמידה לשכב על השולחן, הפשיל את שמלתה והצליף באחוריה בצינור גומי לעיני התלמידים. בשלב מסויים אמר לתלמידה כי אם תודה בגניבה יפסיק להכותה. אולם היא סירבה להודות והוא הוסיף להכותה.

התביעה טוענת כי בלעום היכה את התלמידה 99 מכות כשהוא והתלמידים מונים את המכות בקול רם. לילדה נגרמה חבלה של ממש והמורה הואשם, כאמור, בתקיפה, בגרימת חבלה ובהפעלת לחץ על־ידי עובד ציבור.

מאסר לרס"ר בצה"ל על החזקת סמים

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

8 חודשי מאסר בפועל והורדה מדרגת רס"ר לדרגת טוראי גזר אתמול בית הדין הצבאי בחיפה על רס"ר תושב טבריה שהורשע בהחזקת סמים מסוכנים.

הרס"ר הואשם ע"י התובעת הצבאית רס"ן לני אלפורד בהחזקת סמים לאחר שנתפסו ברשותו 1.2 גרם הרואין ו־2.4 גרם חשיש. במהלך המשפט הוברר כי הרס"ר רכש סמים גם בלבנון.

הופתע לגלות שהשודדים היו בני משפחתו

הפתעה זומנה אתמול לג'ורי מחמוד מאום־אל־פחם, כאשר הועלה חשד כי שני שודדים שפצעו אותו לפני שבוע ושדדו ממנו 20 אלף ש"ח לא היו אלא בני משפחתו.

מחמוד, בעל חנות בגדים וחלפן כספים, סיים את עבודתו בחנות, נעל אותה ויצא בדרכו לביתו. בדרך הבחין בגל אבנים המונח על הכביש ומנע ממנו את המשך נסיעתו. משעצר וניגש לסלק את המפגע, קפצו לעברו השניים. אחד הצמיד סכין לצווארו ופצע אותו ואילו השני ניגש לרכב והוציא מתוכו שתי שקיות שהכילו 20 אלף ש"ח. אחרי כן נמלטו השודדים בהשאירם את מחמוד פצוע ושותת דם. הוא הועבר ע"י עוברים ושבים לבית חולים והמשטרה הוזעקה למקום ופתחה בחקירה. אתמול עצרה המשטרה שני חשודים, קרובי משפחתו של מחמוד.

סגן מפקד משטרת מרחב העמקים, סנ"צ דני טביב, מסר, כי בדעת המשטרה להעמידם לדין תוך תקופת מעצרם. (עתים)

מאסר למבצע מעשה מגונה בילדה בת 7

צעיר משכם שהואשם במעשה מגונה בילדה בת 7, בעת שעבד כצבע בבית סבתה בנתניה, נידון אתמול למאסר 3 חודשים בפועל ו־9 חודשים על תנאי בבית־משפט השלום בנתניה.

נציג הפרקליטות הודיע בתום הדיון המשפטי כי יערער לבית־המשפט המחוזי על קולת העונש.

בכתב־האישום נאמר, כי כ־10 במאי 1987 עבד הנאשם, ג'מאל בן אחמד צרלאחה, בן 24, בדירה ברחוב עמיאל 21 בנתניה. בשעות הצהריים נכנסה הילדה לבקר אצל סבתה, שנעדרה אותה עת מהדירה. כאשר יצאה הילדה מחדר השירותים מנע ממנה הצעיר את יציאתה, הפשיט אותה ועשה בה מעשה מגונה בכפיה. הילדה חזרה לבית הוריה, סיפרה על המקרה ואימה התלוננה במשטרה.

השופט מרדכי בלזר כתב בגזר־הדין, כי מדובר בעבירה חמורה ביותר ואין צורך להרחיב את הדיבור על תוצאותיה הנלוזות של פרשה זו. עם זאת שקל לקולא את החרטה שהביע הנאשם, דבר שהביא לחיסכון בזמנו של בית־המשפט. (עתי"ם)

הותקפו נערים שהתרימו למען ילדים אוטיסטיים

שני נערים בני 15 שעסקו בהתרמה למען ילדים אוטיסטיים הותקפו שלשום בערב ברחוב אבא הילל ליד הקניון ברמת־גן.

השניים הלכו ברחוב בשעה 11 הלילה ולפתע התנפלו עליהם שני נערים אחרים, היכו אותם וחטפו את כרטיסי ההתרמות שבידיהם. הכסף, שהיה על גופו של אחד המתרימים, לא נשדד. (עתי"ם)